

 MAŁOPOLSKA

Organizacje pozarządowe w województwie małopolskim

Małopolskie Obserwatorium
Rozwoju Regionalnego

Departament
Rozwoju Regionu

Organizacje pozarządowe w województwie małopolskim

Kraków 2022

Autor opracowania

Andrzej Binda

Wydawca:

Małopolskie Obserwatorium Rozwoju Regionalnego
Departament Rozwoju Regionu
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
ul. Wielicka 72B, 30-552 Kraków
tel. (+48) 12 29 90 900, fax (+48) 12 29 926

Opracowanie w wersji elektronicznej dostępne na stronie www.obserwatorium.malopolska.pl

Skład publikacji:

Pracownia C&C

Egzemplarz bezpłatny

Przy publikowaniu danych z raportu prosimy o podawanie źródła

ISBN:

978-83-67243-07-0

W opracowaniu wykorzystano dane pochodzące z zasobów Narodowego Instytutu Wolności, Stowarzyszenia Klon/Jawor, dane udostępnione przez Urząd Statystyczny w Krakowie w ramach badań sektora non-profit prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, dane zawarte w raporcie „Kondycja małopolskiego III sektora”, wydane w 2017 roku, oraz badań własnych.

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020.

Spis treści

Wstęp	4
Podstawowe definicje	5
Organizacje pozarządowe w województwie małopolskim	6
Liczebność podmiotów sektora pozarządowego	6
Specjalizacje organizacji pozarządowych	12
Organizacje pożytku publicznego	14
Małopolskie organizacje pożytku publicznego na przestrzeni lat	14
Organizacje pożytku publicznego w powiatach i gminach województwa małopolskiego	16
Organizacje pożytku publicznego wg klas wielkości	18
Sfery działalności organizacji pożytku publicznego	20
Przychody organizacji pożytku publicznego	22
Struktura przychodu organizacji pożytku publicznego	24
Przychody z tytułu odpisu 1% od podatku dochodowego od osób fizycznych	27
Szczegółowe źródła przychodu	28
Koszty działalności	32
Personel organizacji pożytku publicznego	32
Wsparcie i bariery w działalności małopolskich organizacji pozarządowych	36
Charakterystyka respondentów	36
Działalność prowadzona przez organizacje	38
Małopolskie organizacje pozarządowe wobec funduszy europejskich	40
Problemy i bariery w działalności organizacji pozarządowych	46
Wsparcie dla organizacji pozarządowych	50
Samocena organizacji w wybranych aspektach działalności	52
Wsparcie instytucjonalne dla organizacji	59
Współpraca z organami samorządu terytorialnego	61
Udział organizacji pozarządowych w konsultacjach społecznych	66
Potrzeby i oczekiwania w stosunku do samorządu terytorialnego	68
Wsparcie organizacji pozarządowych przez jednostki samorządu terytorialnego	70
Aneks – Organizacje pozarządowe w badaniach Głównego Urzędu Statystycznego	77

Wstęp

Sektor organizacji pozarządowych jest prawdopodobnie niewspółmiernie słabo dostrzegalny wobec zakresu podejmowanych i realizowanych działań na rzecz najbardziej potrzebujących: chorych, niepełnosprawnych, wykluczonych, samotnych, zagrożonych utratą zdrowia i życia. To właśnie osoby działające w ramach tych organizacji, na ogół całkowicie nieodpłatnie, poświęcając swój czas i zapał przywracają uśmiech na twarzach, napełniają serca radością i dają nadzieję.

Ale „III sektor” to nie tylko działalność pomocowa. To również pielęgnowanie tradycji, ochrona środowiska, rozwijanie pasji i zainteresowań, pogłębianie wiedzy, dzielenie się doświadczeniami. Nie tylko rodzaj działalności i grupa docelowa różnicuje poszczególne organizacje. Są wśród nich zarówno jednostki duże, dysponujące wielomilionowym budżetem, jak i niewielkie, mające do dyspozycji kilkaset złotych. Niektórzy działają wyłącznie w obrębie gminy, dzielnicy czy sołectwa, inni prowadzą działalność na cały kraj. Przy tak dużym zróżnicowaniu nie sposób zaleźć jeden wzór czy szablon opisujący te organizacje.

Niniejsze badanie sektora organizacji pozarządowych zrealizowane zostało z inicjatywy Kancelarii Zarządu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego jako kontynuacja i aktualizacja raportu opracowanego w 2017 roku. Stąd zasadniczy układ raportu został zaadaptowany z poprzedniego opracowania, głównie w celu uzyskania niektórych dynamik w okresie 2016–2020. Dodatkowo niniejsze opracowanie zostało wzbogacone o informacje nt. organizacji pożytku publicznego (OPP), wyniki badań Głównego Urzędu Statystycznego za 2020 rok oraz wyniki ankiety przeprowadzonej wśród organizacji pozarządowych z terenu województwa małopolskiego. Pragniemy tym samym wyrazić podziękowania osobom zaangażowanym w wypełnienie tych ankiet.

Podstawowe definicje

Organizacje pozarządowe określone są w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1057 z późn. zm.) jako:

- niebędące jednostkami sektora finansów publicznych¹ lub przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi;
- niedziałające w celu osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym przyznana została zdolność prawna, w tym fundacje i stowarzyszenia².

Natomiast do **organizacji pożytku publicznego** zalicza się te organizacje pozarządowe (poza partiami politycznymi, organizacjami pracodawców i samorządami zawodowymi), które m.in.:

- prowadzą działalność pożytku publicznego na rzecz ogółu społeczności lub określonej grupy podmiotów wyodrębnionej ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową lub materialną;
- mogą prowadzić działalność gospodarczą wyłącznie jako dodatkową do działalności pożytku publicznego;
- nadwyżkę przychodów nad kosztami przeznaczają na działalność związaną z pożytkiem publicznym;
- mają statutowy organ kontroli (nadzoru) niezależny od organu zarządzającego;
- mają w statucie zagwarantowane, że ich działalność nie jest prowadzona na potrzeby wewnętrzne organizacji lub na rzecz jej członków.

Organizacja pozarządowa uzyskuje status organizacji pożytku publicznego z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego informacji o spełnianiu wymagań.

Organizacja pożytku publicznego może otrzymywać środki pochodzące z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, przeznaczając je wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

¹ W rozumieniu Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 305 z późn. zm.)

² Działające na mocy Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 Prawo o stowarzyszeniach (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 2261)

Organizacje pozarządowe w województwie małopolskim

Liczebność podmiotów sektora pozarządowego

W rejestrze organizacji pozarządowych zarejestrowanych i działających na terenie województwa małopolskiego, wg tzw. szerokiej definicji **odnotowano 13 459 podmiotów** (stan na 16.12.2021)³, co stanowi 9% wszystkich podmiotów III sektora zarejestrowanych w Polsce. Podkreślić należy dużą dynamikę zmian, zwłaszcza w przypadku fundacji. W ciągu 5 lat dynamika wzrostu liczby organizacji pozarządowych w Małopolsce wyniosła 12% i była wyższa od ogólnopolskiej (niespełna 11%). Niemal wg wszystkich form prawnych, w których działają organizacje pozarządowe, odnotowany został istotny wzrost ilościowy, wyjątek stanowią stowarzyszenia sportowe i jednostki terenowe stowarzyszeń nieposiadające osobowości prawnej. Ilościowy wzrost najbardziej widoczny jest w przypadku fundacji, do których w ciągu 5 lat przybyły 794 podmioty, oraz stowarzyszeń (wraz z ochotniczymi strażami pożarnymi), w przypadku których przyrost wyniósł 535 podmiotów.

Tabela 1.

Liczba działających organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Małopolsce i Polsce wg wybranych form prawnych

Formy prawne	Polska	Małopolska	Polska	Małopolska
	2021		2016	
Stowarzyszenia	116 203	10 336	111 185	9801
Stowarzyszenia rejestrowe	75 322	6970	71 850	6453
Stowarzyszenia zwykłe	11353	788	8601	698
Jednostki terenowe stowarzyszeń posiadające osobowość prawną	2106	220	2080	211
Jednostki terenowe stowarzyszeń nieposiadające osobowości prawnej	2108	120	2279	143
Stowarzyszenia kultury fizycznej	25 239	2232	26 337	2296
Stowarzyszenia ogrodowe	74	6	38	0
Fundacje	29 966	2901	22 604	2107
Federacje, związki stowarzyszeń	617	61	535	53
Związki sportowe	684	42	664	40
Razem organizacje pozarządowe	149 167	13 459	134 988	12 001

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z portalu organizacji pozarządowych.

Zmiany ilościowe w poszczególnych formach prawnych organizacji pozarządowych pociągnęły za sobą zmianę całej struktury III sektora, zarówno w ujęciu krajowym, jak i wojewódzkim.

³ Portal organizacji pozarządowych <https://spis.ngo.pl/>

Tabela 2.

Struktura ilościowa działających organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Małopolsce i Polsce wg wybranych form prawnych w latach 2016 i 2021 (organizacje pozarządowe ogółem = 100%)

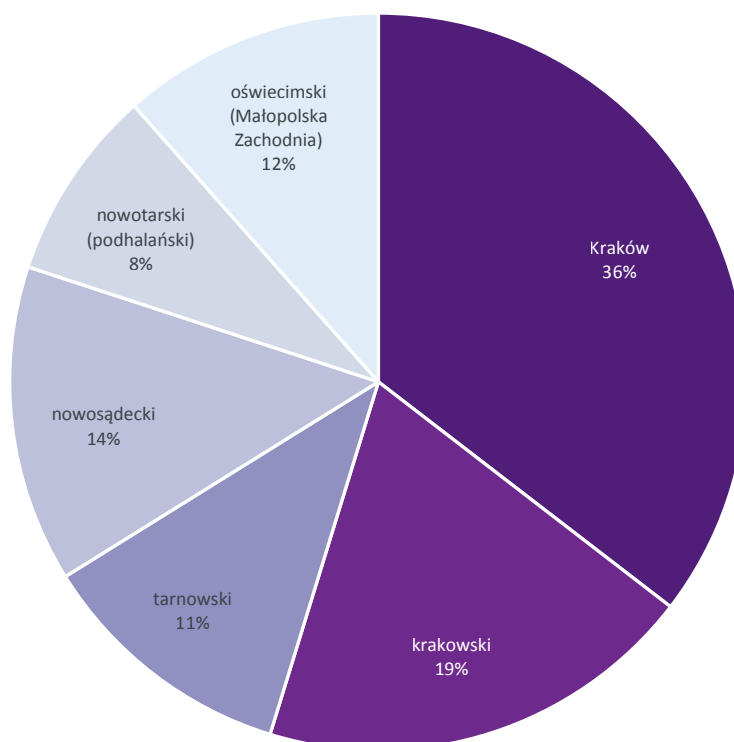
Formy prawne	Małopolska	Małopolska	Polska	Polska
	2021	2016	2021	2016
Stowarzyszenia	77%	82%	78%	82%
Stowarzyszenia rejestrowe	52%	54%	50%	53%
Stowarzyszenia zwykłe	6%	6%	8%	6%
Jednostki terenowe stowarzyszeń posiadające osobowość prawną	2%	2%	1%	2%
Jednostki terenowe stowarzyszeń nieposiadające osobowości prawnej	1%	1%	1%	2%
Stowarzyszenia kultury fizycznej	17%	19%	17%	20%
Stowarzyszenia ogrodowe	0%	0%	0%	0%
Fundacje	22%	18%	20%	17%
Federacje, związki stowarzyszeń	0%	0%	0%	0%
Związki sportowe	0%	0%	0%	0%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z portalu organizacji pozarządowych.

W ujęciu podregionów (subregionów) ponad 1/3 organizacji pozarządowych jest zarejestrowanych i działa na terenie Krakowa (36%). Następny pod względem liczebności jest podregion krakowski (19%). Łącznie więc w stolicy województwa i jej najbliższym otoczeniu skoncentrowana jest ponad połowa wszystkich NGO-sów małopolskich. Struktura ta uległa jedynie kosmetycznym zmianom w przeciągu 5 lat.

Wykres 1.

Struktura ilościowa działających organizacji pozarządowych zarejestrowanych w podregionach województwa małopolskiego

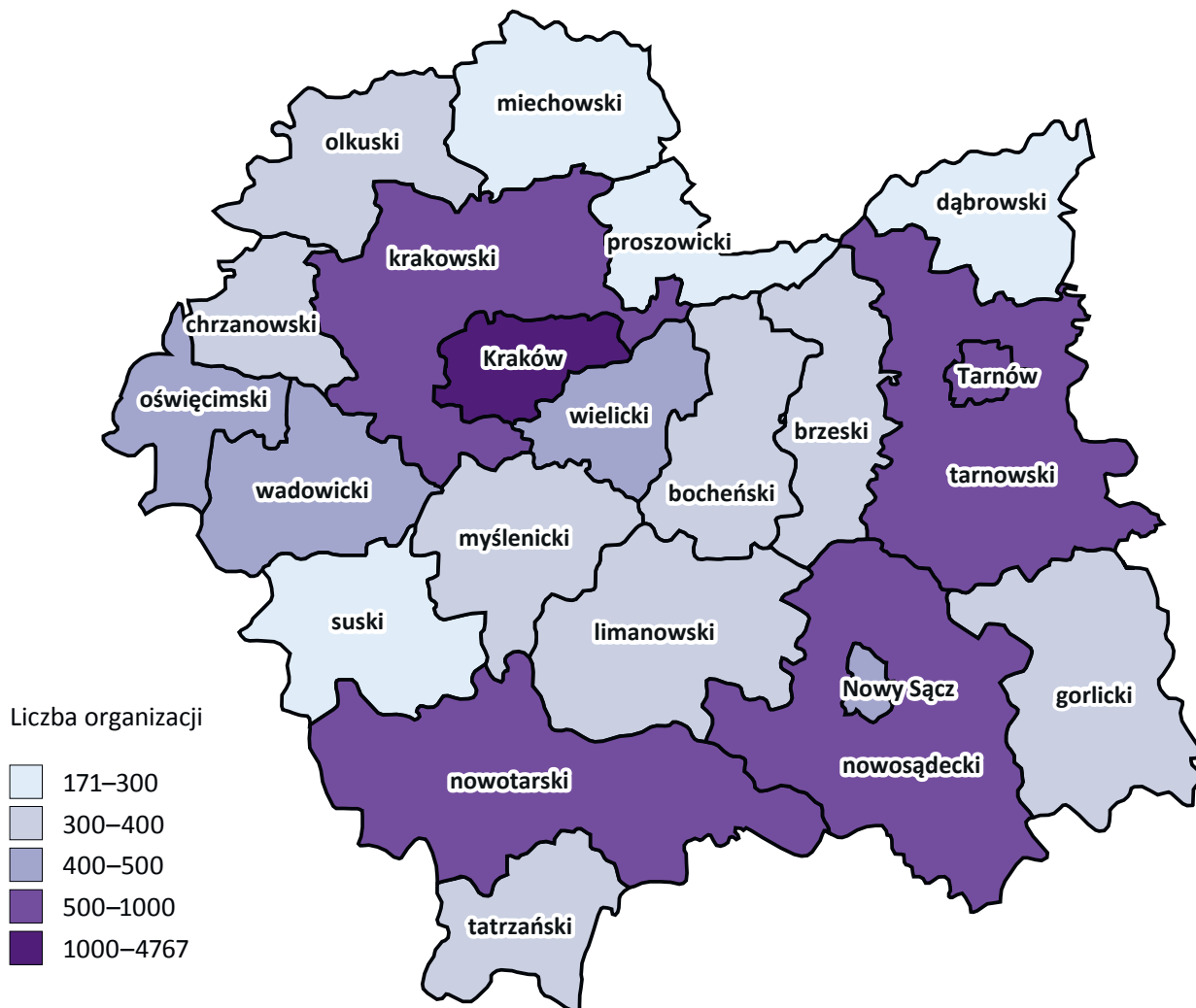
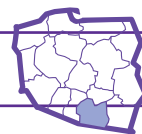
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z portalu organizacji pozarządowych.

W poszczególnych powiatach zróżnicowanie jest jeszcze bardziej widoczne. Poza konkurencją jest oczywiście Kraków, na terenie którego działa 4767 organizacji pozarządowych, wyprzedzając powiat krakowski (970 organizacji) i powiat nowosądecki (680 organizacji). Listę zamyka powiat dąbrowski (171 organizacji)

Mapa 1.

Liczba działających organizacji pozarządowych zarejestrowanych w powiatach województwa małopolskiego

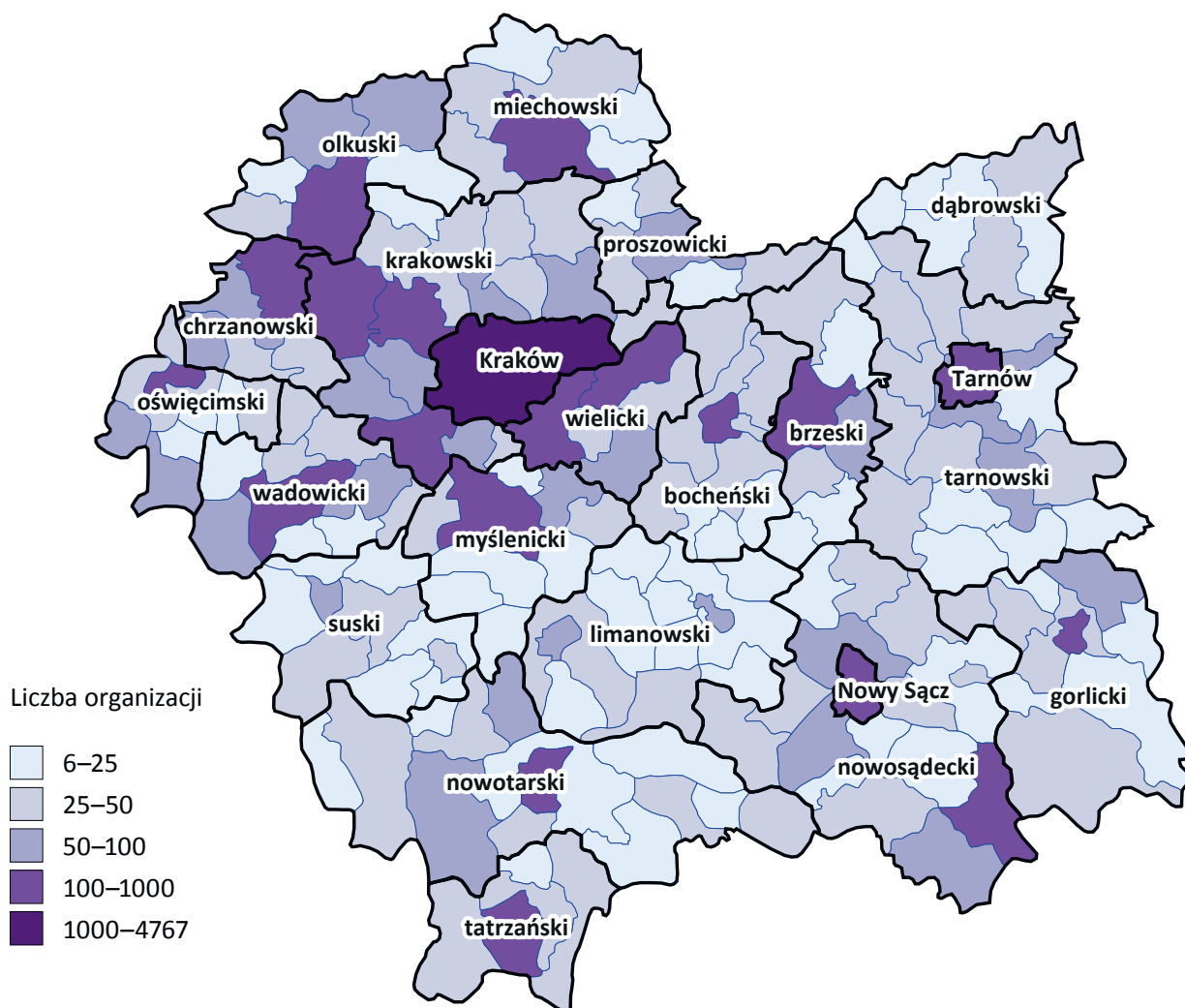
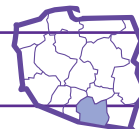

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z portalu organizacji pozarządowych.

W każdej, nawet najmniejszej gminie Małopolski działa kilka organizacji pozarządowych. Niekiedy są to przede wszystkim ochotnicze straże pożarne, które oprócz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom stają się głównymi animatorami życia społecznego i kulturalnego. W większości jednostek administracyjnych działalność społeczna jest jednak organizacyjnie bardziej zróżnicowana. Do 9 zarejestrowanych NGO-sów odnotowano w 4 gminach, 10–24 organizacji w 61 gminach, 25–49 organizacji w 69 gminach, 50–99 organizacji w 28 gminach, a 100 i więcej NGO-sów w 20 gminach (w tym w Krakowie).

Mapa 2.

Liczba działających organizacji pozarządowych zarejestrowanych w gminach województwa małopolskiego

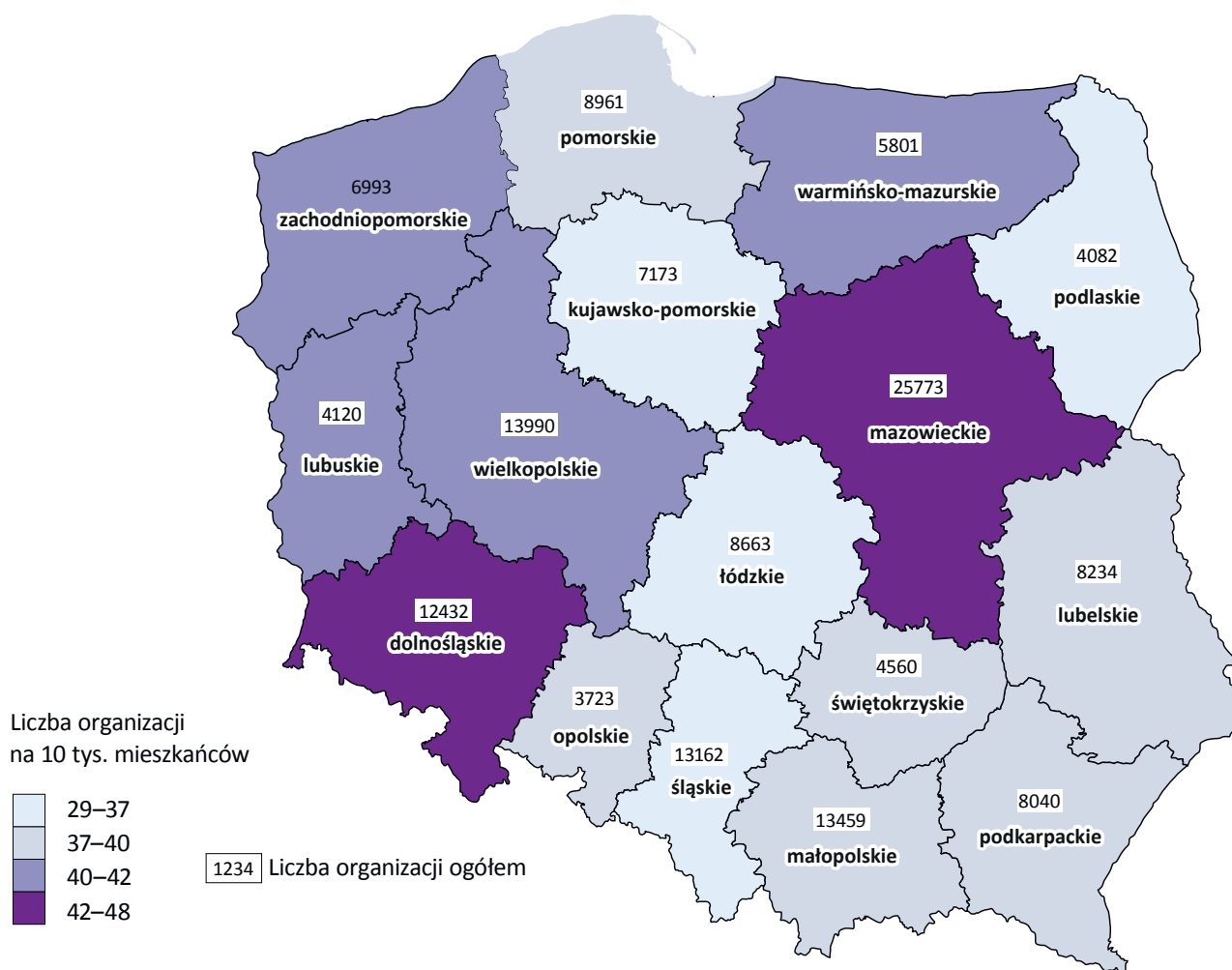
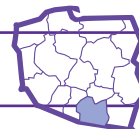
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z portalu organizacji pozarządowych.

W grupie jednostek administracyjnych o liczbie zarejestrowanych organizacji pozarządowych przekraczającej 100 znajdują się miasta, lecz nie tylko największe, powiatowe. Są w niej również: Skawina, Niepołomice, Zabierzów, Krzeszowice, Trzebinia, Krynica-Zdrój.

Małopolska pod względem liczby podmiotów sektora pozarządowego znajduje się na trzecim miejscu w kraju, po województwach mazowieckim i wielkopolskim. Natomiast w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców pozycja jej obniża się do 7. miejsca (39 organizacji na 10 tys. mieszkańców). Stosunkowo dużo organizacji pozarządowych odnotowuje się w województwach zachodnich, ale liderem jest województwo mazowieckie (48 organizacji na 10 tys. mieszkańców).

Mapa 3.

Liczba działających organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców wg województw

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z portalu organizacji pozarządowych.

Liczba działających organizacji pozarządowych na danym obszarze jest na ogół powiązana z liczbą mieszkańców, przy czym nie jest to zależność liniowa. Wprowadzenie parametru ludnościowego znacząco zmienia rozkład organizacji pozarządowych w przekroju wewnętrznym województwa. „Gęstość” NGO-sów w stosunku do stanu ludności premiuje w dużo większym stopniu obszary słabiej zaludnione, rolnicze lub peryferyjne, co widać chociażby po powiecie miechowskim. Jeszcze lepiej zjawisko to jest widoczne w przekrojach gminnych. Gminami o największych liczbach zarejestrowanych (i działających) organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców są:

- Zakopane – 78 organizacji na 10 tys. mieszkańców,
- Raclawice – 73,
- Pałecznicza – 70,
- Uście Gorlickie – 70,
- Gołcza – 66,
- Limanowa gmina miejska – 65,
- Nowy Targ gmina miejska – 64,
- Krynica-Zdrój – 64,
- Mszana Dolna gmina miejska – 63,
- Grybów gmina miejska – 62.

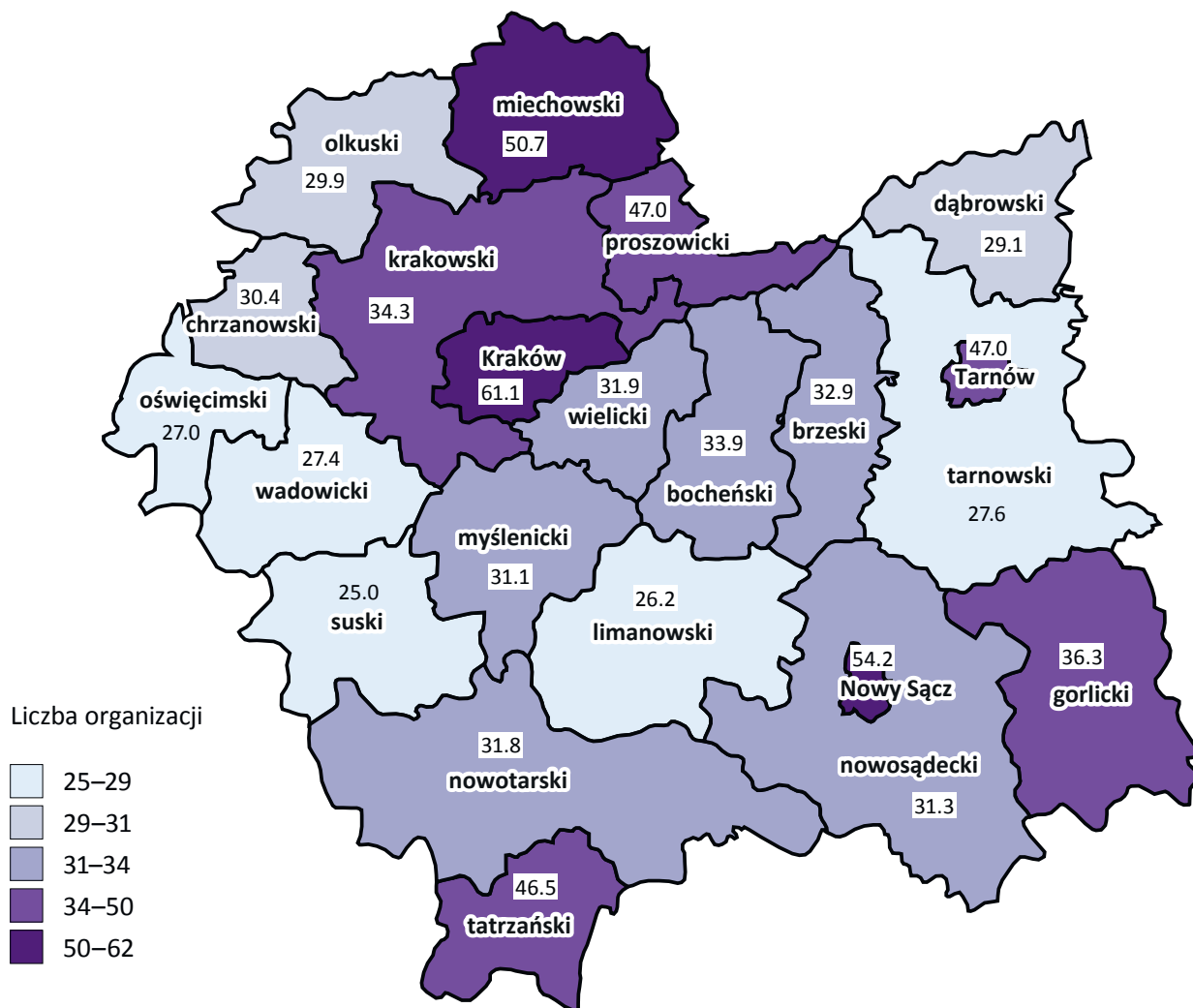
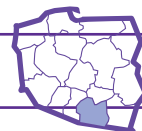
Kraków klasyfikuje się dopiero na 14. pozycji, Nowy Sącz na 18., a Tarnów na 29.

Przy analizie powyższego wskaźnika należy pamiętać, że jego wartość nie odzwierciedla liczby zarejestrowanych organizacji, w szeregu wymienionych gmin nie ma nawet tylu organizacji.

Powstaje oczywiście pytanie, co jest inspiracją do częstszego zakładania organizacji pozarządowych właśnie w takich gminach. Być może wynika to z przesłanek natury kulturowej i silniejszych więzi społecznych w tamtych społeczeństwach.

Mapa 4.

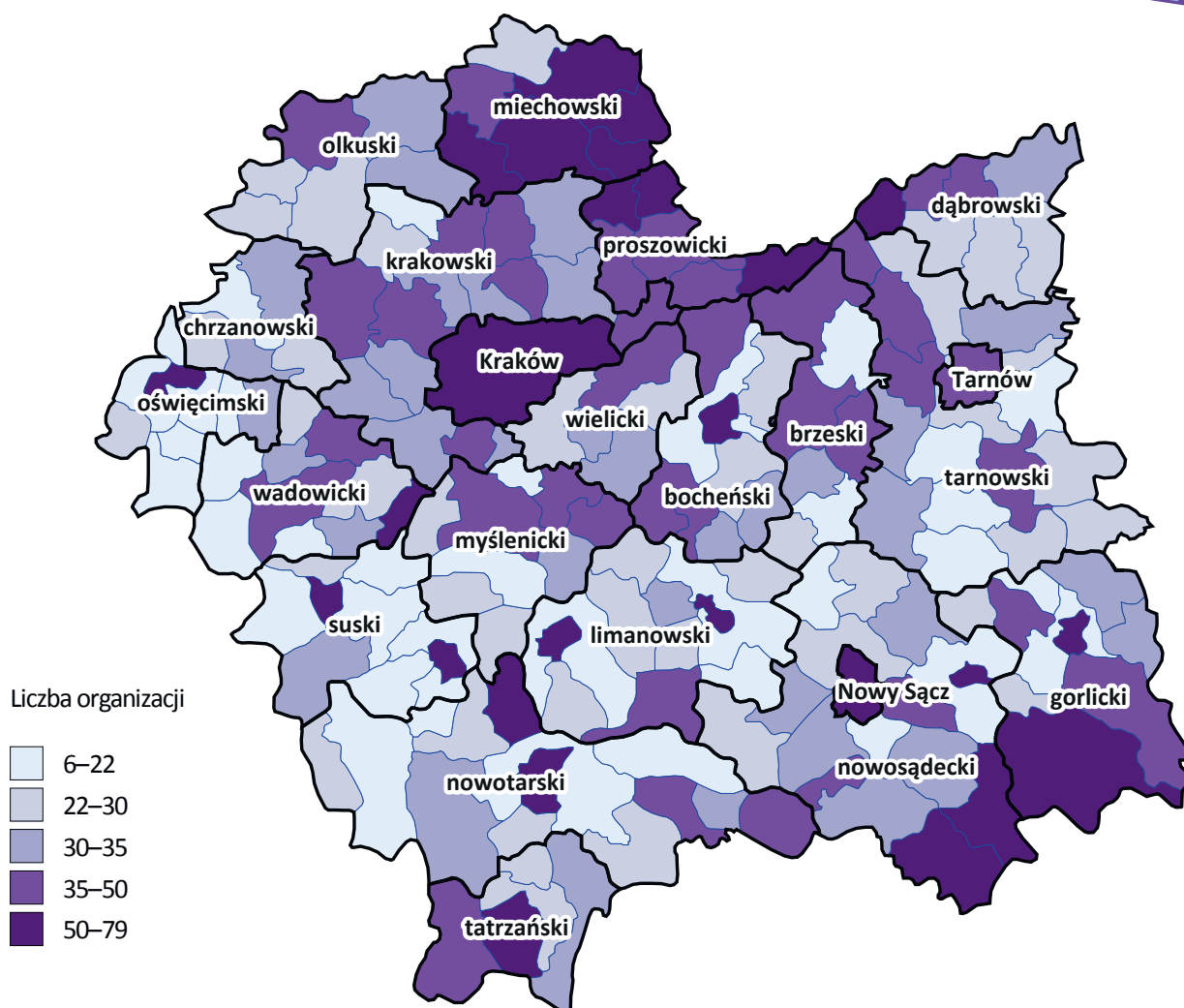
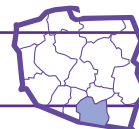
Liczba zarejestrowanych działających organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców wg powiatów województwa małopolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z portalu organizacji pozarządowych.

Mapa 5.

Liczba zarejestrowanych działających organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców wg gmin województwa małopolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z portalu organizacji pozarządowych.

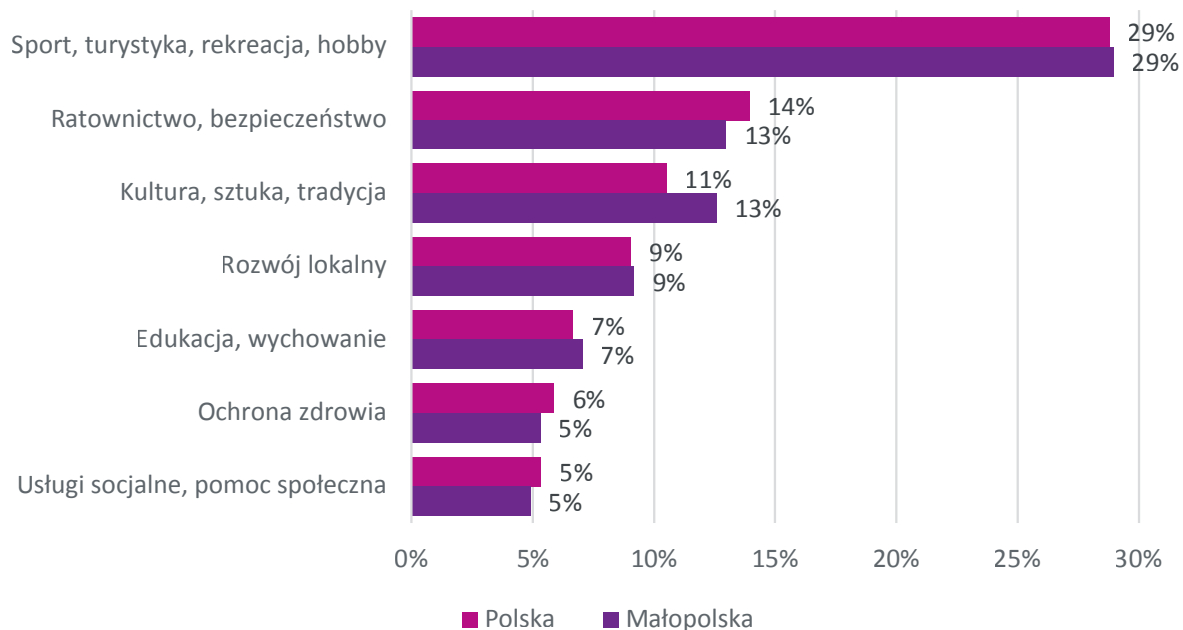
Specjalizacje organizacji pozarządowych

Specjalizacja organizacji III sektora określona została przez same organizacje poprzez wskazanie obszarów działania. Tak naprawdę rzadko która organizacja ma jednorodny charakter, na ogół następuje łączenie działalności, np. wychowanie ze sportem czy edukacji z kulturą.

Struktura działalności prowadzonych przez organizacje mające siedzibę na terenie województwa małopolskiego nie odbiegają w istotny sposób od struktury ogólnopolskiej. Zarówno w kraju, jak i w **Małopolsce dominuje „sport, turystyka, rekreacja, hobby”**, którą zaznaczyło po 29% organizacji. Jest to niewątpliwie najbardziej popularna dziedzina, przeszło dwukrotnie bardziej popularna niż drugie w kolejności „ratownictwo i bezpieczeństwo”. Ta kolejna grupa reprezentowana jest przez 14% organizacji w kraju, a 13% w województwie. Zaliczają się do niej m.in. ochotnicze straże pożarne (niemal 1400 w Małopolsce), grupy Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, TOPR, WOPR i podobne.

W przypadku działalności związanej z „kulturą, sztuką, tradycją” udział wykazywany w Małopolsce (13%) jest o 2 punkty procentowe większy niż w całym kraju.

Wykres 2. Udział wybranych specjalizacji organizacji pozarządowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z portalu organizacji pozarządowych.

W przekroju powiatowym w większości specjalizacji dominuje Kraków i pozostałe miasta na prawach powiatu, aczkolwiek w przypadku działalności związanej ze „sportem, turystyką, rekreacją, hobby” największy odsetek organizacji przypada na powiaty chrzanowski (44% działających na tym terenie organizacji pozarządowych powiązanych jest z tym rodzajem działalności), nowotarski (41%) i oświęcimski (40%). „Kultura, sztuka i tradycja” to domena organizacji z powiatu tatrzańskiego (18%), Krakowa (17%) i powiatu miechowskiego (15%). „Ratownictwo, bezpieczeństwo” najbardziej wyeksponowane są w powiatach rolniczych, głównie dzięki ochotniczym strażom pożarnym. Dzięki temu w powiecie proszowskim 37% organizacji pozarządowych to podmioty zajmujące się ratownictwem i bezpieczeństwem, w powiecie dąbrowskim 36%, a w miechowskim 35%.

Organizacje pożytku publicznego

Małopolskie organizacje pożytku publicznego na przestrzeni lat

Jedną z dodatkowych możliwości pozyskiwania środków na działalność statutową w przypadku organizacji pożytku publicznego jest 1-procentowy odpis z podatku dochodowego od osób fizycznych, który każdy podatnik może przekazać na dowolnie wybraną przez siebie organizację.

Wykaz organizacji uznanych za organizację pożytku publicznego jest corocznie publikowany na stronie internetowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego⁴, natomiast informacje o przekazanych kwotach i liczbie podatników dedykujących swój odpis podatkowy konkretnej organizacji zamieszcza Ministerstwo Finansów⁵. Według zawartych w tych źródłach informacji do małopolskich organizacji pożytku publicznego trafiło w 2020 roku ponad 55,4 mln zł tytułem odpisu z 1% podatku dochodowego, co stanowi 5,7% kwot przekazanych w tym celu w skali całego kraju. Niestety, pomimo relatywnie większego tempa przyrostu liczby OPP, obserwowany jest niekorzystny trend stopniowego zmniejszania się udziału małopolski we wpłatach na ich rzecz.

Tabela 3. Liczba uprawnionych organizacji pożytku publicznego i wpłaty z tytułu odpisu 1% podatku dochodowego w latach 2015–2020

Rok	Małopolska	Polska	Polska = 100
	kwota w mln zł		%
2015	41,9	617,5	6,8
2016	42,2	660,2	6,4
2017	45,8	761,3	6,0
2018	53,4	874,4	6,1
2019	54,0	907,0	6,0
2020	55,4	972,7	5,7
	liczba wpłat w tys.		%
2017	796,2	14 090,3	5,7
2018	835,7	14 461,7	5,8
2019	844,0	14 755,2	5,7
2020	840,4	15 295,7	5,5
	liczba OPP		%
2015	573	8 108	7,1
2016	602	8 238	7,3
2017	646	8 682	7,4
2018	676	8 869	7,6
2019	694	8 743	7,9
2020	756	8 694	8,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Narodowego Instytutu Wolności i Ministerstwa Finansów.

⁴ https://niw.gov.pl/opp/wykaz-opp/#wykaz_opp

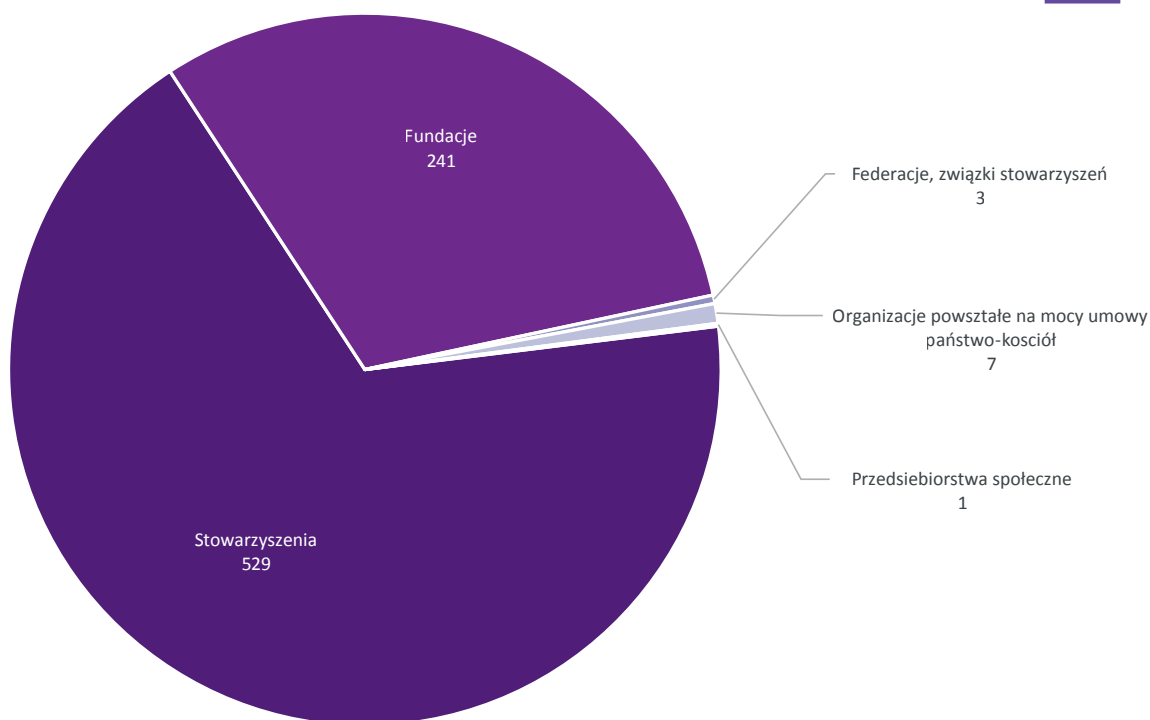
⁵ <https://dane.gov.pl/pl/dataset/171,wyzkaz-organizacji-pozytku-publicznego-ktore-otrzymay-1-naleznego-podatku-dochodowego-od-osob-fizycznych>

Nieco odmienne informacje dotyczące liczby organizacji pożytku publicznego i wartości otrzymanego wsparcia wynikają ze sprawozdań składanych do Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, gdzie również zamieszczane są sprawozdania z poszczególnych OPP⁶, niezależnie, czy dana organizacja była uprawniona do otrzymywania z tytułu odpisu 1% podatku. Łącznie sprawozdania złożyło 799 organizacji⁷, które otrzymały wsparcie z tytułu odpisu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 53,3 mln zł. Dla porównania – za 2019 rok sprawozdania finansowe złożyły 794 organizacje, które otrzymały 50,3 mln zł tytułem odpisu 1% z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Podstawową formą prawną, w oparciu o którą działają organizacje pożytku publicznego w województwie małopolskim, są stowarzyszenia – 68% wszystkich zarejestrowanych w Małopolsce organizacji pożytku publicznego, oraz fundacje – 31%. Ponadto odnotowane są organizacje działające na mocy umowy państwo-kościół – 0,9%, federacje i związki stowarzyszeń – 0,4% oraz przedsiębiorstwa społeczne – 0,1%.

Na zbiór stowarzyszeń składają się stowarzyszenia rejestrowe, czyli działające na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (75%), jednostki terenowe stowarzyszeń posiadające osobowość prawną (7%), stowarzyszenia kultury fizycznej (18%) i śladowo (0,2%) stowarzyszenia zwykłe, czyli działające w oparciu o wpis do ewidencji stowarzyszeń prowadzonej przez starostę.

Wykres 3. Struktura organizacji pożytku publicznego w województwie małopolskim wg form prawnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z bazy Klon/Jawor.

⁶ <https://niw.gov.pl/opp/sprawozdania-opp/>

⁷ Dane na 20 grudnia 2021.

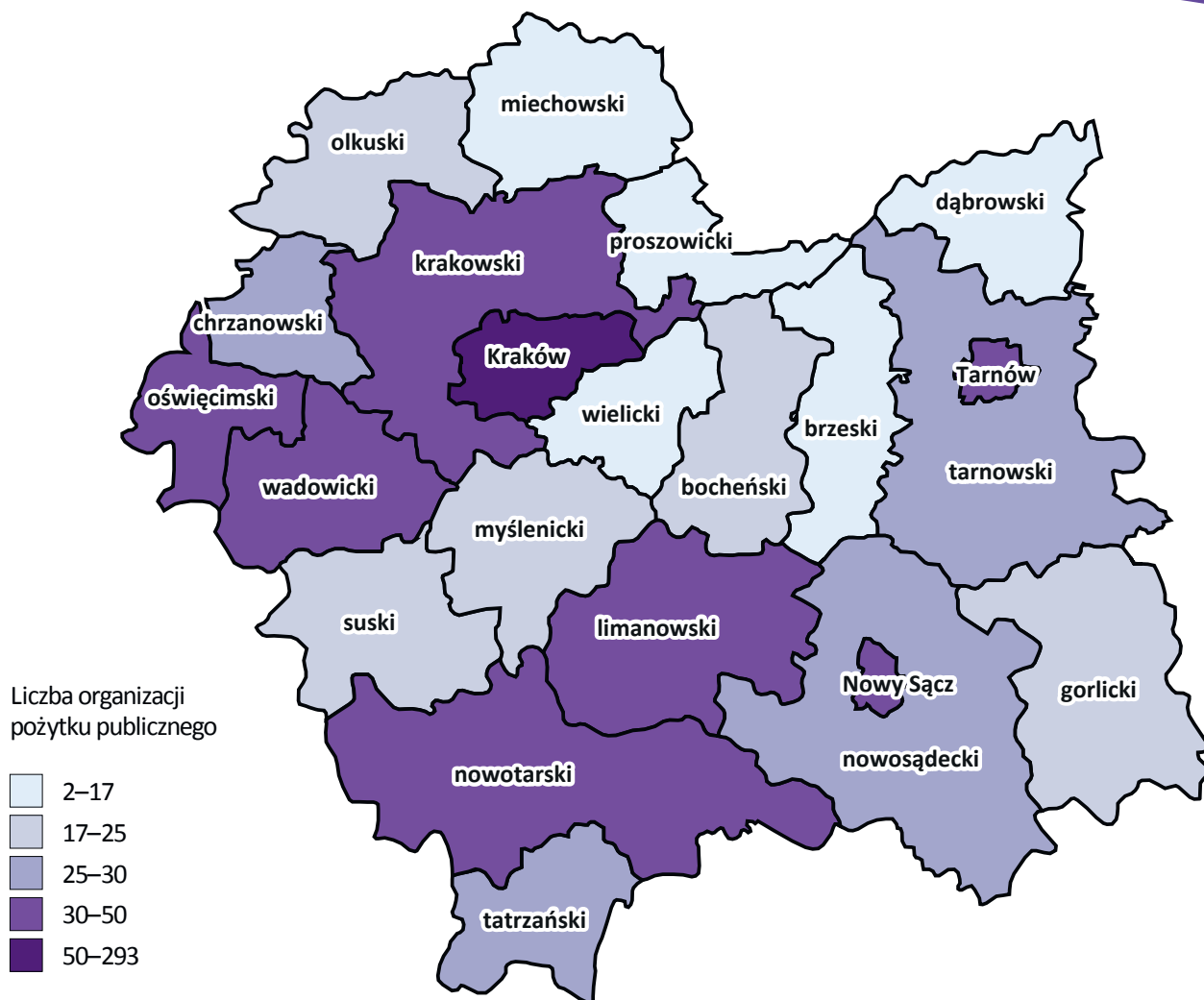
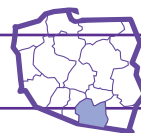

Organizacje pożytku publicznego w powiatach i gminach województwa małopolskiego

Liczebność organizacji pożytku publicznego w powiatach województwa małopolskiego waha się od 2 w powiecie proszowickim po 293 w Krakowie. Bardzo znamieną jest niewielka liczba organizacji pożytku publicznego w powiatach typowo rolniczych (miechowski – 3 OPP, dąbrowski – 6 OPP). Z drugiej strony stosunkowo licznie organizacje te występują w silniej uprzemysłowionych powiatach Małopolski Zachodniej, np. wadowicki – 40 OPP (drugi powiat w Małopolsce) czy oświęcimski – 39 OPP. Najprawdopodobniej jednak powstanie i działanie takiej organizacji powiązane są z aktywnością i wytrwałością osób działających w tych organizacjach, a w mniejszym stopniu z nawarstwieniem problemów społecznych.

Mapa 6.

Liczba organizacji pożytku publicznego działających w powiatach województwa małopolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

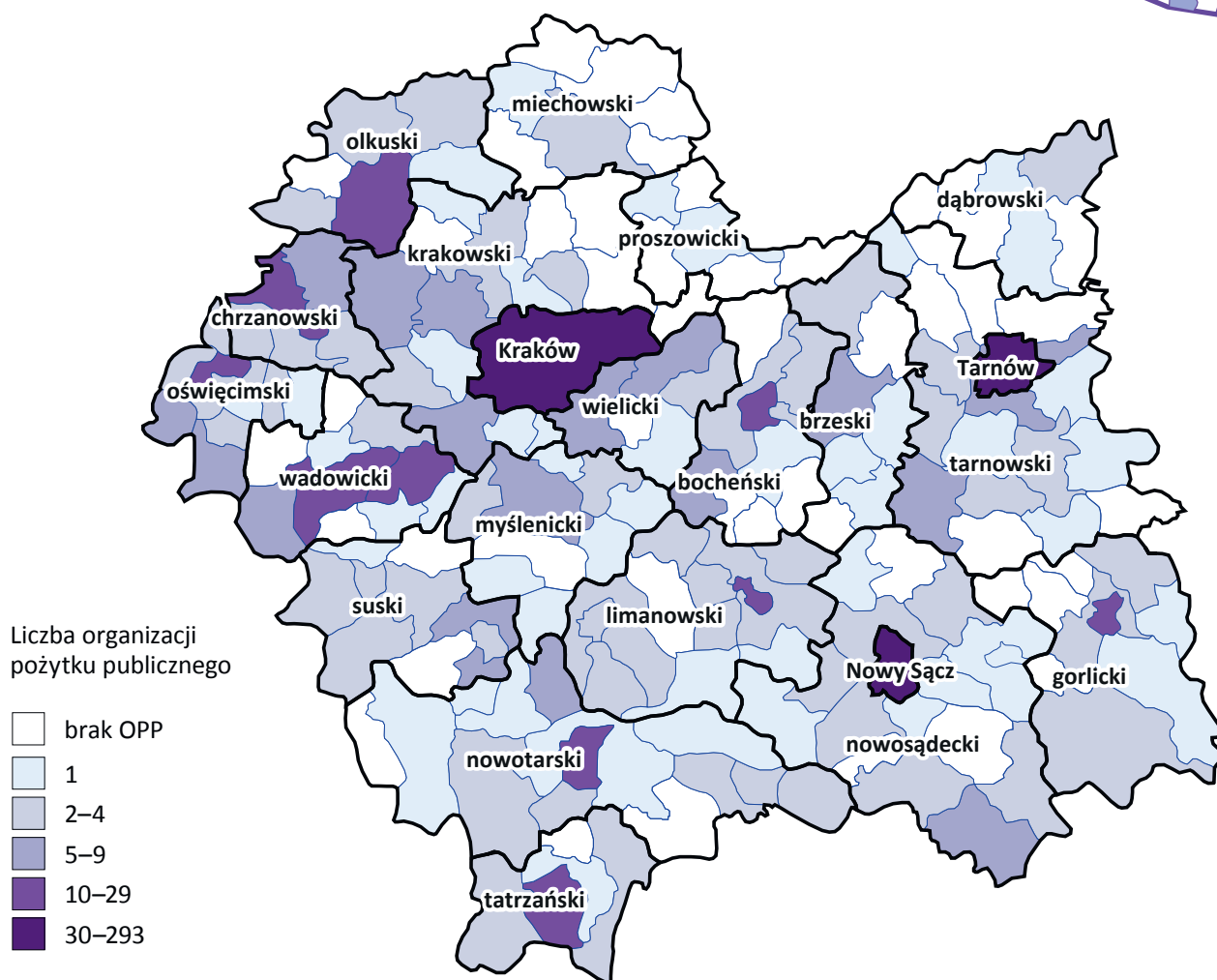
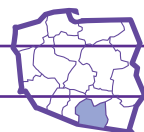
W przypadku gmin brak organizacji pożytku publicznego odnotowano w 49 jednostkach, wśród których ponownie najliczniej występują gminy typowo rolnicze. Nie jest to jednak jakaś cecha charakterystyczna przypisana do tego rodzaju gmin, bo brak zarejestrowanych na swoim terenie organizacji pożytku publicznego pojawia się również w innych regionach województwa, z tym, że nie są to jakieś zwarte obszary. W pozostałych gminach występują raczej pojedyncze OPP, i tak:

- 1 organizacja pożytku publicznego pojawia się w 47 gminach,
- 2 OPP w 33 gminach,
- 3 OPP w 15 gminach.

Większe liczby zarejestrowanych OPP odnotowane zostały tylko w miastach, głównie powiatowych. Prym wiedzie Zakopane, w którym działa 18 organizacji, a następnie Wadowice – 16 OPP, Oświęcim – 15, Nowy Targ – 14 organizacji. Po 12 organizacji funkcjonuje w Gorlicach, Limanowej, Chrzanowie i Olkuszu, a po 10 w Bochni i Kalwarii Zebrzydowskiej.

Mapa 7.

Liczba organizacji pożytku publicznego działających w gminach województwa małopolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Organizacje pożytku publicznego wg klas wielkości

Klasy wielkości w niniejszym opracowaniu określone zostały w oparciu o wysokość przychodu w 2020 roku, wyznaczając granice przedziałów w oparciu o skalę logarytmiczną: 1, 10, 100, 1000.

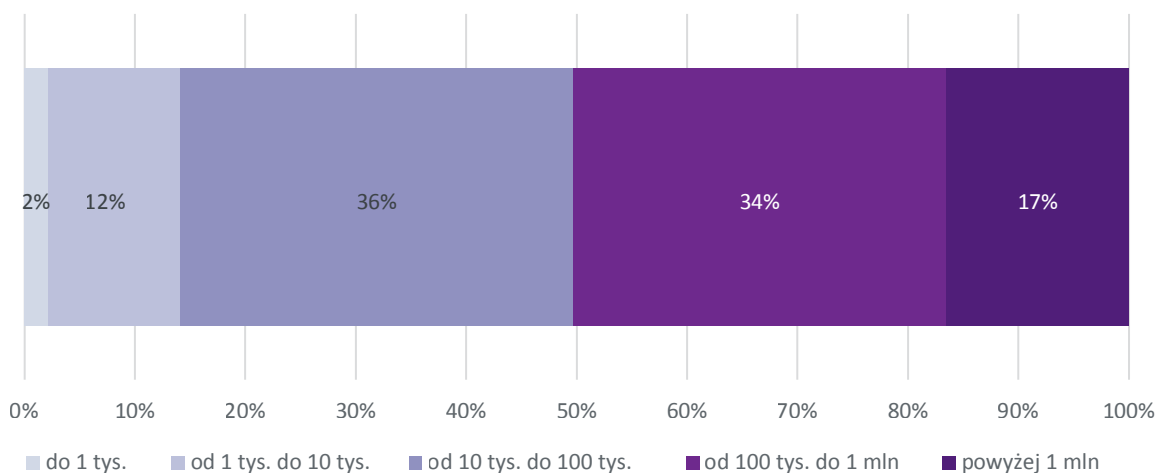
Tabela 4. Liczba organizacji pożytku publicznego z województwa małopolskiego wg klas wielkości

Klasa wielkości	Liczba organizacji w 2020 roku	liczba organizacji w 2019 roku
do 1 tys.	17	16
od 1 tys. do 10 tys.	96	73
od 10 tys. do 100 tys.	284	279
od 100 tys. do 1 mln	270	290
powyżej 1 mln	132	238

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Wykres 4. Struktura liczby organizacji pożytku publicznego województwa małopolskiego wg klas wielkości w 2020 roku

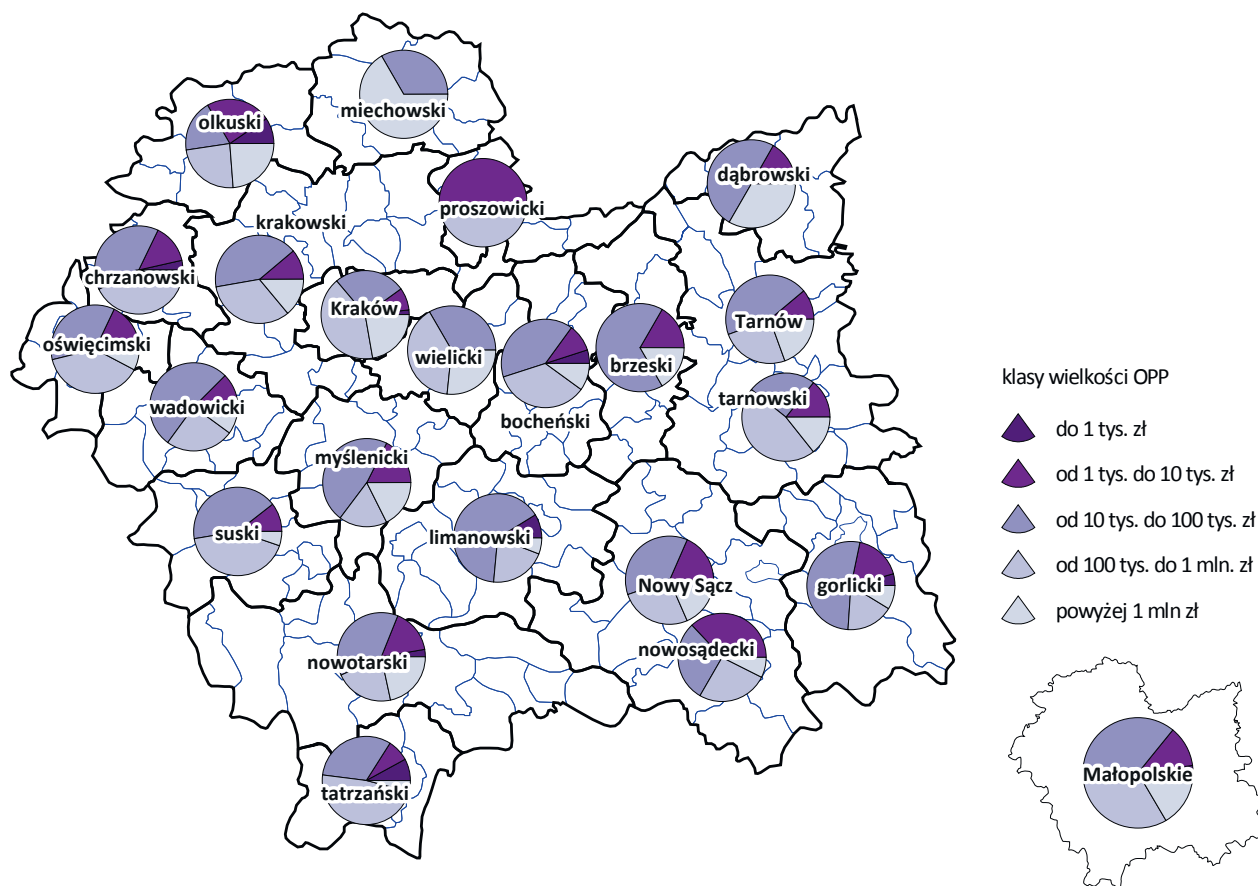
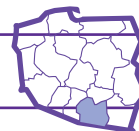

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Bardzo kłopotliwe jest skorelowanie wielkości organizacji pożytku publicznego z lokalizacją. W żaden sposób nie można łączyć parametru wielkości organizacji np. z wielkością powiatu.

Mapa 8.

Struktura wielkości organizacji pożytku publicznego wg powiatów województwa małopolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Zamiast analizować różnice w rozkładzie wg poszczególnych powiatów lepiej przyjrzeć się odchyleniom poszczególnych udziałów od średniej. Im mniejsza wartość tego wskaźnika, tym rozkład jest bardziej zrównoważony. Najlepiej pod tym względem wypadł powiat olkuski, mający na swoim terenie 10% najmniejszych organizacji, 19% organizacji z przedziału od 10 tys. do 1000 tys. zł przychodu i po 24% organizacji z trzech pozostałych przedziałów. Z drugiej strony, pomijając przypadki skrajne wynikające z bardzo małej liczby podmiotów, najstabilniej zrównoważona struktura wystąpiła w powiecie bocheńskim, gdzie brak jest organizacji najmniejszych i z przedziału od 100 tys. do 1 mln zł przychodu, organizacje z klasy wielkości od 10 tys. do 100 tys. zł stanowią 67%, a pozostałe po 17% liczby ogółem.

Organizacje pożytku publicznego w części opisowej swoich sprawozdań często zwracały uwagę na ograniczenia w działalności podyktowane przepisami przeciwpandemicznymi. W kilku przypadkach doszło wręcz do zawieszenia działalności. W skali całego województwa obserwowany jest spadek o 26 liczby największych podmiotów, tj. o przychodach powyżej 100 tys. zł, przy jednoczesnym wzroście o 29 liczby podmiotów mniejszych (o przychodach do 100 tys. zł) w stosunku do 2019 roku. To niewielkie w gruncie rzeczy przesunięcie świadczy o stosunkowo dobrej kondycji małopolskich organizacji pożytku publicznego po trudnych doświadczeniach związanych z epidemią koronawirusa.

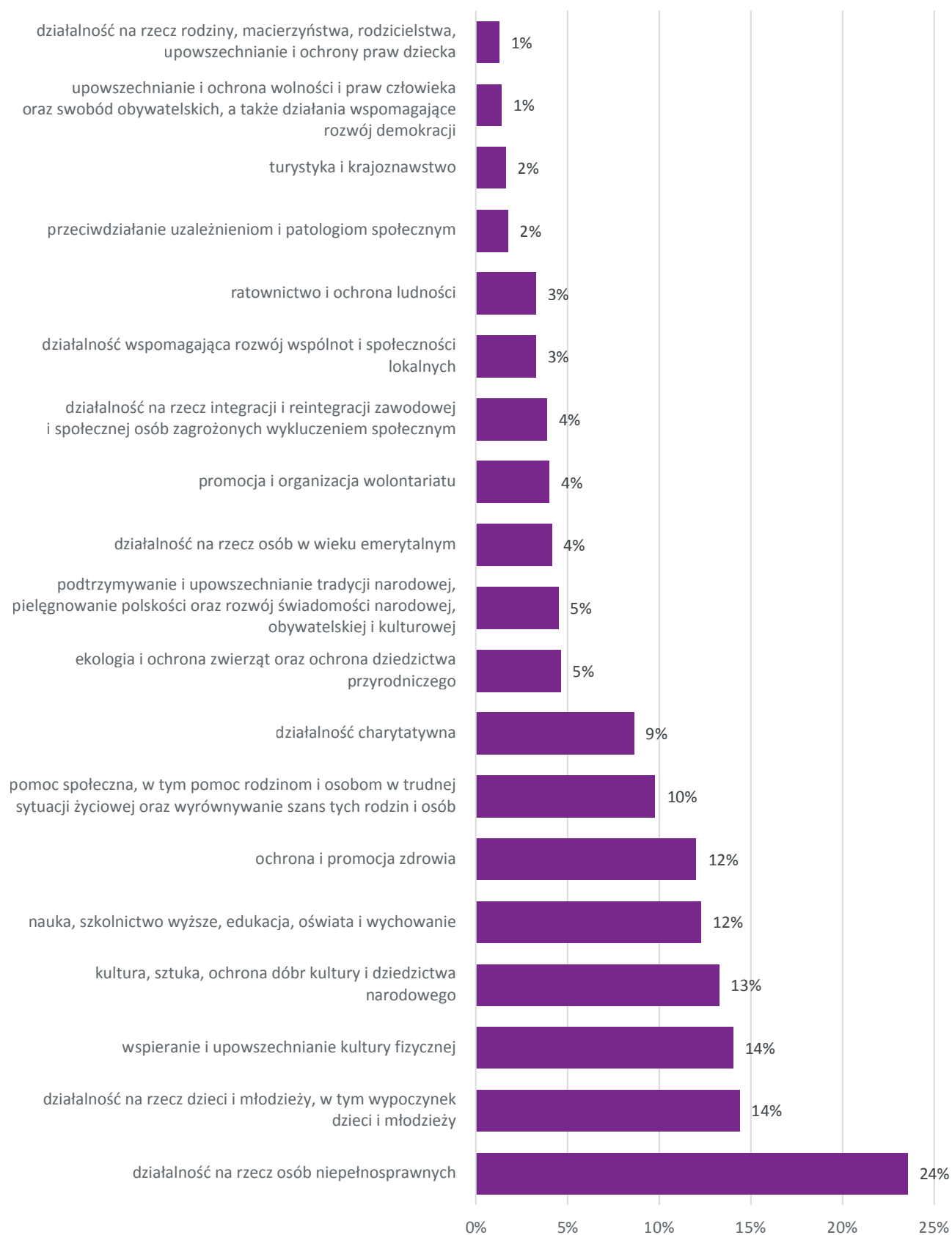
Sfery działalności organizacji pożytku publicznego

Poszczególne organizacje pożytku publicznego określają w swoich sprawozdaniach merytorycznych sfery działalności pożytku publicznego, na które przeznaczone są fundusze z prowadzonej działalności. Małopolskie organizacje wskazały 35 sfer swojej aktywności, przy czym przeszło 1/3 organizacji wskazało dwie lub więcej sfer działalności. Jest to o tyle uzasadnione, iż szereg z aktywności „zazębia się” ze sobą. Co istotne – nie ujęto sfer powtarzających się w ramach jednej organizacji (np. w przypadku działalności świadczonej nieodpłatnie i działalności świadczonej odpłatnie). Tak więc przyporządkowanie wartości liczbowej do sfery odpowiada liczbie organizacji wskazujących tę sferę. Do dalszej analizy wszystkie wskazane działalności zostały łącznie zsumowane, niezależnie od kolejności wykazania w sprawozdaniu. Otrzymano 1201 wskazań.

Najliczniej wskazywaną strefą działalności pożytku publicznego jest działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, którą wskazało 188 organizacji, a następnie działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży – 115 organizacji, wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – 112 organizacji. Jako czwarta sfera działalności wybiła się kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, którą wskazało 106 organizacji. Już powyższe 4 przykłady pokazują, że niekiedy bardzo trudno rozdzielić te sfery, np. organizacja wypoczynku dla niepełnosprawnych dzieci.

Poniższy zbiór prezentuje udział wybranych sfer, które zostały wskazane przez co najmniej 10 organizacji – łącznie doliczono się 19 rodzajów działalności.

Wykres 5. Odsetek wskazań na poszczególne sfery działalności pożytku publicznego

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Trudno mówić o jakichś istotnych zmianach w przeciągu roku, tym niemniej pojawiły się drobne różnice w strukturze sfer działalności, które można przypisać epidemii i wprowadzonym ograniczeniom. Spadek udziału zaobserwowano np. w zakresie wspierania i upowszechniania kultury, turystyki i krajoznawstwa, wypoczynku dzieci i młodzieży, Natomiast wzrosło minimalnie zaangażowanie w działalność na rzecz osób niepełnosprawnych czy na rzecz osób w wieku emerytalnym. Należy jednak podkreślić, że są to zmiany minimalne, rzędu 1–2 punktu procentowego i mogą wynikać z naturalnych procesów.

Priorytety w zakresie działalności kształtują się odmiennie w zależności od wielkości organizacji. W przypadku najmniejszych organizacji pożytku publicznego (o przychodach do 1 tys. zł) najliczniej reprezentowane są sfery: „działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych”, „ekologia i ochrona zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego” i „kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego” – po 18% zbioru najmniejszych organizacji.

W przypadku organizacji o przychodach od 1 tys. zł do 10 tys. zł największe zainteresowanie przejawione było w sferach: „działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży” i „kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego” – po 18% organizacji oraz „ochrona i promocja zdrowia” – 16%.

Organizacje wykazujące przychód w przedziale od 10 tys. zł do 100 tys. zł swoją aktywność skupiły głównie na: „działalność na rzecz osób niepełnosprawnych” – 21% organizacji z tego przedziału, „działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży” – 19% organizacji, „wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej” – 17% organizacji.

Organizacje pożytku publicznego zaliczone do grupy mieszczącej się w widełkach przychodu od 100 tys. zł do 1 mln zł koncentrują swoje prace w zakresie objętej sferami: „działalność na rzecz osób niepełnosprawnych” – 22% organizacji, „wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej” – 18% i „kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego” – 15% organizacji z tej kategorii wielkości.

Wreszcie podmioty największe, mające do dyspozycji środki liczone w milionach złotych, swoją aktywność dedykują „działalności na rzecz osób niepełnosprawnych” – 46% organizacji, „pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób” – 23% oraz „nauce, szkolnictwu wyższemu, edukacji, oświacie i wychowaniu” – 21%.

Przychody organizacji pożytku publicznego

Organizacje pożytku publicznego działające w Małopolsce wykazały przychody za 2020 w kwocie 780,6 mln zł. W stosunku do 2019 roku kwota ta wzrosła o ponad 2%, czyli 17,2 mln zł.

Kwota przychodu zależy od klasy wielkości organizacji. W organizacjach najmniejszych, o przychodzie do 1 tys. zł pozyskano w 2020 roku 5,2 tys. zł, co jest kwotą o 19% niższą od przychodu z poprzedniego roku. Grupa organizacji pożytku publicznego zaliczona do klasy od 1 tys. do 10 tys. rocznego obrotu wykazała sumaryczny przychód w wysokości 467,4 tys. zł, co jest znaczącym wzrostem (o 42%) w odniesieniu do przychodu w 2019 roku.

Kolejne kategorie organizacji obracają już milionami złotych. Przychód wszystkich organizacji zaliczonych do grupy z przychodami w granicach od 10 tys. zł do 100 tys. zł wyniósł 12,5 mln zł (spadek do poprzedniego roku o 4%). Grupa od 100 tys. do 1 mln zł wykazała już całkowity przychód w kwocie 99,6 mln zł (do 2019 jest to spadek o 6%), a największe organizacje, czyli mające przychody ponad 1 mln zł każda, zadeklarowały łącznie przychody w wysokości 668,0 mln zł (wzrost o 4%).

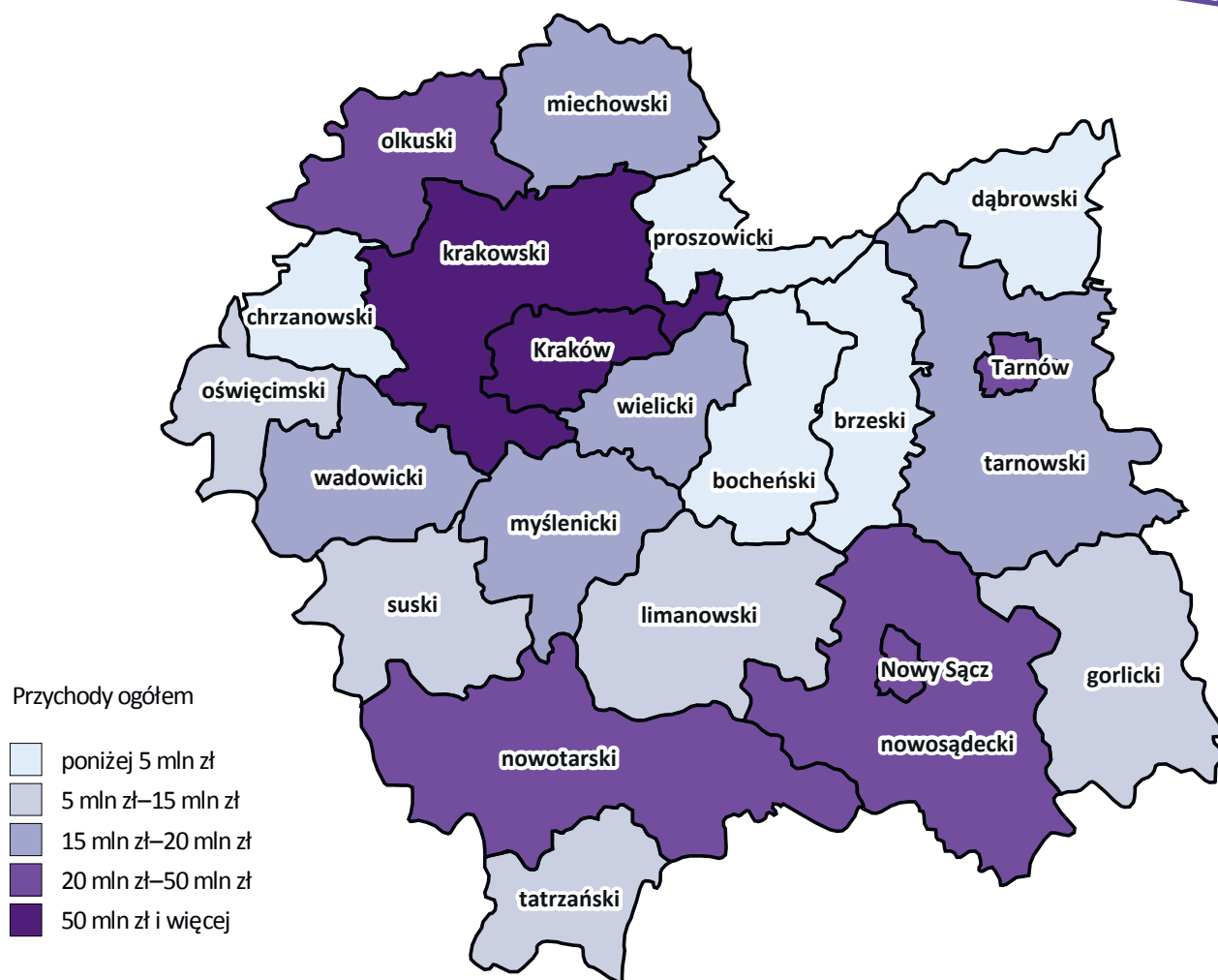
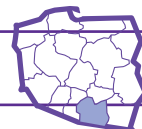
Wielkość przychodu wg powiatu–siedziby organizacji pożytku publicznego jest silnie zdominowana przez Kraków, w którym zarejestrowane jest niespełna 36% OPP z województwa, ale jednocześnie trafia do nich 52%

przychodu (411,4 mln zł). W pozostałych powiatach również pozycja wynikająca z liczby podmiotów nie zawsze odpowiada pozycji wynikającej z wielkości przychodu.

Przychód w poszczególnych powiatach mieści się w przedziałach od 0,6 mln zł (powiat proszowicki) i 2,2 mln zł (powiat dąbrowski) po 411,4 mln zł (Kraków) i 53,6 mln zł (powiat krakowski). Mediana wartości wynosi 15,4 mln zł.

Mapa 9.

Przychód organizacji pożytku publicznego w 2020 roku wg powiatów województwa małopolskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

W przeliczeniu na mieszkańca rozkład wartości w ujęciu powiatów mieści się w granicach od 14 zł w powiecie proszowickim po 527 zł w Nowym Sączu. Mediana wartości wynosi 98 zł.

Znacznie bardziej zróżnicowane wartości uzyskano w przypadku gmin. Pomijając 49 gmin, w których brak jest zarejestrowanych OPP, wartość przychodu OPP w przeliczeniu na mieszkańca wyniósł od 0 (jedyna działająca na terenie gminy organizacja nie miała w 2020 roku przychodu) po 1376 zł w gminie Zabierzów i 1300 zł w gminie Charsznica. Mediana wartości wyniosła 27 zł.

organizacji o przychodzie w przedziale od 1 tys. do 10 tys. zł, 94% w przypadku organizacji o kwocie przychodu 10 tys. do 100 tys. oraz od 100 tys. do 1 mln zł, oraz 99% w przypadku największych organizacji o kwocie przychodu co najmniej 1 mln zł.

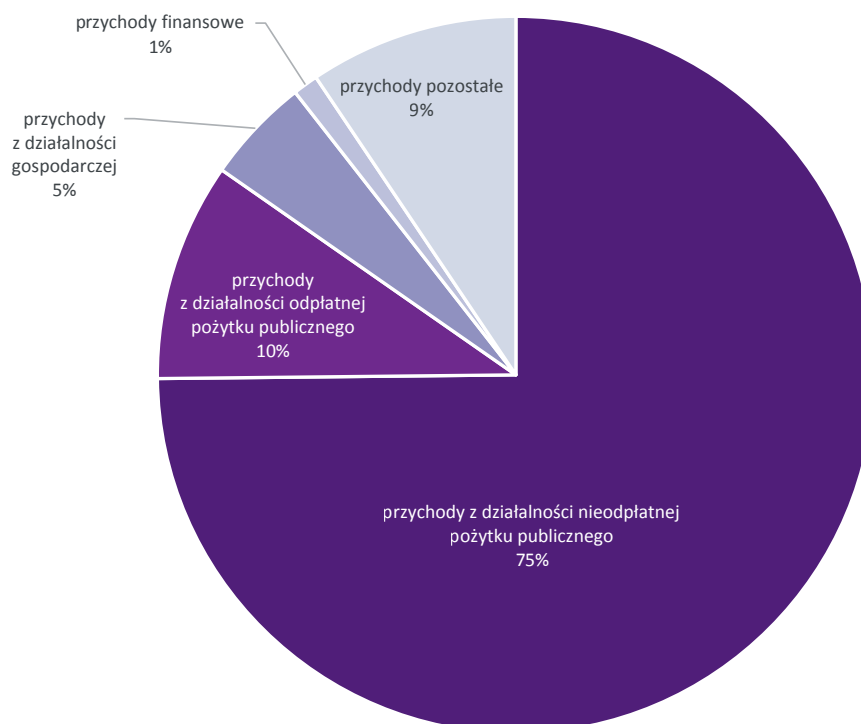
Znacznie mniejsze kwoty pochodziły z **odpłatnej działalności pożytku publicznego**, do których zaliczają się np. opłaty pobierane od uczestników i odbiorców oferowanych form wsparcia – 76,9 mln zł. To źródło przychodów wskazane zostało przez 218 organizacji, w tym żadną z najmniejszych, 8% organizacji o przychodach z przedziału od 1 tys. do 10 tys. zł, 20% organizacji o przychodach z przedziału od 10 tys. do 100 tys. zł, 32% organizacji o przychodzie od 100 tys. do 1 mln zł i 53% największych organizacji.

Przychody finansowe wynikają z przeprowadzanych operacji finansowych, np. odsetek bankowych, przychodu z posiadanych lokat bankowych, zysku z różnic kursowych. Łącznie 369 organizacji pożytku publicznego w Małopolsce wykazało przychód z tego tytułu w wysokości 8,9 mln zł, w tym 36% organizacji o przychodach od 100 tys. do 1 mln zł i 61% organizacji największych. W przypadku organizacji o przychodzie poniżej 100 tys. zł kwoty te obejmują również przychody pozostałe i niemożliwe jest wydzielenie osobnych kategorii.

Przychody pozostałe, uwzględniające przychody niemieszczące się w żadnej z pozostałych kategorii, np. opłaty za czesne prowadzonej szkoły, przychody ze sprzedaży środków trwałych lub nieruchomości, sprzedaży zbędnego majątku organizacji, zdarzeń losowych (odszkodowania) – 73,5 mln zł.

Listę uzupełniają środki z **działalności gospodarczej**, przy czym obejmuje ona tylko działalność, z której przychody wykorzystywane były na współfinansowanie działalności pożytku publicznego. Tego rodzaju przychodu nie wykazały najmniejsze organizacje (do 10 tys. zł przychodu), 5% organizacji o przychodach od 10 tys. do 100 tys. zł, 19% organizacji o przychodach z przedziału od 100 tys. zł do 1 mln zł i 33% największych organizacji. Łączny przychód z tego tytułu wyniósł 37,2 mln zł.

Wykres 6. Struktura przychodów organizacji pożytku publicznego w województwie małopolskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Tabela 5.

Rodzaje przychodów organizacji pożytku publicznego zarejestrowanych w Małopolsce wg kategorii wielkości

Kategoria wielkości organizacji pożytku publicznego	Przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego	Przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego	Przychody z działalności gospodarczej	Przychody finansowe	Przychody pozostałe	Przychody ogółem
	tys. zł					
do 1 tys. zł	4,2	-	-	1,0		5,2
od 1 do 10 tys. zł	362,9	19,8	-	84,7		467,4
od 10 do 100 tys. zł	8 554,1	826,4	321,5	2 808,0		12 510,0
od 100 tys. do 1 mln zł	68 511,1	9816,3	5 203,6	629,9	15 439,9	99 601,1
powyżej 1 mln zł	506 753,5	66 222,7	1 627,2	5 423,2	58 013,2	668 039,8
	Przychody ogółem = 100%					
do 1 tys. zł	81%	0%	0%	19%		100%
od 1 do 10 tys. zł	78%	4%	0%	18%		100%
od 10 do 100 tys. zł	68%	7%	3%	22%		100%
od 100 tys. do 1 mln zł	69%	10%	5%	1%	16%	100%
powyżej 1 mln zł	76%	10%	5%	1%	9%	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

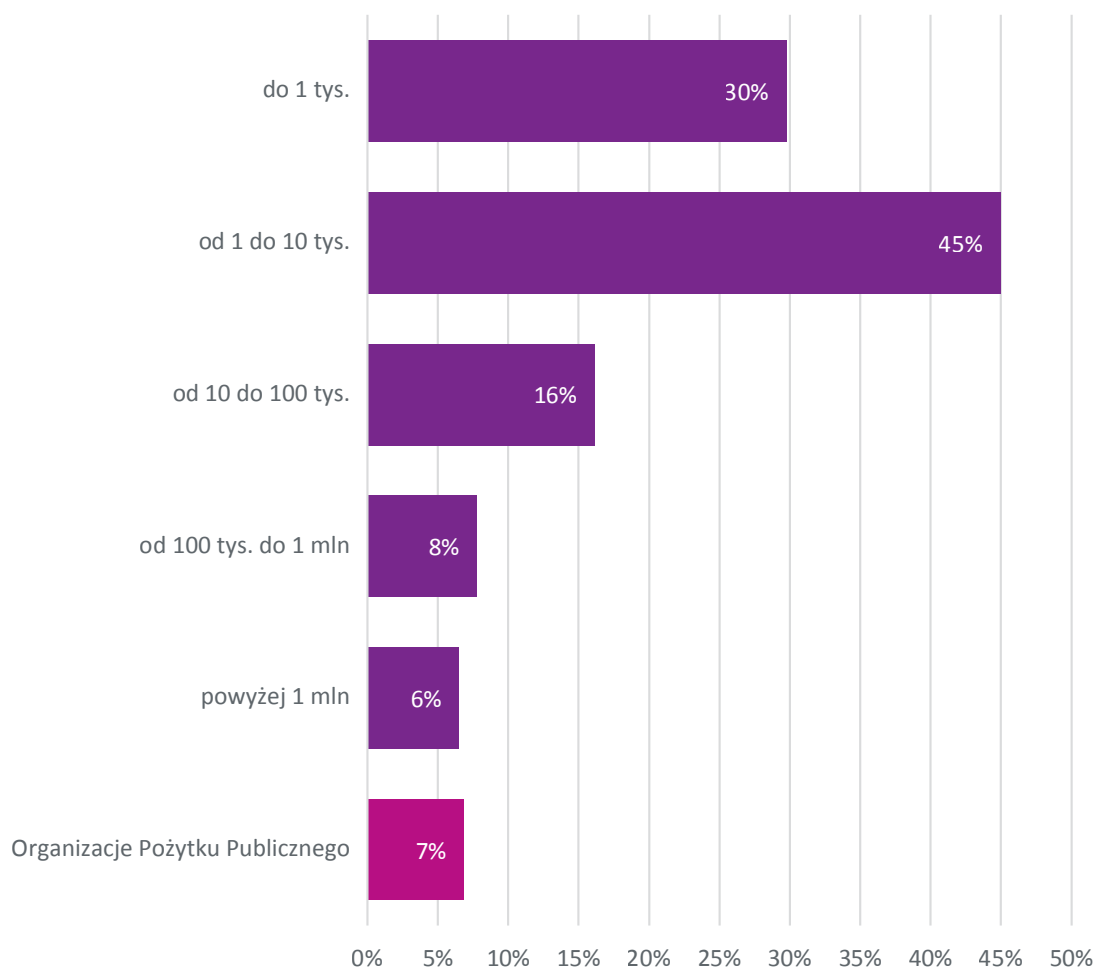
Przychody z tytułu odpisu 1% od podatku dochodowego od osób fizycznych

Przychód z tytułu odpisu 1% od podatku dochodowego od osób fizycznych za 2020 rok wykazało **666 organizacji pożytku publicznego**, tj. 83% organizacji, które złożyły sprawozdania. Za rok 2019 takich organizacji było 707, wówczas stanowiły 89% całego zbioru sprawozdawców.

Całkowita kwota otrzymanego wsparcia przez małopolskie organizacje pożytku publicznego z tytułu 1% podatku dochodowego wyniosła wg sprawozdań 53,3 mln zł. Stanowiło to 7% całkowitego przychodu wykazanego przez organizacje składające sprawozdania, aczkolwiek to źródło przychodu jest istotne, a nawet bardzo istotne zwłaszcza w niektórych grupach wielkości OPP.

Wykres 7.

Udział przychodu z tytułu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w przychodach ogółem wg klas wielkości organizacji pożytku publicznego składających sprawozdania

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

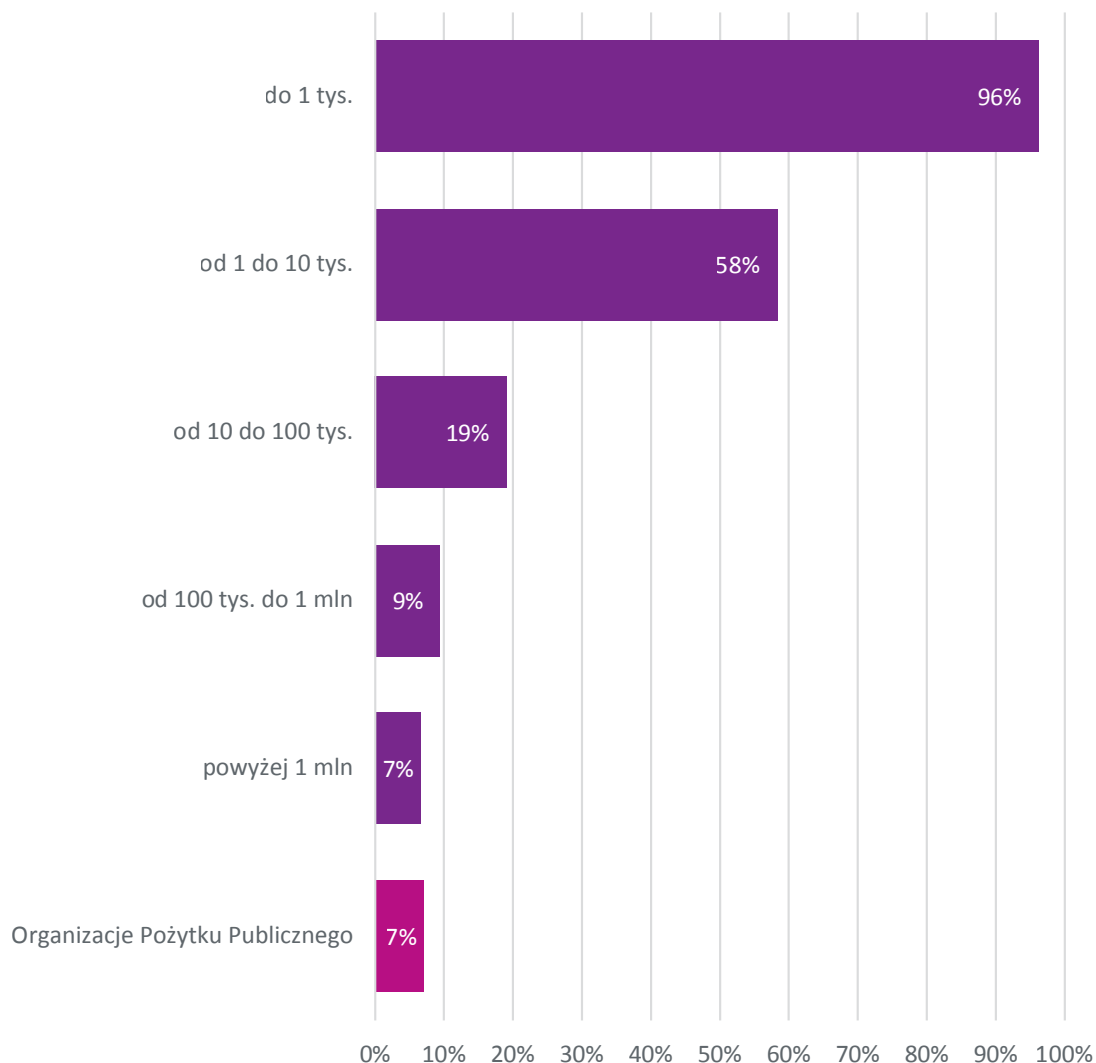
Jak wspomniano w pierwszym akapicie niniejszego rozdziału, wsparcie z tytułu odpisu podatkowego uzyskało 83% OPP, które złożyły sprawozdania. Spośród nich odsetek organizacji ze wsparciem dla podmiotów:

- poniżej 1 tys. zł wyniósł 29%,
- od 1 tys. zł do 10 tys. zł wyniósł 79%,
- od 10 tys. zł do 100 tys. zł – 82%,
- od 100 tys. zł do 1 mln zł – 83%,
- od 1 mln zł – 97%.

Po ograniczeniu katalogu organizacji tylko do podmiotów, które uzyskały wsparcie z odpisu podatkowego, nieco zmieni się obraz poziomu wsparcia z tytułu podatku, zwłaszcza w grupach mniejszych podmiotów.

Wykres 8.

Udział przychodu z tytułu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych w przychodach ogółem wg klas wielkości organizacji pożytku publicznego otrzymujących wsparcie finansowe z tego tytułu

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Szczegółowe źródła przychodu

Przychody największych organizacji, tj. o wartości przychodu jednostkowego co najmniej 100 tys. zł, stanowią 98% kwoty całkowitego przychodu organizacji pożytku publicznego w Małopolsce. Organizacje te składają pełne sprawozdania finansowe i dla nich można zaprezentować dodatkowe informacje nt. szczegółowych źródeł przychodu.

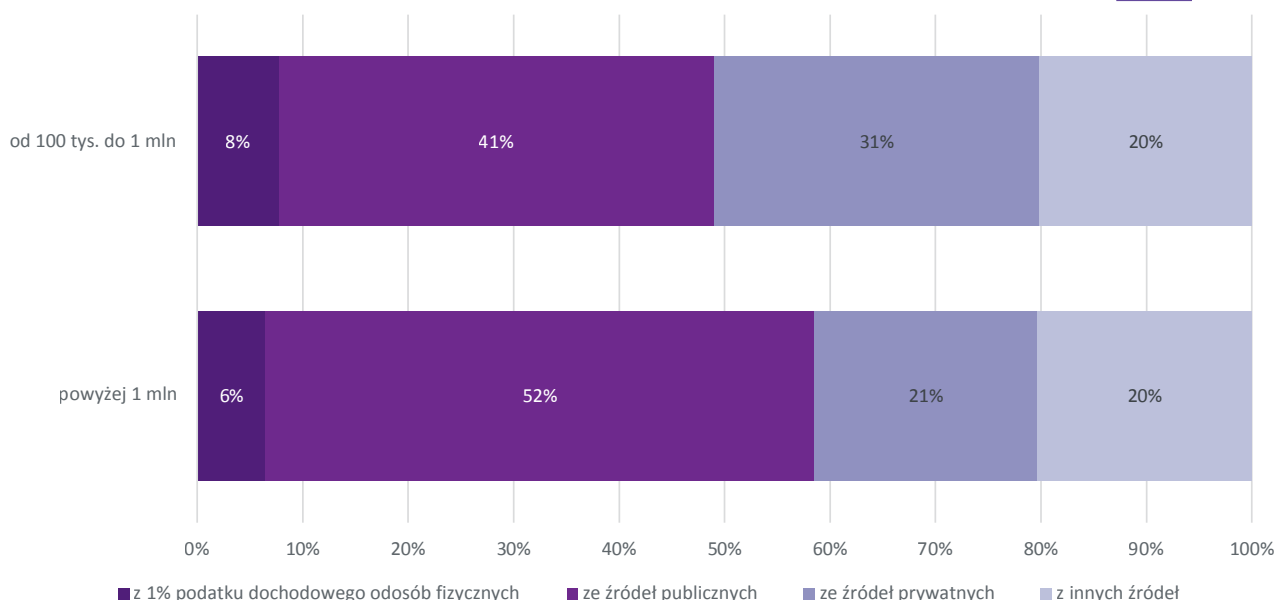
Podstawowe grupy źródeł przychodu zamykają się w czterech kategoriach: środki publiczne, środki prywatne, z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych i pozostałe.

Przeszło połowa (51%) przychodów organizacji pożytku publicznego w województwie małopolskim pochodzi ze źródeł publicznych, 21% ze źródeł prywatnych, 20% to środki kwalifikowane jako „pozostałe”, a 7% – o czym była mowa wcześniej – z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych. W porównaniu do 2019 roku

nastąpiła niewielka zmiana poszczególnych udziałów, największa w przypadku środków ze źródeł publicznych – spadek o 3 punkty procentowe, i środków ze źródeł prywatnych – wzrost o 2 punkty procentowe.

W zależności od wielkości podmiotów poszczególne udziały nieco się różnią, ale struktura jest w zasadzie niezmieniona.

Wykres 9. Struktura przychodu organizacji pożytku publicznego wg podstawowych kategorii źródeł

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Źródła publiczne obejmują przychody pochodzące:

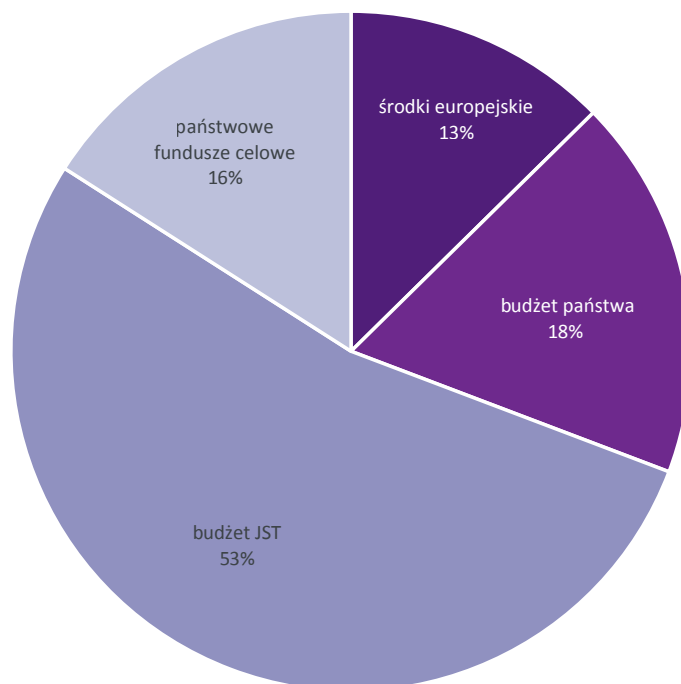
- a) ze środków europejskich w rozumieniu przepisów o finansach publicznych – zaliczane do tych przychodów jest m.in. dofinansowanie w ramach regionalnych programów operacyjnych czy Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój;
- b) ze środków budżetu państwa – obejmują m.in. dotacje pozyskane z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, jak również uzyskane w ramach programów Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego: Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, Rozwój Organizacji Harcerskich i Skautowych, Uniwersytety Ludowe, Międzynarodowe Domy Spotkań, COVID-19;
- c) ze środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego, obejmujące dotacje uzyskane w ramach otwartych konkursów organizowanych przez samorządy wszystkich szczebli;
- d) ze środków państwowych funduszy celowych, a więc np. z państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Funduszu Promocji Kultury.

Na początku należy podkreślić, że po poszczególne szczegółowe źródła finansowania sięga tylko część organizacji pożytku publicznego, aczkolwiek większa część korzysta z dwóch lub więcej źródeł jednocześnie.

Przychodu ze źródeł publicznych nie wykazało łącznie 24% organizacji pożytku publicznego o przychodzie wynoszącym w 2020 roku co najmniej 100 tys. zł. Jedno ze źródeł finansów publicznych wskazało 35% jednostek, dwa źródła – 27%, trzy źródła – 9%, a cztery źródła – 4% organizacji.

Po środki europejskie sięgało 17% omawianych podmiotów, natomiast w podzbiorze organizacji otrzymujących dofinansowanie z 1% podatku dochodowego aktywność w pozyskiwaniu środków europejskich przejawiało tylko nieco więcej, bo 18% organizacji. Środki z budżetu państwa trafiły do 31% organizacji przytku publicznego, w tym do 32% otrzymujących wsparcie z odpisów podatkowych. Największym zainteresowaniem cieszyły się środki przeznaczone przez samorzady – sięgnęło po nie 63% zainteresowanych, a spośród organizacji mających wsparcie z 1% podatku dochodowego nawet 65% organizacji. I wreszcie państwowe fundusze celowe – w tym przypadku wsparcie przypadło 23% organizacji, a po ograniczeniu do podmiotów dofinansowanych z odpisu podatkowego odsetek zainteresowanych wzrasta do 25%.

Wykres 10. Struktura wartościowa przychodu organizacji przytku publicznego ze źródeł publicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Struktura przychodów ze źródeł publicznych nie uległa w zasadzie zmianie w stosunku do poprzedniego roku.

Źródła prywatne obejmują:

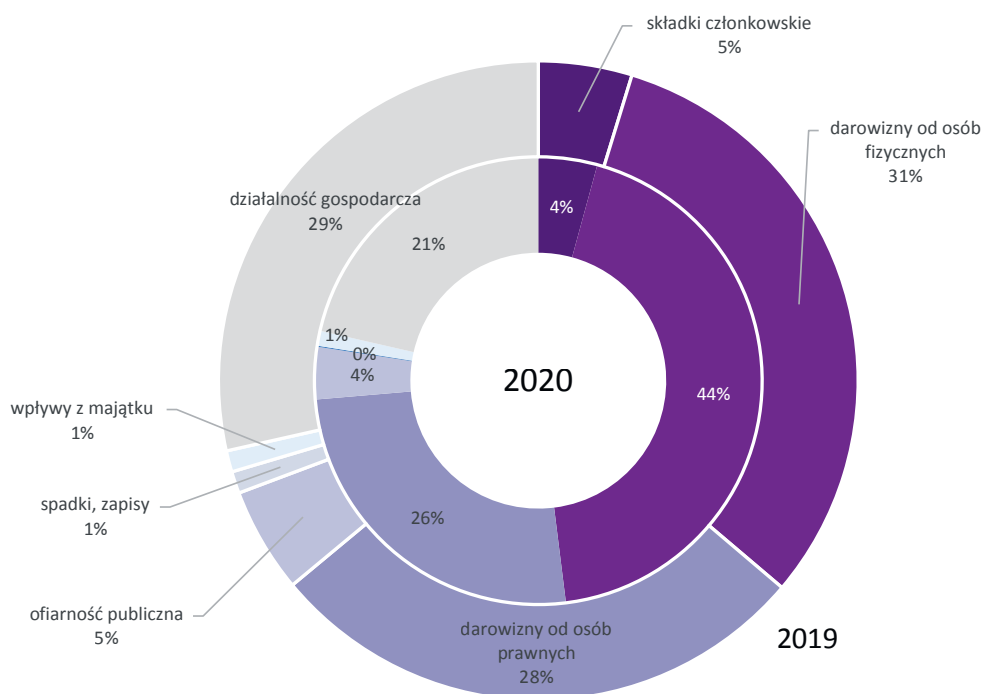
- a) przychody ze składek członkowskich – wykazało je 200 organizacji o przychodach ponad 100 tys. zł, tj. 50% z tego zbioru;
- b) z darowizna od osób fizycznych (odpis z tytułu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych nie jest darowizną i wymieniony został jako osobny rodzaj przychodu!) – jest to największe źródło przychodu w zakresie środków publicznych, przychody z niego wykazało 84% organizacji;
- c) z darowizna od osób prawnych – wykazało je 50% omawianych organizacji;
- d) z ofiarności publicznej (zbiórki publiczne, kwesty) – z możliwości przeprowadzania zbiórek publicznych skorzystało 93 organizacji;
- e) ze spadków, zapisów – niezwykle rzadko spotykane źródło finansowania, w 2020 roku skorzystały z niego jedynie 3 organizacje, tj. poniżej 1% zbioru;

f) z wpływu z majątku (w szczególności sprzedaży lub wynajmu składników majątkowych) – jako źródło przychody wskazało je 5% organizacji;

g) z działalności gospodarczej – uzyskanie przychodu z działalności gospodarczej wykazało 23% OPP, przy czym należy pamiętać, że całkowity zysk z prowadzonej działalności musi być przeznaczony na działalność statutową organizacji.

W odróżnieniu od przychodów ze źródeł publicznych, struktura przychodu ze źródeł prywatnych uległa znacznej zmianie pomiędzy rokiem 2019 a 2020. W szczególności duże zmiany nastąpiły w zakresie darowizn od osób fizycznych (wzrost o 13 punktów procentowych) i przychodów z działalności gospodarczej (spadek o 8 punktów procentowych).

Wykres 11. Struktura wartościowa przychodu organizacji pożytku publicznego ze źródeł prywatnych w latach 2019 i 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności

Na podkreślenie zasługuje fakt znacznego wzrostu dobroczynności osób fizycznych odnotowany w okresie pandemii

Koszty działalności

Koszty poniesione na działalność organizacji pożytku publicznego w 2020 roku wyniosły 737,2 mln zł, co stanowi wzrost w stosunku do kosztów za 2019 rok o 4,4 mln zł (niecały 1%). Saldo przychodów i kosztów było zatem dodatnie i zamknęło się kwotą 43,4 mln zł (w 2019 roku wartość ta wyniosła 30,6 mln zł).

Dodatknie saldo z całej działalności wygenerowała wyłącznie grupa organizacji o przychodach przekraczających 1 mln zł. W roku poprzedzającym dodatni wynik odnotowano również w grupie organizacji o przychodach od 100 tys. zł do 1 mln zł. Fakt dodatniego bądź ujemnego wyniku finansowego na całości działań nie oznacza, że wszystkie organizacje z danego przedziału wielkości zakończyły rok zyskiem bądź stratą. Podobnie jak ujemny wynik finansowy nie jest powodem do stawiania jakichkolwiek zarzutów organizacji, gdyż może być to częścią zaplanowanych wieloletnich działań.

Tabela 6. Liczba organizacji pożytku publicznego wykazujących zysk/stratę z całokształtu działalności wg klas wielkości

Klasa wielkości wg przychodu	Liczba organizacji, które zamknęły rok		Saldo
	zyskiem	stratą	tys. zł
do 1 tys. zł	4	13	-80,23
od 1 do 10 tys. zł	59	37	-1 300,08
od 10 do 100 tys. zł	183	101	-173,94
od 100 tys. do 1 mln zł	170	100	-1 700,33
powyżej 1 mln zł	103	29	46 681,63
Razem	519	280	43 427,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności

Organizacje pożytku publicznego otrzymujące wsparcie tytułem 1% podatku dochodowego od osób fizycznych zakończyły 2020 rok „na plusie” w wysokości 44,2 mln zł, natomiast dla OPP niezyskujących tego wsparcia rok zamknął stratą 0,8 mln zł.

Personel organizacji pożytku publicznego

Do osób zatrudnionych zaliczone zostały wszystkie osoby świadczące pracę na podstawie stosunku pracy (np. umowy o pracę) w okresie sprawozdawczym, niezależnie od wielkości etatu czy faktycznego zatrudnienia w momencie sporządzania sprawozdania. Wlicza się tu również osoby przebywające na urloпах macierzyńskich, wychowawczych, chorobowych. Dodatkowa informacja dotyczy liczby zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty. Personel organizacji uzupełniony jest liczbą osób świadczących usługi na mocy umowy cywilnoprawnej, a więc umowy-zlecenia czy umowy o dzieło (np. zlecenie prowadzenia księgowości). Nie zalicza się do personelu osób prowadzących własną działalność gospodarczą, realizujących działania na rzecz organizacji.

Zatrudnienie wykazało w swoich sprawozdaniach 30% organizacji pożytku publicznego. Jest to jednak wskaźnik o tyle mylący, iż zatrudnienie jest bardzo silnie skorelowane z wielkością organizacji: drobne organizacje nie zatrudniają niemal w ogóle osób na etacie lub kawałku etatu.

Tabela 7. Liczba organizacji pożytku wykazujących zatrudnienie wg klas wielkości

Klasa wielkości wg przychodu	Liczba organizacji wykazująca zatrudnienie	
	liczba	% wszystkich organizacji z tej grupy wielkości
do 1 tys.	1	6
od 1 do 10 tys.	0	0
od 10 do 100 tys.	13	5
od 100 tys. do 1 mln	105	39
powyżej 1 mln	121	92
Razem	240	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Oczywiście liczba organizacji rozliczających się z liczby etatów jest dokładnie taka sama. W uzupełnieniu dochodzi informacja o liczbie organizacji korzystających z usług osób na umowie cywilnoprawnej. W przypadku licznych organizacji odnotowywane jest zarówno zatrudnianie osób na etat lub jego część, jak i zlecenie prac w formie umów–zleceń lub o dzieło, stąd zbiór tych ostatnich jest znacząco liczniejszy od podmiotów bazujących na „etatowcach”.

Tabela 8. Liczba organizacji pożytku wykazujących osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej wg klas wielkości

Klasa wielkości wg przychodu	Liczba organizacji wykazująca osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej	
	liczba	% wszystkich organizacji z tej grupy wielkości
do 1 tys.	12	71
od 1 do 10 tys.	62	65
od 10 do 100 tys.	223	79
od 100 tys. do 1 mln	166	61
powyżej 1 mln	82	62
Razem	545	68

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Sama liczba osób zatrudnionych w organizacjach pożytku publicznego (6840) stanowi 0,7% wszystkich zatrudnionych w województwie małopolskim w 2020 roku. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano 2% ubytek liczby zatrudnionych (przy niezmienionej niemal liczbie etatów). Natomiast znacząco w ciągu roku spadła liczba osób świadcząca usługi na podstawie umów cywilnoprawnych (o 14%).

Tabela 9.

Zatrudnieni, etaty i osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej wg klas wielkości organizacji

Klasa wielkości wg przychodu	Rok	Liczba zatrudnionych	Przeciętna liczba zatrudnionych w przeliczeniu na pełne etaty	Świadczący usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej
do 1 tys.	2020	2	0,08	4
	2019	0	0,00	1
od 1 do 10 tys.	2020	0	0,00	19
	2019	2	1,40	7
od 10 do 100 tys.	2020	21	14,79	363
	2019	23	13,37	406
od 100 tys. do 1 mln	2020	464	327,42	2350
	2019	560	383,05	2501
powyżej 1 mln	2020	6 353	4 987,79	4 045
	2019	6 367	4 935,98	4 963
Razem	2020	6 840	5 330,08	6 781
	2019	6 952	5 333,80	7 878

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Spośród omawianych organizacji pożytku publicznego otrzymujące dofinansowanie z odpisu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych zatrudniały 6734 osoby, dysponowały 5256,5 etatami i skorzystały z usług 6274 osób na podstawie umowy cywilnoprawnej.

Za 2020 rok posiadanie członków – osób fizycznych – wykazało 545 organizacji, w tym 24 posiadały również członków – osoby prawne. Tylko jedna organizacja wskazała odwrotną strukturę, tj. posiadanie członków pośród osób prawnych przy braku członków wśród osób fizycznych. Liczba stowarzyszeń zaliczonych do organizacji pożytku publicznego, otrzymująca wsparcie z tytułu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych i wykazująca członkostwo była mniejsza – 456 w przypadku członków – osób fizycznych i 18 w przypadku osób prawnych.

Łącznie w sprawozdaniach za 2020 rok zadeklarowane zostało niemal 68 tys. członków będących osobami fizycznymi i 584 członków z grupy osób prawnych. W porównaniu z poprzednim rokiem spadek w przypadku członków – osób fizycznych wyniósł 11%, a osób prawnych aż 39%.

Tabela 10.

Liczba członków organizacji pożytku publicznego w województwie małopolskim

Klasa wielkości wg przychodu	Członkostwo osób fizycznych		Członkostwo osób prawnych	
	liczba organizacji	liczba członków – osób fizycznych	liczba organizacji	liczba członków – osób prawnych
do 1 tys.	12	197	0	0
od 1 do 10 tys.	62	2 571	5	110
od 10 do 100 tys.	223	18 697	8	87
od 100 tys. do 1 mln	166	28 142	7	338
powyżej 1 mln	82	18 379	5	49
Razem	545	67 986	25	584

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Ostatnią grupą personelu budującą jej potencjał są wolontariusze, czyli osoby, z którymi organizacja ma podpisane porozumienie wolontariackie. Nie zalicza się do nich np. członków organizacji, którzy działają społecznie na rzecz organizacji.

Wolontariatem wykazało się 477 organizacji (w poprzednim roku 495), czyli 60% wszystkich organizacji pożytku publicznego. Daje się zauważyć korelację pomiędzy wielkością organizacji a pozyskiwaniem osób chętnych do wolontariatu. Spośród organizacji o przychodach rocznych do 1 tys. zł wolontariuszy wykazało 18%, natomiast spośród organizacji dysponujących przychodami ponad 1 mln zł odsetek ten wynosi 75%.

Podobna korelacja występuje w przypadku przeciętnej liczby wolontariuszy na 1 organizację wykazującą ich pracę. W najmniejszych działa niespełna 7 wolontariuszy na jedną organizację wykazującą ich bytność, w organizacjach o przychodach od 1 tys. zł do 10 tys. zł takich osób było 9, w kolejnym interwale wielkości, czyli pomiędzy 10 tys. zł a 100 tys. zł przypadało 15 wolontariuszy na jedną organizację wykazującą ich współpracę. Organizacje duże, od 100 tys. zł do 1 mln zł, korzystały z usług 37 wolontariuszy każda, a największe (ponad 1 mln zł przychodu) – z 245 osób.

Tabela 11.

Liczba organizacji pożytku publicznego wykazujących prace wolontariuszy w województwie małopolskim w 2020 roku

Klasa wielkości wg przychodu	Liczba organizacji wykazujących pracę wolontariuszy	Odsetek w stosunku do wszystkich organizacji z danej grupy wielkości	Liczba wolontariuszy
do 1 tys.	3	18%	20
od 1 do 10 tys.	43	45%	368
od 10 do 100 tys.	146	51%	2 258
od 100 tys. do 1 mln	186	69%	6 869
powyżej 1 mln	99	75%	24 261
Razem	477	60%	33 776

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań OPP opublikowanych na stronie Narodowego Instytutu Wolności.

Na marginesie można zauważyć, że największą liczbę wolontariuszy zadeklarowały organizacje zajmujące się „nauką, szkolnictwem wyższym, edukacją, oświatą i wychowaniem”. Następnymi grupami są organizacje związane z „promocją i organizacją wolontariatu, „działalnością na rzecz osób niepełnosprawnych” i „działalnością charytatywną”.

Tak więc z działalnością organizacji pożytku publicznego mających siedzibę na terenie województwa małopolskiego w 2020 roku związanych było około 100 tys. mieszkańców. Do tego dochodzi niewyszacowana grupa ludzi angażujących się w pracę ogólnopolskich OPP (np. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy).

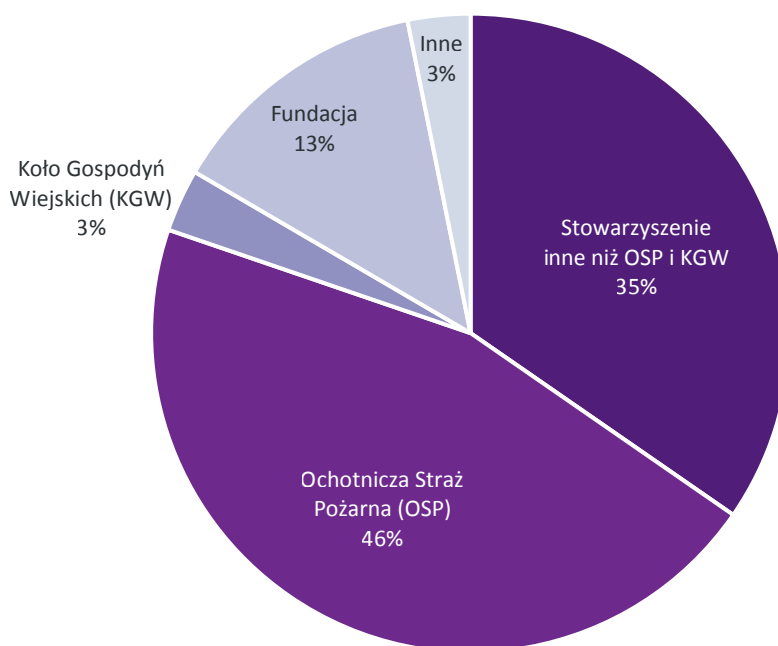
Wsparcie i bariery w działalności małopolskich organizacji pozarządowych

Charakterystyka respondentów

Podstawą do opracowania niniejszego rozdziału jest badanie przeprowadzone za pomocą metody CAWI⁸ wśród małopolskich organizacji pozarządowych. Udało się pozyskać 410 wypełnionych ankiet. Teoretycznie próba taka pozwala na prezentację wyników z 95-proc. poziomem ufności i 5-proc. błędem maksymalnym. Niemniej wśród respondentów ponad 83% stanowiły stowarzyszenia, 13% fundacje, a pozostałe 4% inne formy prawne. Odbiega to od struktury wykazywanej przez Stowarzyszenie Klon/Jawor, wg którego stowarzyszenia stanowią 77%, a fundacje 21% organizacji pozarządowych. Pociąga to za sobą zwiększenie błędu do ok. 13%. Podobnie wyniki dla całego zbioru są zniekształcone nadreprezentacją ochotniczych straży pożarnych, które chętnie włączyły się w badanie, wypełniając w efekcie większość z ankiet otrzymanych ze stowarzyszeń. Przy analizie wyników fakt ten musi być cały czas brany pod uwagę.

Wykres 12. Struktura wypełnionych ankiet wg formy prawnej respondenta

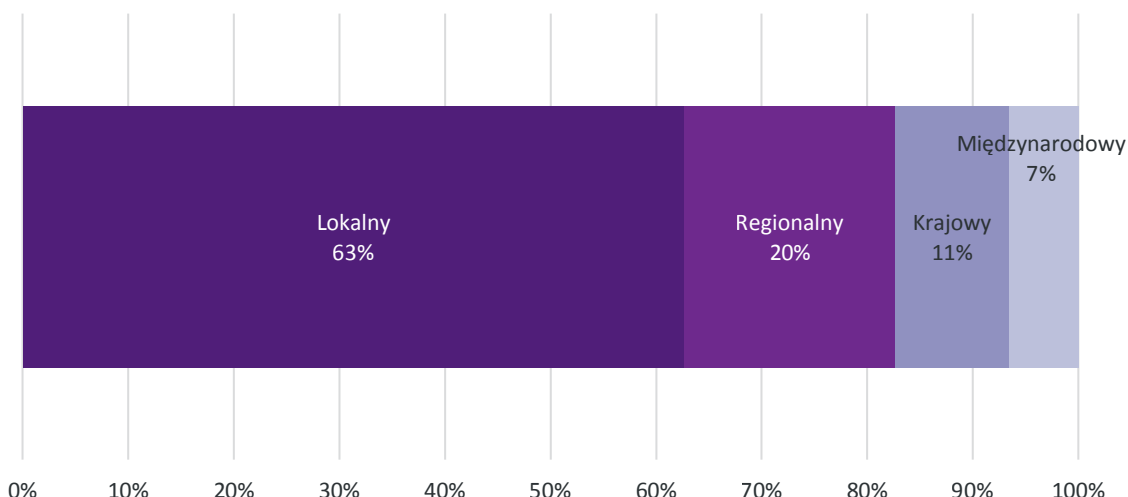

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI.

Zdecydowana większość respondentów deklaruje działalność wyłącznie lokalnie, czyli na poziomie miejscowości/gmina/powiat. W przypadku 37% działalnością objęte jest co najmniej całe województwo.

⁸ *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy wykorzystaniu strony WWW

Wykres 13. Struktura wypełnionych ankiet wg zasięgu działalności organizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI.

Organizacje biorące udział w ankiecie mają mocno zróżnicowany rodowód: 4% powstało jeszcze w XIX wieku (są to wyłącznie ochotnicze straże pożarne), 53% powstało w XX wieku, a 43% w XXI wieku. Spośród instytucji powstałych w XX wieku 51% swoją historią sięga okresu przedwojennego.

W ujęciu przestrzennym liczebność w poszczególnych powiatach jest na tyle mała, że wyniki obarczone byłyby zbyt dużym błędem sięgającym ponad 20%, a w niektórych przypadkach nawet ponad 50%. Natomiast w przekrojach podregionalnych błąd jest już zdecydowanie mniejszy, mieszczący się w granicach od 8% do 15%.

Tabela 12. Liczba wypełnionych ankiet wg podregionów i rodzajów miejscowości

Podregion	Miasto	Wieś	Ogółem
krakowski	39	98	137
tarnowski	22	52	74
nowosądecki	25	30	55
nowotarski (podhalański)	15	32	47
oświęcimski (Małopolska Zachodnia)	18	34	52
Kraków	45	0	45
Razem	164	246	410

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI.

I jeszcze jedna cecha charakteryzująca respondentów, tj. klasa wielkości określona przychodem całkowitym. Najliczniejszą grupą respondentów były najmniejsze organizacje, o przychodach rocznych poniżej 10 tys. zł, stanowiące 48% całego pozyskanego zbioru.

Nieco mniejszy udział (35%) przypadł organizacjom o przychodach pomiędzy 10 tys. zł a 100 tys. zł. W dalszej kolejności instytucje o przychodach w granicach od 100 tys. zł do 1 mln zł, natomiast największe, dysponujące rocznymi przychodami w kwocie co najmniej 1 mln zł stanowiły 6% respondentów. Natomiast całkowicie niewiarygodnie zaprezentowały się wyniki pytań związanych z zatrudnieniem i wolontariatem, wobec czego zrezygnowano z ich prezentacji.

Działalność prowadzona przez organizacje

Problem rodzajów działalności organizacji III sektora związany jest w znacznym stopniu z wieloaspektową działalnością, na ogół wzajemnie się uzupełniającą i pozwalającą na bardziej holistyczne podejście do realizowanych celów. Ten aspekt był uprzednio poruszany w niniejszej analizie. Dużym problemem jest również określenie spójnego słownika działalności znajdującego odzwierciedlenie w aktywności jednostek pozarządowych niezależnie od celów, grup odbiorców i form działania. Znacząca liczba organizacji pozarządowych realizuje swoje cele w sposób wielowymiarowy, umożliwiając kompleksowe podejście do zagadnień, w związku z czym w przypadku tej samej organizacji pojawiają się różne odpowiedzi uzależnione zarówno od sformułowania pytania, jak i osoby udzielającej odpowiedzi. Ponadto w niniejszym rozdziale ograniczamy się wyłącznie do organizacji, które wypełniły ankietę. Stąd poniższe zestawienie nie jest zgodne z zestawieniami zaprezentowanymi w innych częściach opracowania.

W ankiecie zaproponowano 19 rodzajów działalności i jako dodatkową „inne”. Każdy z respondentów mógł zaznaczyć co najwyżej 3 odpowiedzi, z czego w pełni skorzystało 67% respondentów. Dwie odpowiedzi zaznaczyło 16% odpowiadających, a jedną 18%.

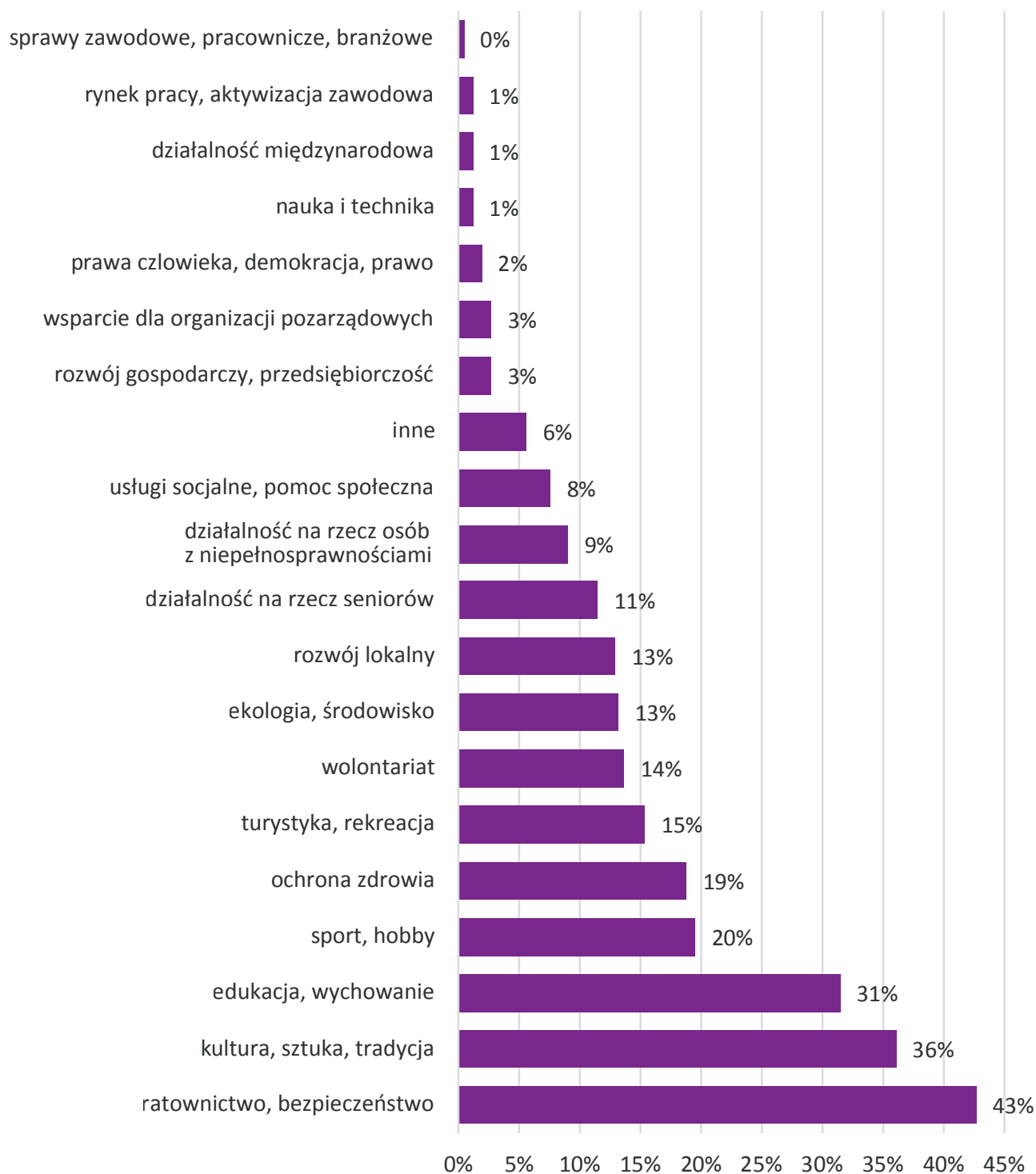
Na zestawieniu swoje piętno odcisnęła struktura zrealizowanej próby, tj. nadreprezentacja ochotniczych straży pożarnych. Aczkolwiek i tak niemal 10% jednostek OSP nie zaznaczyło w swej działalności „ratownictwa i bezpieczeństwa”.

W ujęciu poszczególnych form prawnych stowarzyszenia niebędące ochotniczą strażą pożarną (OSP) lub kołem gospodyń wiejskich (KGW) wskazały na koncentrację swoich działań w obszarach: „kultura i sztuka” (49% wskazań), „edukacja i wychowanie” (37%), „sport, hobby” (35%). Fundacje swoją działalność przyporządkowały głównie „edukacji i wychowaniu” (47% odpowiedzi) i „kulturze i sztuce” (40%). W przypadku ochotniczych straży pożarnych wiodącą działalnością jest „ratownictwo i bezpieczeństwo” (90%), ochrona zdrowia (32%) i „edukacja, wychowanie” (22%). Wszystkie koła gospodyń wiejskich wskazały na „kulturę i sztukę” jako dziedzinę ich działalności. Dodatkowo niemal po połowie głosów (po 46%) padło na „edukację i wychowanie” oraz na „rozwój lokalny”.

W przypadku organizacji o przychodzie rocznym nieprzekraczającym 100 tys. zł, czyli zarówno w grupie do 10 tys. zł przychodu, jak i w grupie od 10 tys. do 1000 tys. zł pierwsza trójka najczęściej spotykanych działalności jest identyczna i obejmuje „ratownictwo i bezpieczeństwo” (wpływ OSP), „kulturę i sztukę” oraz „edukację i wychowanie”.

Organizacje duże, o przychodzie ponad 100 tys. zł, wskazały na „edukację i wychowanie” oraz na „działalność na rzecz osób niepełnosprawnych”, z tym że trzecim najistotniejszym polem aktywności dla podmiotów do 1 mln zł przychodu był „sport, hobby”, a dla podmiotów o przychodzie ponad 1 mln zł była „działalność na rzecz seniorów”.

Wykres 14. Rodzaje działalności ankietowanych organizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

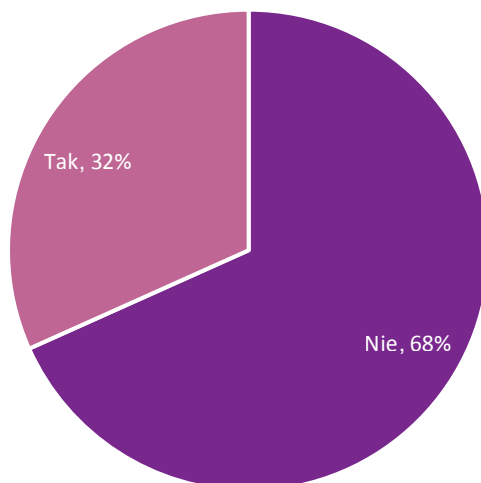

Małopolskie organizacje pozarządowe wobec funduszy europejskich

O przyznanie wsparcia ze środków funduszy europejskich w okresie 2014–2020 aplikowała 1/3 organizacji pozarządowych biorących udział w ankiecie.

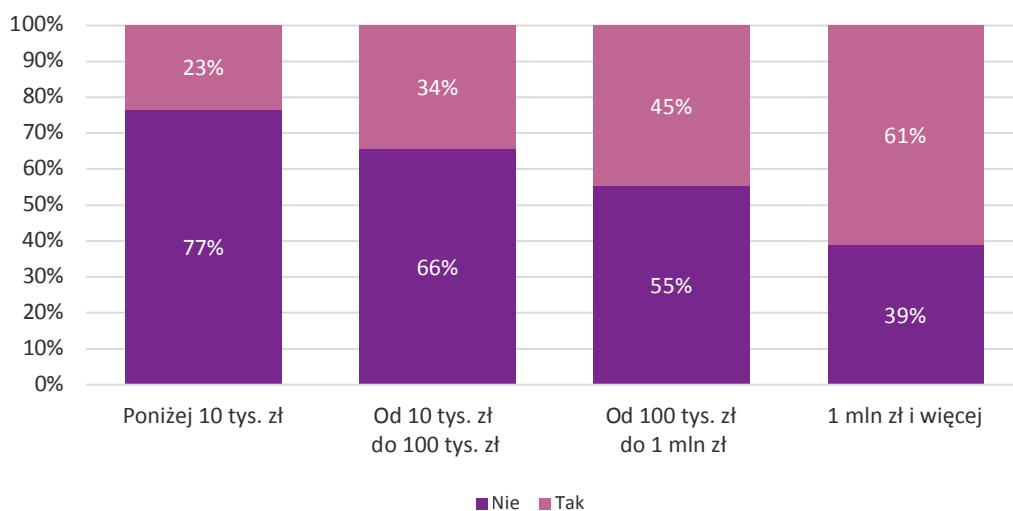
Wykres 15. Aplikowanie przez małopolskie organizacje pozarządowe o wsparcie z funduszy europejskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Starania o pozyskanie wsparcia finansowego ze środków europejskich chętniej podejmują raczej większe organizacje. Spośród najmniejszych, czyli wykazujących przychody roczne w granicach maksymalnie 10 tys. zł, odsetek podmiotów składających aplikację jest najmniejszy i wynosi 23%. W grupie organizacji o przychodach pomiędzy 10 tys. zł a 100 tys. zł jest już wyraźny wzrost do 34%. Progres utrzymuje się również w kolejnych grupach wielkości: od 100 tys. zł do 1 mln zainteresowanych pozyskaniem środków europejskich było już 45%, a powyżej 1 mln zł – 61%.

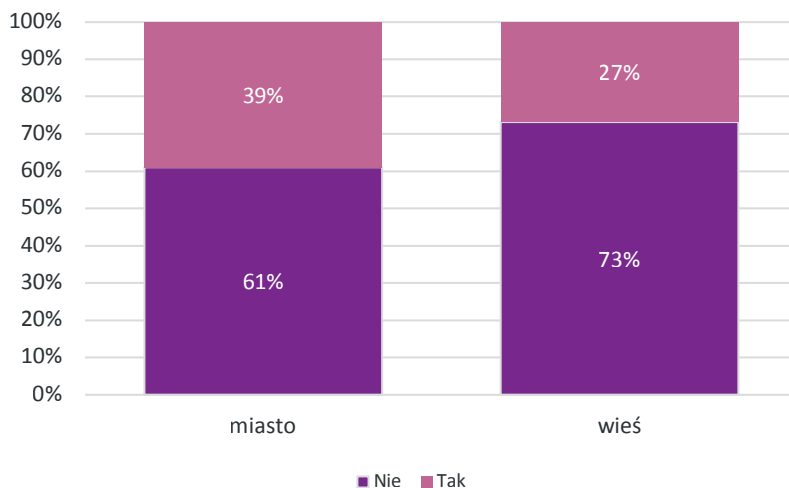
Wykres 16. Aplikowanie przez małopolskie organizacje pozarządowe o wsparcie z funduszy europejskich wg klas przychodu

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Z kolei lokalizacja siedziby wskazuje, że bardziej otwartymi na wsparcie unijne są organizacje zarejestrowane w miastach. Spośród nich o wsparcie aplikowało 39% organizacji, podczas gdy odsetek ten dla podmiotów zlokalizowanych na wsi wyniósł 27%. Całkiem prawdopodobne jest twierdzenie, że organizacje zlokalizowane w miastach mogą mieć po prostu lepszy dostęp do informacji nt. możliwości pozyskiwania dodatkowego wsparcia i wykorzystują ten atut.

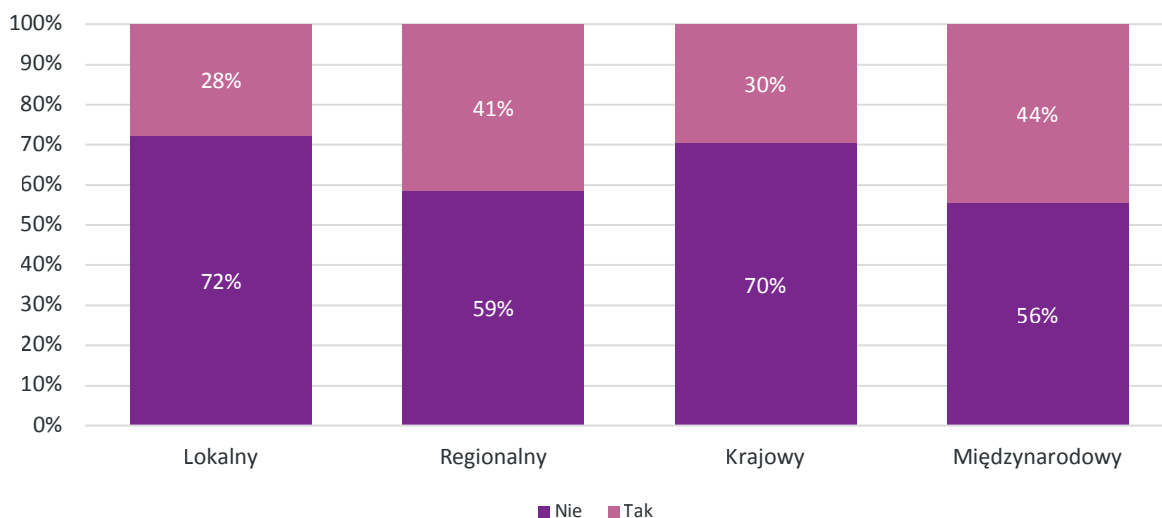
Wykres 17. Aplikowanie przez małopolskie organizacje pozarządowe o wsparcie z funduszy europejskich wg lokalizacji siedziby

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Aktywność organizacji pozarządowych w składaniu wniosków aplikacyjnych nie jest skorelowana z zasięgiem działalności. Najbardziej aktywne są organizacje deklarujące działalność na forum międzynarodowym (44% spośród nich podjęło działania w kierunku pozyskania funduszy europejskich) i organizacje o zasięgu regionalnym, wojewódzkim – 41%. Natomiast organizacje o zasięgu krajowym i lokalnym (miejscowość lub gmina lub powiat) wykazały się niemal identyczną aktywnością – odpowiednio 30% i 28%.

Wykres 18. Aplikowanie przez małopolskie organizacje pozarządowe o wsparcie z funduszy europejskich wg zasięgu działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Podobnie trudno dopatrywać się zależności w stosunku do przyporządkowania terytorialnego. Wprawdzie w Krakowie organizacje pozarządowe są bardzo aktywne – 51% spośród nich aplikowało o środki, ale już w podregionie krakowskim udział ten jest jednym z najniższych w województwie i wynosi 22%.

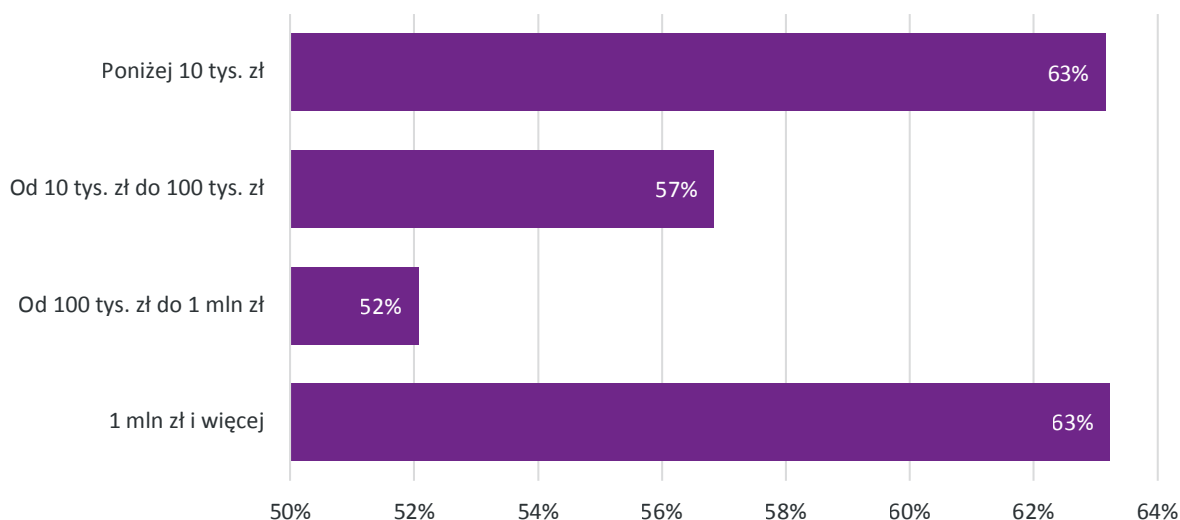
I jeszcze jedno spostrzeżenie związane z okresem założenia organizacji. Najwięcej aplikacji złożyły podmioty zarejestrowane w XXI wieku – 38%, ale bezpośrednio za nimi uplasowały się podmioty mające tradycję sięgającą XIX wieku – 33%.

Podsumowując powyższą analizę można stwierdzić, że organizacja składająca wniosek aplikacyjny o dofinansowanie ze środków europejskich jest fundacją zlokalizowaną w mieście, najprawdopodobniej w Krakowie, o rocznych przychodach ponad 1 mln zł, zarejestrowaną po 2000 roku.

Średnio jedna organizacja aplikująca o wsparcie z funduszy europejskich złożyła 4,6 wniosków o dofinansowanie, przy czym w grupie tej są zarówno jednostki składające pojedynczy wniosek, jak i rekordziści, którzy deklarują złożenie 50 wniosków. Najwyższa średnia liczby wniosków przypada na fundacje – 7,5 wniosku aplikacyjnego na jedną organizację deklarującą złożenie wniosku. W przypadku ochotniczych straży pożarnych wskaźnik ten wyniósł 2,3.

Akceptację uzyskało 59% złożonych wniosków. Powyżej średniej znalazły się stowarzyszenia bez OSP i KGW, dla których poziom akceptacji wyniósł 62%, i ochotnicze straże pożarne z wynikiem o 1 punkt procentowy niższym. Natomiast niemal identyczny poziom akceptacji złożonych wniosków odnotowano w przypadku największych (powyżej 1 mln zł przychodu) i najmniejszych (poniżej 10 tys. zł przychodu) organizacji pozarządowych – po 63%.

Wykres 19. Poziom akceptacji złożonych wniosków wg wielkości organizacji pozarządowych

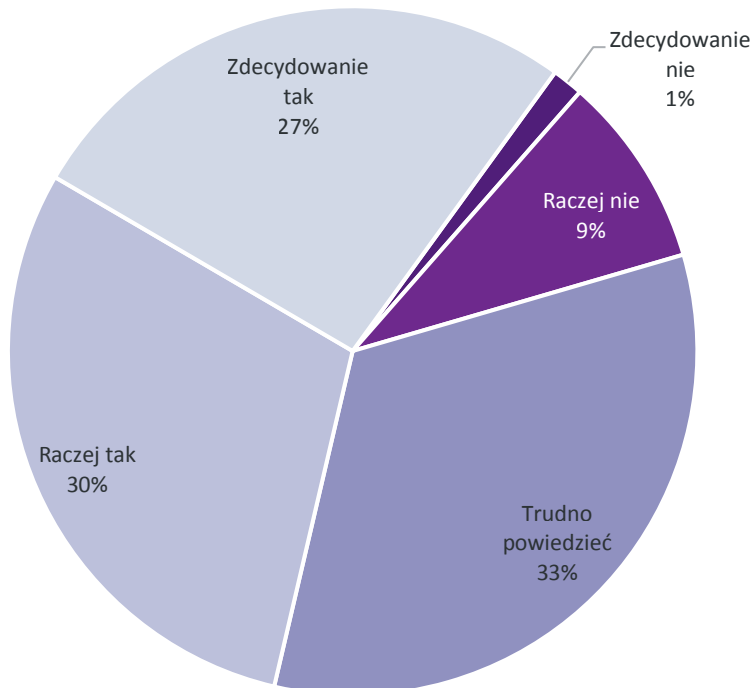

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 130).

Głównymi programami, do których aplikowały organizacje pozarządowe, są: regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich. Na trzeciej pozycji znajduje się Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój.

Gotowość do ubiegania się o dofinansowanie unijne w nowej perspektywie finansowej wyraziło w sumie 57% ankietowanych. Jedynie 10% jest negatywnie nastawionych do takiego pomysłu, ale aż 1/3 nie jest zdecydowana. Jest to relatywnie duża grupa i warto podjąć wysiłki, aby przekonać tę grupę do przedstawienia własnych pomysłów na wykorzystanie dostępnych środków, zwłaszcza, gdy chodzi o pomoc konkretnym grupom potrzebującym.

Wykres 20. Deklaracja ubiegania się o dofinansowanie ze środków unijnych w latach 2021–2027 przez organizacje pozarządowe

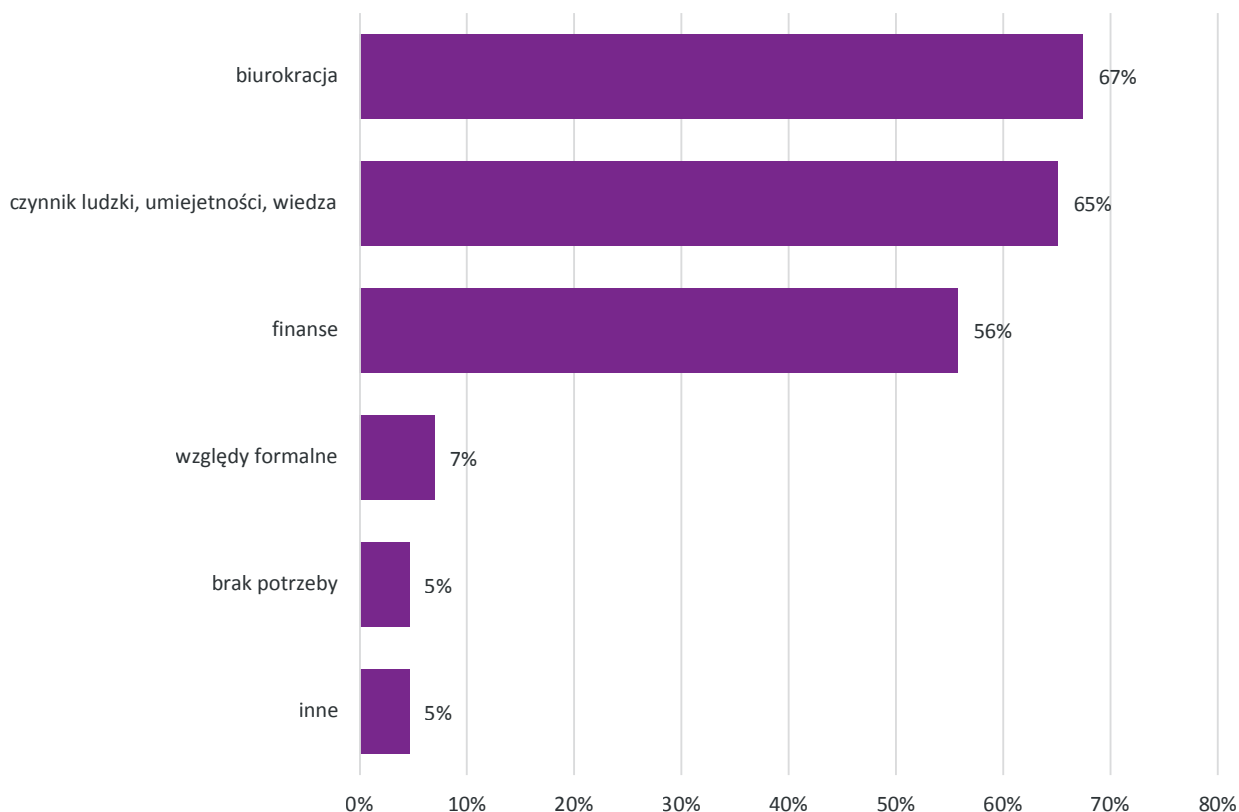
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Respondenci negatywnie nastawieni do korzystania z unijnych środków wsparcia zostali dodatkowo zapytani o przyczynę braku zainteresowania taką formą pomocy. Odpowiadającym zaproponowano do wielokrotnego wyboru 12 potencjalnych przyczyn, z opcją własnego uzupełnienia w przypadku wyboru „inne”.

Odpowiedzi zgrupowano w 5 kategorii uzupełnionych o odpowiedzi typu „inne” jako osobna kategoria.

Wykres 21.

Odsetek odpowiedzi na wskazania przyczyn braku zamiaru aplikowania o wsparcie z funduszy europejskich w perspektywie 2021–2027

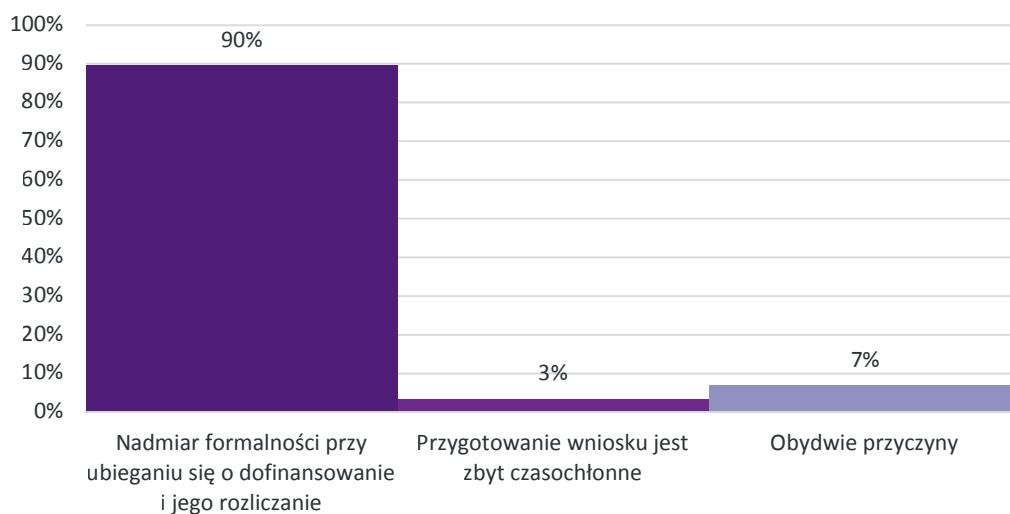

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 43).

Największym problemem wskazanym przez 2 na 3 respondentów jest biurokracja, związana zarówno z etapem aplikowania o środki, jak i realizacją i rozliczaniem projektu. Stawia to przed dysponentami funduszy odpowiedzialne zadanie uproszczenia pewnych procesów, oczywiście w granicach prawa i wymaganych informacji.

Wykres 22.

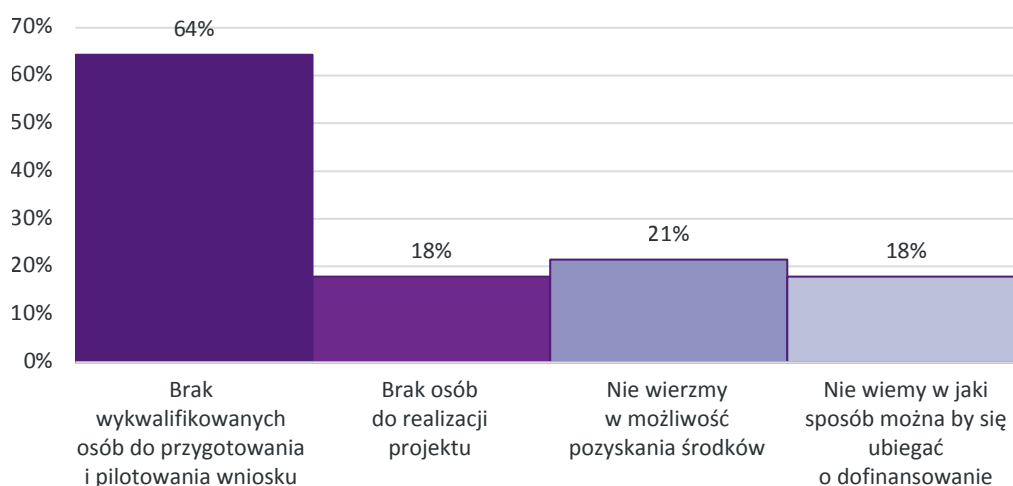
Struktura odpowiedzi składających się na „biurokracja”

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 31).

Drugą grupą odpowiedzi z niemal taką samą liczbą odpowiedzi jest czynnik ludzki, rozumiany zarówno jako brak osoby predysponowanej do takiej działalności, jak i brak odpowiedniej wiedzy czy odpowiednich umiejętności u osób działających w organizacji. Co istotne – brak osób do przygotowania i pilotowania wniosku zaznaczyło ponad 3-krotnie więcej respondentów niż brak osób do realizacji projektu. Również i w tym przypadku po stronie instytucji zarządzającej leży wypracowanie prostej ścieżki ubiegania się o dofinansowanie i możliwie szerokie rozpropagowanie jej pośród potencjalnych zainteresowanych.

Wykres 23. Struktura odpowiedzi składających się na „czynnik ludzki”

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 34).

Suma wartości wskazań na wykresie przekracza 100% z uwagi na wielokrotne wykazanie odpowiedzi wskazujących jednocześnie na kilka przyczyn. I tak po 7% odpowiedzi padło jednocześnie na „brak wykwalifikowanych osób do przygotowania i pilotowania wniosku” i „brak osób do realizacji projektu” oraz na parę „brak wykwalifikowanych osób do przygotowania i pilotowania wniosku” i „nie wiemy w jaki sposób można by się ubiegać o dofinansowanie”.

Wreszcie trzecią grupą najczęściej zaznaczaną są finanse, a właściwie brak środków na wkład własny. I to może być problemem, bo szereg instrumentów finansowych, zwłaszcza zwrotnych, może mieć ograniczone zastosowania w przypadku organizacji pozarządowych.

Należy jeszcze rozszyfrować ostatnie wskazane grupy odpowiedzi. Są zbyt mało liczne, aby kusić się o dodatkowe analizy, niemniej pod pojęciem „względy formalne” należy rozumieć problemy typu: „nie spełniamy wymogów, nie kwalifikujemy się” względnie „w przyszłych programach nie będzie dla nas odpowiednich działań”.

„Brak potrzeb” wynika z braku planów rozwojowych (organizacja osiągnęła optymalny poziom działalności i nie zamierza go poszerzać) lub posiadania wystarczających zasobów finansowych pochodzących z innych źródeł.

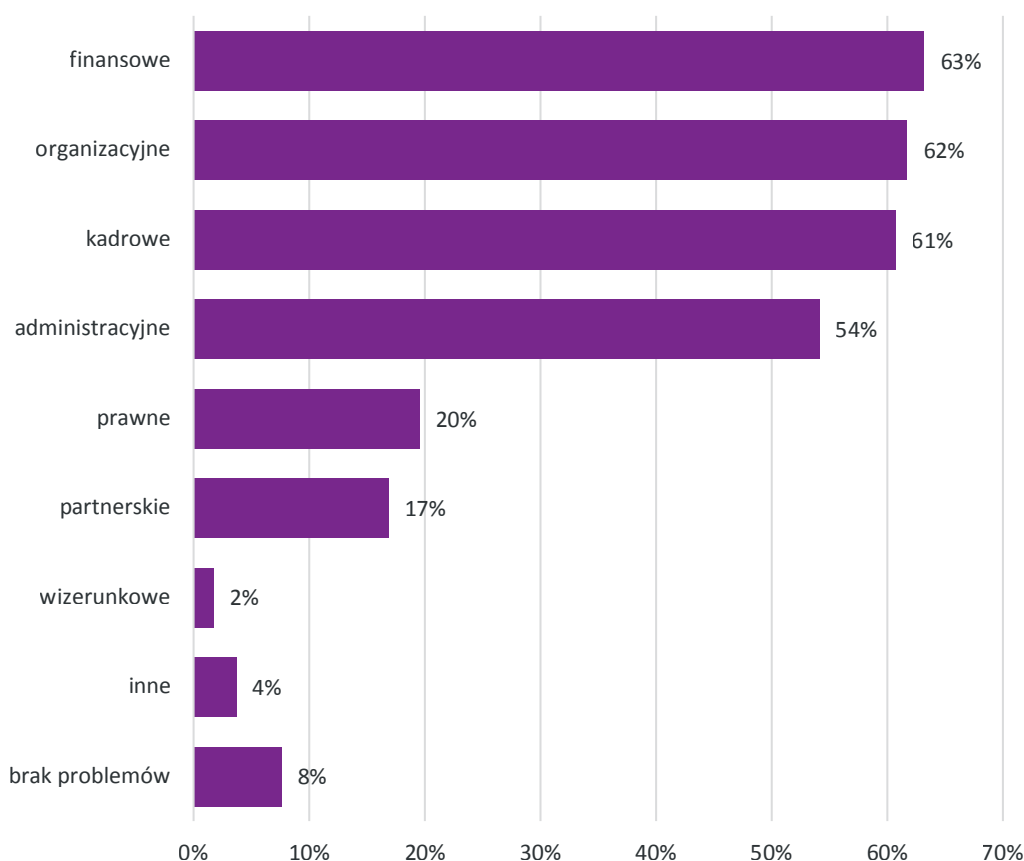
Respondenci wskazali jeszcze dwie przyczyny nie ujęte w wyjściowej kafeterii. Są to: „zamiar likwidacji”, czyli zakończenie działalności, oraz „zbyt dużo dokumentów i zaświadczeń trzeba donosić. Najlepsze były te najprostsze 5000+, a np. WFOŚ to górę papierów później chce do samego przyznania pieniędzy” – właściwie to odpowiedź ta mieści się w grupie „biurokracja”, chociaż niekoniecznie dotyczy pytania.

Problemy i bariery w działalności organizacji pozarządowych

W swojej aktywności organizacje pozarządowe napotykały na bariery i ograniczenia utrudniające lub wręcz uniemożliwiające podejmowanie niektórych zamierzeń. Spośród ankietowanych podmiotów jedynie 8% przyznało, iż nie odnotowało żadnych problemów w działalności w okresie ostatnich 2 lat. Dla pozostałej grupy organizacji realizacja celów napotykała przeszkody, niekiedy wielokrotne. Do celów badania przygotowano kafeterię 16 odpowiedzi, w tym odpowiedź otwarta „inne”, limitując możliwość zaznaczenia do 5 propozycji. Maksymalną liczbę dopuszczalnych odpowiedzi wybrało 35% respondentów, 4 odpowiedzi zaznaczyło 15% odpowiadających, 3 pozycje – 20%, 2 trudności – 15% i pojedynczy problem – 7% respondentów. Problemy i bariery w prowadzeniu działalności zgrupowane zostały w 8 kategoriach, w skład których wchodziło od 1 do 4 konkretnych potencjalnych przeszkód.

Wykres 24. Odsetek odpowiedzi na wskazania grup przyczyn i barier w prowadzeniu działalności dostrzeżone w ostatnich 2 latach

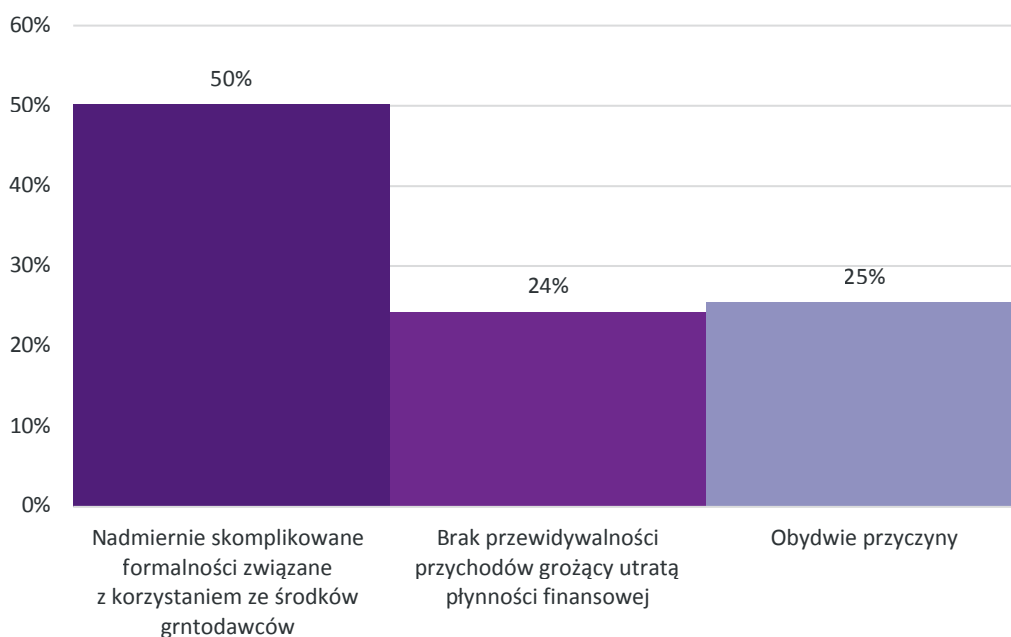
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Grupa problemów finansowych, najczęściej wskazywana przez ankietowane organizacje, przekłada się na dwa zagadnienia:

- „Nadmiernie skomplikowane formalności związane z korzystaniem ze środków grantodawców” które zaznaczyło 3/4 wskazujących tę grupę problemów.”
- „Brak przewidywalności przychodów grożący utratą płynności finansowej” – w tym przypadku odpowiedź została zaznaczona przez co drugiego respondenta dostrzegającego problemy z finansami.”

Dla 1/4 respondentów obydwie wymienione przyczyny są równie istotne, co obrazuje poniższy graf.

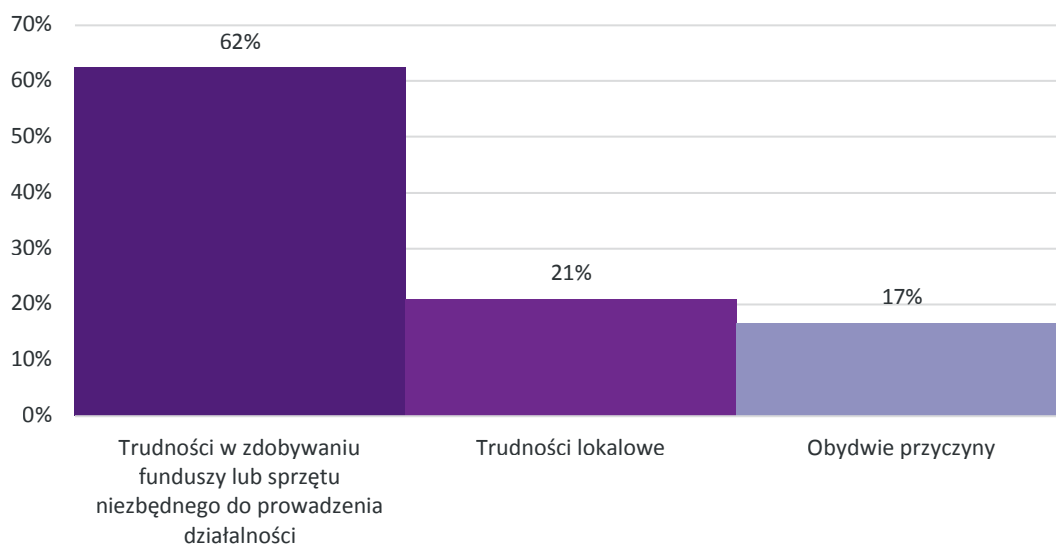
Wykres 25. Struktura odpowiedzi składających się na „problemy finansowe”

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n=259)

Na problemy natury organizacyjnej nakładają się również dwa zagadnienia, tj. „trudności w zdobywaniu funduszy lub sprzętu niezbędnego do prowadzenia działalności”, co zauważyło 79% wskazujących tę grupę problemów, oraz „trudności lokalowe” będące przeszkodą dla 38% dostrzegających ograniczenia organizacyjne. Również i w tym przypadku dosyć duża grupa ankietowanych zaznaczyła obydwie trudności.

Wykres 26. Struktura odpowiedzi składających się na „problemy organizacyjne”

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 253).

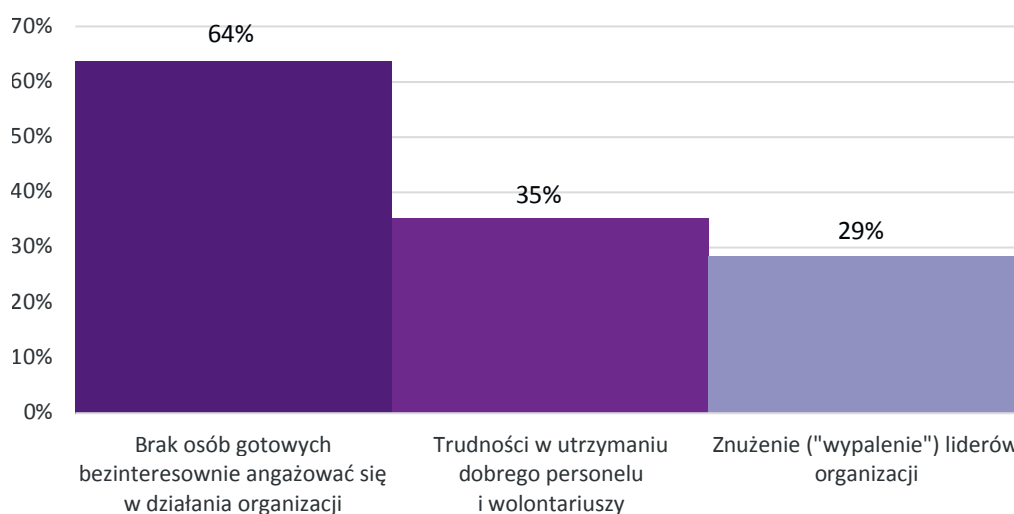
Z problemami kadrowymi styka się większość (61%) organizacji pozarządowych, które wzięły udział w badaniu. Najbardziej dotkliwym jest brak osób gotowych bezinteresownie angażować się w działania organizacji (64% odpowiedzi z tej grupy problemowej). Jest to zapewne szerszy problem przejawiający się rozluźnieniem więzi społecznych, podziałem społeczeństwa, jak również apatią społeczną. Natomiast lokalnie wokół jakiegoś projektu, najlepiej przynoszącego wymierny i szybki efekt, aktywizacja szerszej grupy jest bardziej prawdopodobna.

Kolejnym problemem z tej grupy, dostrzeżonym przez 35% respondentów mających problemy kadrowe, są trudności w utrzymaniu dobrego personelu i wolontariuszy. Trudność ta jest silnie powiązana z problemem omówionym w poprzednim akapicie, tj. biernością społeczną. Dodatkowo nakłada się w tym przypadku problem relatywnie mało konkurencyjnych wynagrodzeń oferowanych w sektorze pozarządowym, powodujący problemy z utrzymaniem specjalistów.

Trzecią barierą składającą się na problemy kadrowe jest „zużycie” czy też „wypalenie” liderów organizacji, które zaznaczyło 29% ankietowanych. Zjawisko to jest naturalne, zwłaszcza w przypadku gdy brak jest stałego wsparcia ze strony współpracowników. Jakimś rozwiązaniem mogłaby być rotacja wewnątrz organizacji, ale zależy to od samego lidera, np. utożsamienia jego postaci z reprezentowaną organizacją.

Wymienione powyżej problemy kadrowe wstępują również w parach (15% udzielonych dla tej grupy odpowiedzi) bądź wszystkie trzy jednocześnie (6% odpowiedzi), stąd suma udziałów poszczególnych problemów przekracza 100%.

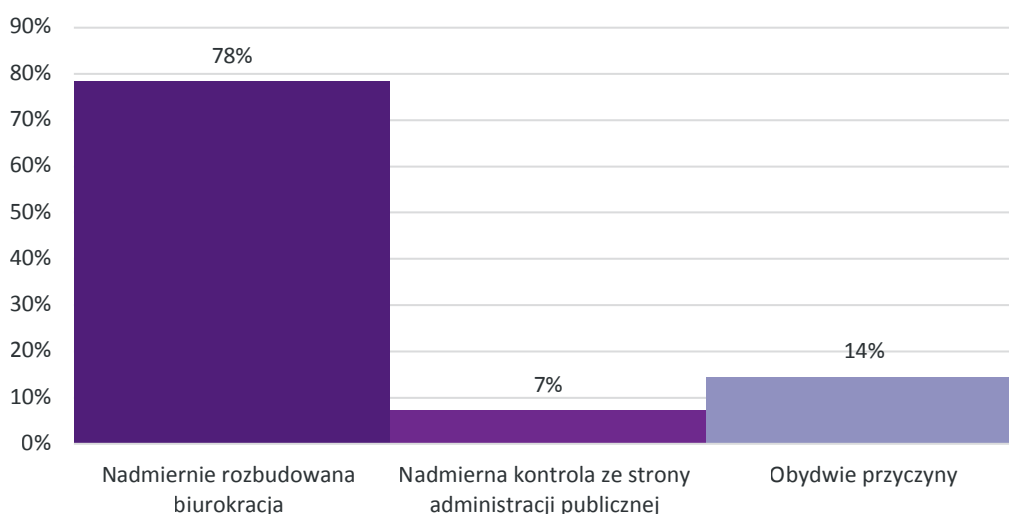
Wykres 27. Struktura odpowiedzi składających się na „problemy kadrowe”

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 249).

Barierę typu administracyjnego dostrzega 54% ankietowanych. Dla 93% spośród nich problemem jest nadmiernie rozbudowana biurokracja (93% odpowiedzi z tej grupy). Drugi ze wskazanych powodów to nadmierna kontrola ze strony administracji publicznej (22%). Obydwie te bariery wskazało 14% ankietowanych dostrzegających problemy typu administracyjnego.

Wykres 28. Struktura odpowiedzi składających się na „problemy administracyjne”

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 249).

Do kolejnych barier należą zagadnienia prawne, które wskazało 20% respondentów. Dla 78% z tej grupy problemem są niejasne reguły współpracy organizacji z administracją publiczną, a dla 28% niedoskonałość lub brak przepisów regulujących działania organizacji. Obydwie odpowiedzi zaznaczyło łącznie 5% ankietowanych mających problemy z regulacją prawną.

Barьеры typu partnerskiego, czyli związane ze współpracą z innymi organizacjami pozarządowymi, wskazało 17% udzielających odpowiedzi. Z tej grupy respondentów problemy z konkurencją ze strony innych organizacji pozarządowych dostrzega 48%, a na brak współpracy i konflikty w środowisku organizacji pozarządowych uskarża się 45% odpowiadających. Dodatkowo 7% podpisało się pod obydwoma przyczynami.

Niekorzystny wizerunek organizacji w oczach opinii publicznej i mediach jest odczuwalny ze strony 2% podmiotów.

Problemy inne niż wskazane w kafeterii wykazało 4% odpowiadających. Co trzecia odpowiedź dotyczyła współpracy z samorządem. Oprócz zauważonego braku wsparcia i zainteresowania działaniami organizacji, przedstawiciele organizacji wskazali również na pojawiającą się osobistą niechęć do współpracy.

Niemal 27% respondentów przeszkody dostrzega w finansach. Oczywiście poniekąd brakowi środków na działalność towarzyszą spostrzeżenia: „duża konkurencja w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych, brak programów nakierowanych na działania lokalne” oraz „nieuczciwe, biurokratyczne metody nieprzyznawania funduszy, kradzież pomysłów przez silniejszych, w tym przez instytucje państwowe”.

Dla 20% dostrzegających inne problemy wyzwaniem jest infrastruktura, tj. brak termomodernizacji, basenu, dostosowania do potrzeb niepełnosprawnych. Pojedyncze osoby wskazały jeszcze przeszkody w postaci COVID-19 oraz braku potrzebnych szkoleń.

Wsparcie dla organizacji pozarządowych

Pomoc i wsparcie dla organizacji pozarządowych może przybierać różne formy. Niekiedy może być to znaczące wsparcie uzyskane minimalnym wysiłkiem, ale również może się zdarzyć, iż duże zaangażowanie ze strony instytucji wsparcia nie przyniesie oczekiwanych efektów. Dlatego pytanie o działania stanowiące realne i najważniejsze wsparcie w kontekście przyszłej działalności organizacji skierowane do potencjalnych odbiorców pozwala najlepiej poznać potrzeby i ukierunkować działania.

Do pytania tego pozytywnie ustosunkowała się większość badanych, jedynie 5% nie było w stanie sformułować swoich oczekiwań w zakresie pomocy. Co również istotne, struktura udzielonych odpowiedzi jest bardzo zbliżona niezależnie od formy prawnej, klasy wielkości, zasięgu działania czy rodzaju miejscowości lokalizacji.

Najbardziej pożądaną ze strony organizacji pozarządowych jest uproszczenie procedur biurokratycznych, zarówno w zakresie rozliczeń finansowych, jak i realizacji współpracy z sektorem publicznym. Jest to o tyle ciekawe, iż ograniczenia biurokratyczne, omawiane w poprzednim pytaniu, były co prawda bardzo istotne dla organizacji, niemniej nie zajmowały najwyższych lokat. Oczywiście ponad połowa odpowiedzi związana jest również z aspektem finansowym, najistotniejszym jako bariera w działalności. Trzecią grupą odpowiedzi, na którą można spojrzeć nieco globalnie, jest pobudzenie aktywności i otwartości na działania III sektora, zarówno ze strony administracji publicznej, jak i społeczeństwa.

Wykres 29.

Preferencje organizacji pozarządowych w zakresie wsparcia w kontekście przyszłej działalności

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 391).

O ile odsetek na poszczególne pytania jest bardzo słabo zróżnicowany w przypadku form prawnych, o tyle w ujęciu wg wielkości obserwowane są już nieco większe różnice. Potrzebę uproszczenia procedur związanych z pozyskiwaniem środków publicznych zauważają głównie małe organizacje o przychodach z przedziału od 10 tys. zł do 100 tys. zł (88%), ale już organizacje nieco większe, czyli o przychodach z zakresu od 100 tys. zł do 1 mln zł nie odczuwają tego problemu aż tak mocno (70%). Zwiększenie puli funduszy wieloletnich jest problemem wzrastającym wraz z wielkością przychodu. Dla najmniejszych organizacji, dysponujących niewielkimi środkami – poniżej 10 tys. zł rocznie – problem ten jawi się jako istotny w przypadku 47% respondentów, natomiast dla największych, o przychodach powyżej 1 mln zł, dla 71% biorących udział w ankiecie. Problematyka szkoleń dla odmiany układa się odwrotnie proporcjonalnie do przychodów organizacji. Najwięcej zaznaczyło ją najmniejszych organizacji (16%), podczas gdy spośród największych nie padła na szkolenia ani jedna odpowiedź. Zbliżony trend wystąpił w przypadku kolejnego problemu, czyli systemowych działań pobudzających aktywność obywatelską i mieszkańców realizowane przez administracje publiczną. W tym przypadku odsetek wskazań maleje z 22% spośród najmniejszych organizacji do 10% w przypadku największych.

Pobudzenie otwartości partnerów z sektora publicznego w kierunku współpracy z organizacjami pozarządowymi, podobnie jak poprawa wizerunku organizacji pozarządowych w środkach przekazu, są postrzegane w bardzo zbliżonym stopniu przez wszystkie organizacje. Natomiast uproszczenie procedur formalnych na linii współpracy organizacji pozarządowych z sektorem publicznym jest bolączką dla dużych organizacji (powyżej 100 tys. zł rocznego przychodu).

W ramach odpowiedzi „inne” respondenci zaznaczyli odpowiedzi, które można zgrupować w 5 zagadnień. Najczęściej (29%) odpowiedź dała się przyporządkować pod „finanse”. Nie wszystkie propozycje mają szansę na wdrożenie, niemniej wskazują odczuwalne problemy zapewne szerszego grona organizacji, niż tylko biorących udział w badaniu. Były to:

- bony/granty na wyposażenie stowarzyszeń;
- stała pomoc finansowa na działalność związaną z funkcjonowaniem stowarzyszenia, np. koszty bankowe, opłaty pocztowe, wkład własny do projektów, zakup sprzętu komputerowego;
- większe środki na rozwój i organizację wolontariatu wewnątrz organizacji;
- więcej środków na działania lokalne.

Kolejną grupę stanowiły zagadnienia związane z problemami lokalowymi (24% odpowiedzi inne). Również i w tym przypadku niektóre propozycje są mało realne, ale wnioski OSP w zakresie remontu remiz mogą być pozytywnie rozpatrzone.

Współpraca na linii organizacja–samorząd wskazana została przez 24% podmiotów zaznaczających odpowiedź „inne”. Konkretnymi propozycjami były m.in.:

- zainteresowanie nowo powstałymi organizacjami i ich projektami, pomoc w promocji nowych wydarzeń, obejmowanie ich patronatem;
- wymóg współpracy przez instytucje państwowe z NGO, które już prowadzą jakiś projekt podobny do planowanego przez te instytucje.

Uwagi zebrane w grupie „tryb wyboru wniosków” zgłosiły najprawdopodobniej organizacje, którym nie udało się pozyskać środków ze źródeł zewnętrznych. W związku z tym sformułowania potrzeb stanowią pewną formę odreagowania frustracji, ale pewnie jakieś rozwiązanie też jest możliwe: „Nasze wnioski grantowe są dobre, zawsze jesteśmy na liście rezerwowej, gdyż tracimy punkty ze względu na brak doświadczenia, ale jak mamy zdobyć doświadczenie w realizacji zadań grantowych, jeżeli nikt nie chce dać nam kredytu zaufania”, „Każdy wniosek o dofinansowanie na działalność organizacji pozarządowych powinien być rozpatrywany indywidualnie z uwzględnieniem możliwości wysokości wkładu własnego na drodze negocjacji, a nie Komisji konkursowej, punkty nie wiadomo za co”.

Ankietowani wnioskowali również o bezpłatne szkolenia, podając zarówno tematykę („szkolenia i pomoc w zakresie pozyskiwania funduszy z dotacji i projektów”) jak i grupę docelową („szkolenia dla członków zarządu i komisji rewizyjnej organizacji pozarządowych”).

Samocena organizacji w wybranych aspektach działalności

Spośród jedenastu pytań dotyczących stanu finansów, wyposażenia, współpracy, wizerunku, jakości świadczonej pracy respondenci najczęściej wybierali odpowiedź „raczej pozytywnie” lub „zdecydowanie pozytywnie”. Wyjątkiem są: pytanie o poziom zarobków, w przypadku których połowa odpowiadających ustosunkowała się negatywnie, oraz sytuacja finansowa, w przypadku której dominuje postawa neutralna.

Tabela 13. Samocena organizacji w zakresie wybranych aspektów działalności

Aspekt działalności	Zdecydowanie negatywnie	Raczej negatywnie	Neutralnie	Raczej pozytywnie	Zdecydowanie pozytywnie
Sytuacja finansowa Organizacji	5%	15%	43%	35%	3%
Stan i poziom wyposażenia Organizacji	6%	13%	31%	41%	9%
Poziom współpracy pomiędzy Organizacją a instytucjami samorządowymi	4%	10%	26%	47%	14%
Wpływ Organizacji na rozwiązywanie ważnych problemów (lokalnych, społecznych)	1%	5%	31%	45%	18%
Poziom i jakość współpracy pomiędzy Organizacją a innymi, podobnymi organizacjami	0%	4%	31%	47%	18%
Zdolność Organizacji do konkurowania z innymi podmiotami	1%	10%	35%	44%	10%
Jakość zarządzania finansami w Organizacji	0%	3%	18%	52%	27%
Wizerunek społeczny, reputacja Organizacji	0%	0%	10%	47%	42%
Jakość usług świadczonych przez Organizację	0%	1%	7%	44%	49%
Kompetencje pracowników, działaczy Organizacji	0%	1%	11%	50%	39%
Poziom zarobków w Organizacji	31%	19%	41%	7%	1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Samocena w poszczególnych aspektach działalności jest nieco zróżnicowana w zależności od wielkości organizacji (czyli wg przychodu rocznego) i wybranych form prawnych. Niestety, zebrana próba jest zbyt mała, aby dokonać bardziej szczegółowych analiz.

Przy poszczególnych aspektach odpowiedzi „zdecydowanie” i „raczej” zostały zsumowane w dwa podzbiory; oceny negatywne i pozytywne. Nie zostały osobno wykazane odpowiedzi neutralne

Tabela 14. Samoocena w zakresie sytuacji finansowej Organizacji

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	26%	24%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	13%	45%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	19%	53%
1 mln zł i więcej	9%	65%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	24%	37%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	14%	37%
Razem	20%	37%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Niską ocenę w zakresie sytuacji finansowej wystawiają raczej organizacje o zasięgu międzynarodowym (22%) i lokalnym (20%), natomiast pozytywnie wypowiadają się o niej najczęściej organizacje krajowe (41%) i regionalne, wojewódzkie (40%).

Tabela 15. Samoocena w zakresie stanu i poziomu wyposażenia Organizacji

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	25%	41%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	13%	57%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	17%	47%
1 mln zł i więcej	9%	78%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	25%	42%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	12%	61%
Razem	19%	50%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Najwięcej negatywnych opinii aspekt ten zebrał wśród organizacji o zasięgu międzynarodowym (20%), natomiast pozytywne podejście do problemu miały organizacje lokalne (52%) i krajowe (50%).

Tabela 16. Samoocena w zakresie poziomu współpracy pomiędzy organizacją a instytucjami samorządowymi

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	20%	56%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	8%	65%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	9%	62%
1 mln zł i więcej	4%	74%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	17%	59%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	10%	66%
Razem	14%	61%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Problemy we współpracy dostrzegają przede wszystkim organizacje o wojewódzkiej skali działania (18%), natomiast najwyższy odsetek pozytywnych wypowiedzi odnotowano wśród organizacji o zasięgu lokalnym (64%).

Tabela 17. Samoocena w zakresie wpływu Organizacji na rozwiązywanie ważnych problemów (lokalnych, społecznych)

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	7%	59%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	6%	65%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	0%	62%
1 mln zł i więcej	13%	74%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	10%	60%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	3%	64%
Razem	6%	62%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Najwięcej negatywnych ocen dotyczących wpływu organizacji na rozwiązywanie ważnych problemów padło ze strony przedstawicieli instytucji o krajowym zasięgu działania. Z kolei największy wpływ obserwują podmioty o zasięgu regionalnym (70%), mimo iż te same podmioty najniżej oceniły współpracę z instytucjami samorządowymi w poprzednim pytaniu. Czyli upraszczając, na szczeblu wojewódzkim trudno się współpracuje, ale wspólnie rozwiązuje się istotne problemy.

Tabela 18.

Samoocena w zakresie poziomu i jakości współpracy pomiędzy Organizacją a podobnymi organizacjami

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	5%	65%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	3%	68%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	4%	57%
1 mln zł i więcej	4%	65%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	5%	58%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	3%	71%
Razem	4%	65%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Niezależnie od deklarowanego zasięgu działania poziom negatywnych ocen dotyczących współpracy z podobnymi organizacjami jest niemal identyczny (4–5%), a więc różnica mieści się w granicach błędu statystycznego. Natomiast najlepiej współpracuje się organizacjom szczebla regionalnego (72% pozytywnych ocen).

Tabela 19.

Samoocena w zakresie zdolności Organizacji do konkurowania z innymi podmiotami

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	14%	47%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	9%	56%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	9%	66%
1 mln zł i więcej	0%	78%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	11%	59%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	11%	48%
Razem	11%	54%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n=410)

W przypadku konkurowania z innymi podmiotami stosunkowo największe problemy wyrażają się w przypadku organizacji o zasięgu lokalnym (12%), natomiast podmioty o zasięgu międzynarodowym najwyżej oceniają swoje zdolności konkurencyjne (74%).

Tabela 20. Samoocena w zakresie jakości zarządzania finansami w Organizacji

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	4%	74%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	2%	83%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	2%	85%
1 mln zł i więcej	0%	83%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	3%	79%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	2%	79%
Razem	3%	79%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Ocena jakości zarządzania finansami jest bardzo wyrównana i relatywnie wysoka. Jedynie w przypadku organizacji o międzynarodowym charakterze działalności odsetek negatywnych opinii jest minimalnie wyższy (4%), ale to może być skutkiem specyficznych przepisów podatkowych obowiązujących tę grupę organizacji. Najwyższy odsetek pozytywnych opinii został sformułowany w grupie organizacji o krajowym zasięgu działania (86%).

Tabela 21. Samoocena w zakresie wizerunku społecznego i reputacji Organizacji

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	1%	86%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	0%	93%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	0%	96%
1 mln zł i więcej	0%	87%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	0%	90%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	1%	89%
Razem	0%	90%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Ocena własnego wizerunku jest właściwie jednakowa niezależnie od rodzaju organizacji: bardzo wysoka. Dość powiedzieć, że różnica pomiędzy średnią z ocen pozytywnych i średnią z ocen negatywnych wynosi 90 punktów procentowych, to jest druga wielkość wśród omawianych kategorii. Ocena negatywna pojawia się sporadycznie, i nawet nie ma możliwości sensownie zróżnicować tych odsetków. Minimalnie większe zróżnicowanie występuje w przypadku ocen pozytywnych, tutaj najlepiej oceniły się organizacje o zasięgu regionalnym.

Tabela 22. Samoocena w zakresie jakości usług świadczonych przez Organizację

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	2%	89%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	0%	97%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	2%	94%
1 mln zł i więcej	0%	91%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	1%	92%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	2%	91%
Razem	1%	92%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n=410)

Samoocena w zakresie jakości świadczonych usług jest bardzo wysoka wśród organizacji pozarządowych, różnica pomiędzy odsetkiem odpowiedzi pozytywnych a negatywnych wynosi aż 91 punktów procentowych, i jest to najwyższy wynik wśród wszystkich omawianych kategorii. Pomimo tego istnieją wielkości skrajne – w przypadku odpowiedzi negatywnych 4% przedstawicieli organizacji o zasięgu międzynarodowym zakreśliło tę odpowiedź, natomiast najwyższy odsetek odpowiedzi pozytywnych zaznaczyły organizacje ogólnokrajowe (98%).

Tabela 23. Samoocena w zakresie kompetencji pracowników i działaczy Organizacji

Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	2%	84%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	0%	92%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	0%	94%
1 mln zł i więcej	4%	91%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	2%	91%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	1%	84%
Razem	1%	88%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Oceny negatywne wystawione samym sobie przez poszczególne podmioty pojawiają się śladowo i w zasadzie w poszczególnych grupowaniach nie różnią się znacząco między sobą. Minimalnie większe zróżnicowanie można zauważyć w przypadku ocen pozytywnych, najwyżej swoich pracowników i działaczy doceniają organizacje o regionalnym zasięgu działalności (95%).

Tabela 24. Samoocena w zakresie poziomu zarobków w Organizacji

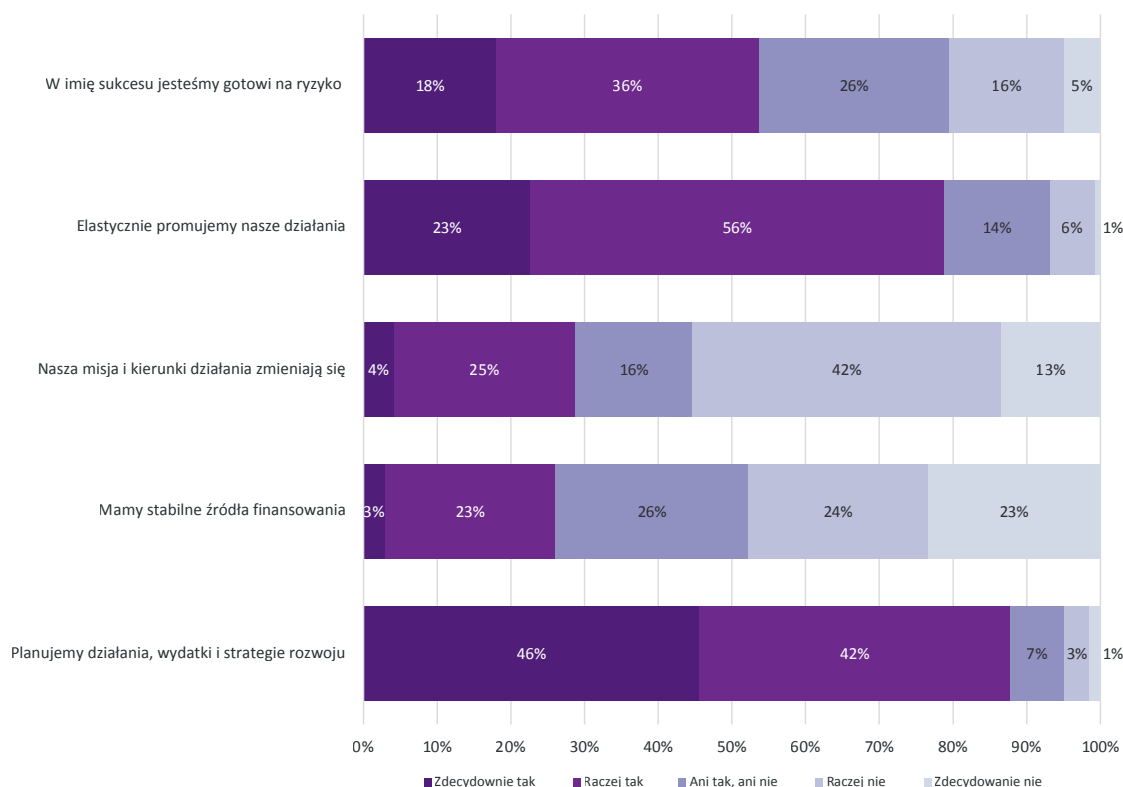
Wyszczególnienie	Oceny	
	negatywne	pozytywne
wg klas przychodu		
Poniżej 10 tys. zł	51%	8%
Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	54%	5%
Od 100 tys. zł do 1 mln zł	43%	13%
1 mln zł i więcej	39%	30%
wg wybranych form prawnych		
Stowarzyszenia bez OSP	50%	10%
Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	50%	6%
Razem	50%	9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Jest to jedyna kategoria, w której odsetek odpowiedzi negatywnych jest wyższy od odsetka odpowiedzi pozytywnych. Najgłębiej niedostatek w wysokości zarobków odczuwają organizacje międzynarodowe (56%). Na drugiej szali z pozytywnymi odczuciami w zakresie dochodów są przedstawiciele organizacji o zasięgu krajowym (16% odpowiedzi).

Uzupełnieniem do powyższych pytań była prośba o samoocenę działalności całej organizacji sformułowana w formie zapytania: „Proszę ocenić, czy zaproponowana teza ma zastosowanie w przypadku Państwa organizacji?” respondentom postawiono 5 tez, dając do dyspozycji 5-stopniową skalę ocen.

Wykres 30. Samoocena własnej działalności organizacji pozarządowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n=410)

Sumarycznie najwięcej pozytywnych odpowiedzi („zdecydowanie tak” i „raczej tak”) padło na tezę związaną z planowaniem działań, wydatków i strategią rozwoju (88%). Powyżej tej wartości odpowiedzi zadeklarowały duże organizacje, powyżej 100 tys. zł rocznego przychodu, mieszczące się w miastach, działające w skali międzynarodowej, krajowej i regionalnej.

Zagadnienia promocji to druga z kolei grupa mająca najwięcej odpowiedzi „na tak” (79%). Wyraźnie w tym przypadku „na plus” odstają największe organizacje o przychodzie ponad 1 mln zł (87%), zlokalizowane w miastach i mające międzynarodowy wymiar działalności.

Ponad połowa organizacji deklaruje gotowość podjęcia ryzyka w imię sukcesu. W tym przypadku „medal za odwagę” należy się najmniejszym organizacjom z terenów wiejskich, działającym lokalnie, takim jak ochotnicze straże pożarne (61% pozytywnych odpowiedzi).

Pozostałe dwie tezy okazują się mniej zgodne z odczuciami respondentów. Do posiadania stabilnego źródła finansowania nie przyznaje się 48% respondentów. Problemy z finansami są domeną najmniejszych organizacji, o rocznych przychodach poniżej 10 tys. zł (59% negatywnych wskazań) i międzynarodowym zasięgu działalności (52%). Natomiast największy odsetek dezaprobaty otrzymała teza o zmianie misji i kierunku działania (55%), czyli organizacje pozarządowe w większości trzymają się raz wytyczonego celu i sposobów działania.

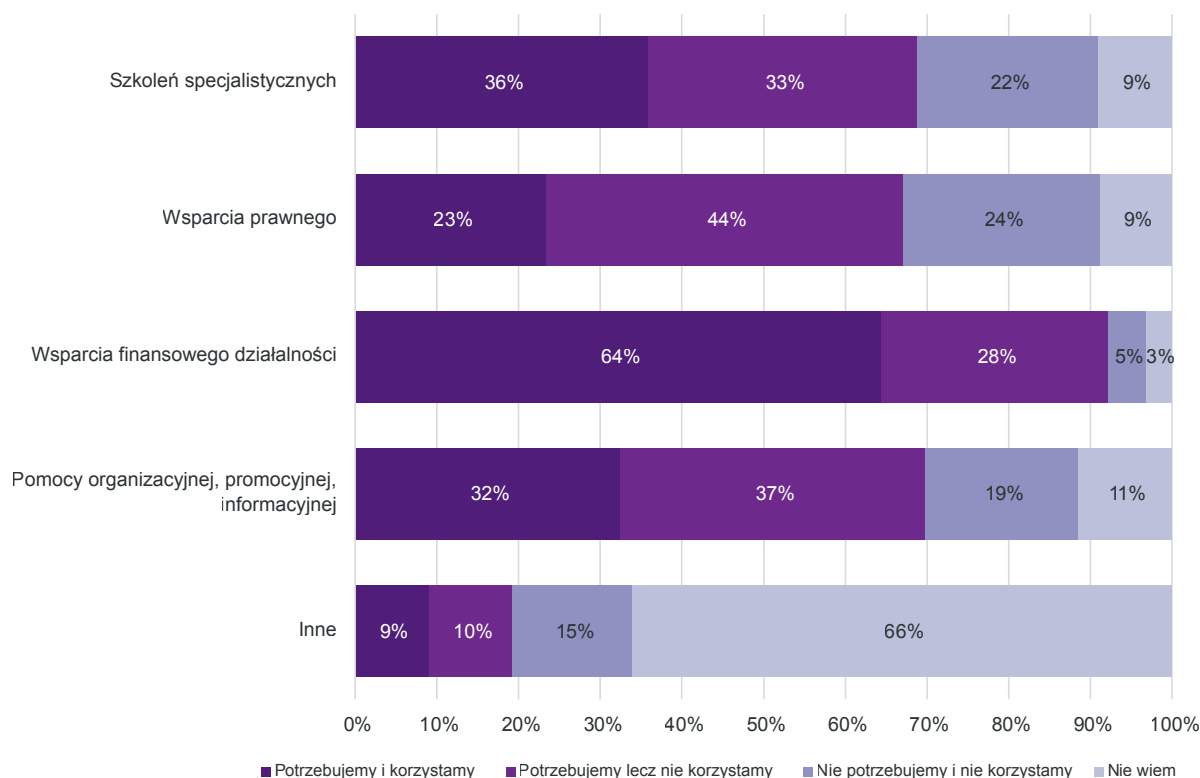
Wsparcie instytucjonalne dla organizacji

Pytanie o korzystanie ze wsparcia instytucjonalnego zawierało 4 podstawowe grupy odpowiedzi:

- szkolenia specjalistyczne dotyczące prowadzenia działalności, tj. m.in. zarządzanie, finanse, kadry, organizacja pracy itp.;
- wsparcie prawne, a więc pomoc w interpretacji przepisów, wybór optymalnych ścieżek prawnych itp.;
- wsparcie finansowe działalności, w tym np. pomoc w ubieganiu się o dofinansowanie ze środków zewnętrznych;
- pomoc organizacyjna, promocyjna, informacyjna;
- inne – dla organizacji, które potrzebują wsparcia niemieszczącego się w zaproponowanej kafeterii.

Najbardziej pożądane jest wsparcie w zakresie finansów, niezależnie od aktualnego korzystania z takiej formy wsparcia (92% odpowiedzi). W pozostałych zaproponowanych grupach wsparcia poziom zapotrzebowania na poszczególne usługi mieści się w przedziale od 67% do 70%, a więc na niemal jednakowym poziomie.

Wykres 31. Potrzeby i korzystanie ze wsparcia instytucjonalnego dla organizacji pozarządowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

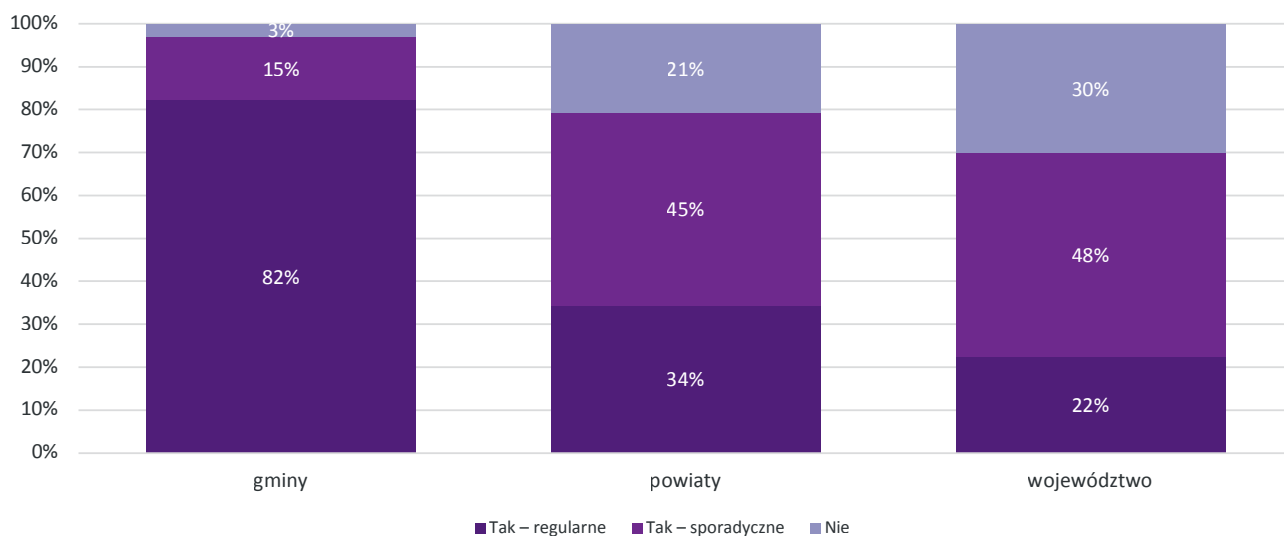
Bliższa analiza odpowiedzi zawartych w grupie „inne” pozwala tylko częściowo poszerzyć kafeletę odpowiedzi, gdyż 25% z pełnotreściowych odpowiedzi (tj. bez odpowiedzi typu „nie wiem” „nie zastanawiałem się”, „tajemnica handlowa” itp.) można przypisać do zagadnień objętych wsparciem w zakresie finansów (wsparcie w pozyskiwaniu funduszy, dotacje, stałe finansowanie organizacyjne, wsparcie na pokrycie kosztów lokalu i zatrudnienie chociaż jednego pracownika itd.). Niewiele mniej, bo 22% odpowiedzi dotyczy szkoleń (np. szkolenie w zakresie przygotowania wniosków o finansowanie, szkolenie praktyczne dla kobiet, szkolenia z aktualizacji przepisów i nowelizacja prawa itd.).

Propozycje poszerzające istotnie kafeletę odpowiedzi to grupa nazwana roboczo „sprzęt i infrastruktura”, ocierająca się o zagadnienia finansowe, lecz chyba wymagająca odrębnego rozważenia (22% udzielonych odpowiedzi). Zaliczają się do niej takie problemy, jak wsparcie w rozwiązywaniu problemów lokalowych, w inwestycji budowlanej, doposażeniu w sprzęt jednostek ratowniczo-gaśniczych. Drugą grupą dotyczącą wsparcia jest „wsparcie i współpraca”, do której zaliczono 25% odpowiedzi. Przykładowymi oczekiwanymi działaniami są np. organizacja cyklicznych wydarzeń, w ramach których organizacje pozarządowe mogły się zaprezentować i wypromować, promowanie i przygotowanie organizacji pozarządowych do prowadzenia odpłatnej działalności statutowej, pomoc gminy, wsparcie lokalnych władz zdecydowanie za małe, pomoc gmin, większa rola wójtów i burmistrzów jako mediatorów i wsparcie w poszukiwaniu rozwiązań, poprawa komunikacji z instytucjami.

Współpraca z organami samorządu terytorialnego

Naturalnym wsparciem dla organizacji pozarządowych w ich działaniu są jednostki administracji terenowej, mające zapisany obowiązek współpracy z jednostkami sektora pozarządowego w formie ustaw⁹. Natomiast rzeczywista współpraca niekiedy odbiega od zapisów prawnych. Zdecydowanie najczęściej współpraca jest nawiązywana z samorządami szczebla gminnego, w przypadku których jedynie 3% respondentów deklaro- wało brak współdziałania. Zdecydowanie rzadziej współpraca nawiązywana jest z samorządem powiatowym, a jeszcze rzadziej z samorządem województwa.

Wykres 32. Współpraca organizacji pozarządowych z samorządami

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Gotowość do współpracy z samorządami poszczególnych szczebli jest silnie skorelowana z zasięgiem działalności organizacji pozarządowych. Organizacje o zasięgu lokalnym niemal wszystkie deklarują współdziałanie z samorządem gminnym, w tym 89% twierdzi, że kontakty są regularne, a 10%, że sporadyczne. Podobnie w zakresie kontaktów z samorządem powiatowym: organizacje o zasięgu lokalnym deklarują stosunkowo największy odsetek współpracujących z tym samorządami, przy czym regularną współpracę deklarowało 35% organizacji, a 47% zapewniało o współpracy doraźnej. Na poziomie samorządu województwa współpracę procentowo najwięcej deklarowało organizacji o zasięgu międzynarodowym, a następnie regionalnym.

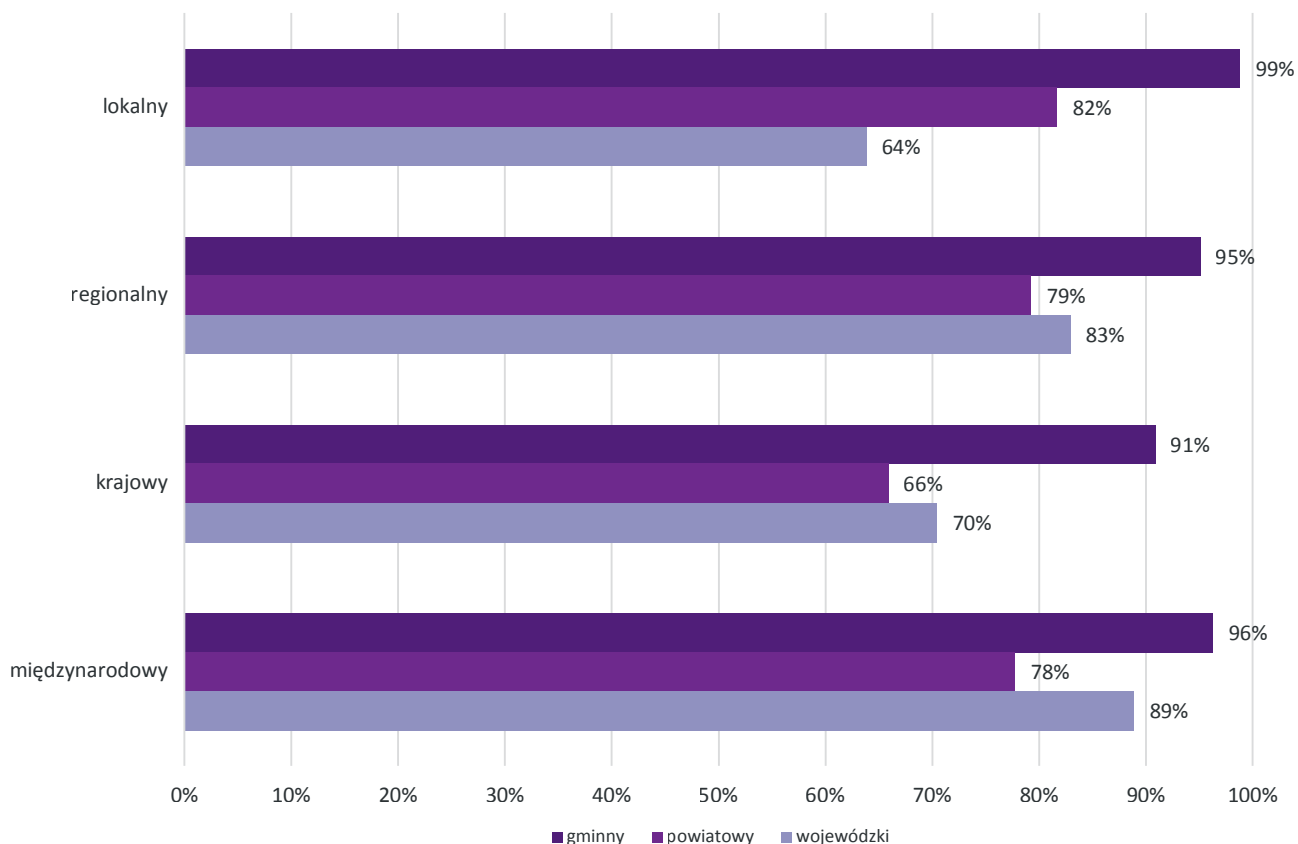
Wielkość organizacji, wyznaczona rocznymi przychodami, nie wpływa jednoznacznie na intensywność współpracy z samorządami. Jedynie w przypadku samorządu województwa istnieje pewna zależność – im większa organizacja, tym deklarowane są bardziej intensywne kontakty.

⁹ Art. 7 ust. 1 pkt 19 Ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021 poz. 1372, 1834 z późn. zm.), art. 4 ust. 1 pkt 22 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 920 z późn. zm.) i art. 12 ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2020 poz. 1668 z późn. zm.)

Wykres 33.

Odsetek organizacji utrzymujących kontakty z samorządami poszczególnych szczebli wg zakresu działalności

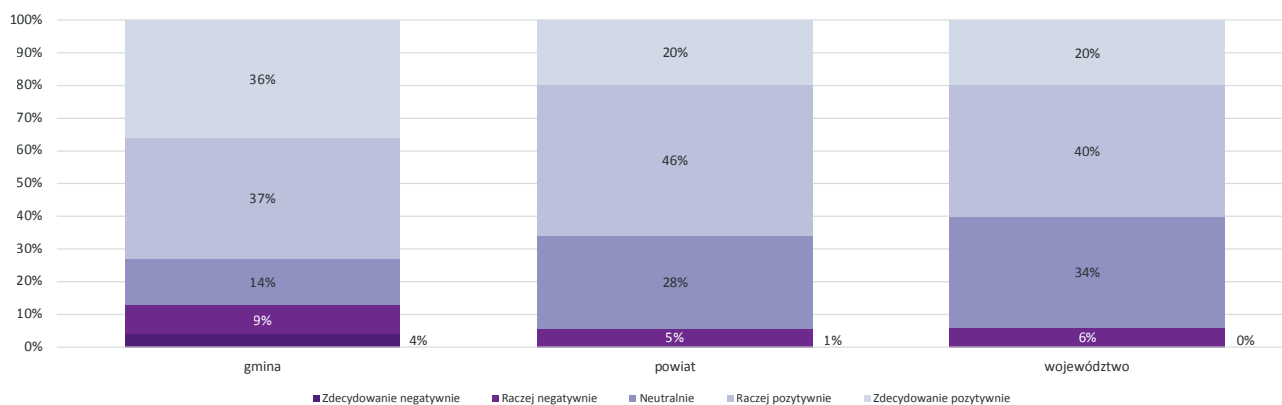

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Organizacje deklarujące utrzymywanie kontaktów z samorządami poproszone zostały o ocenę tej współpracy. Generalnie organizacje wydają się zadowolone z dotychczasowych działań. Odsetek negatywnych ocen nie przekracza 13% w przypadku samorządów gminnych i znacznie mniej w przypadku pozostałych szczebli. Jednocześnie najczęściej pozytywnych ocen przypisanych zostało również samorządom szczebla gminnego – 73%.

Wykres 34.

Ocena współpracy z samorządami poszczególnych szczebli

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (gmina n = 398, powiat n = 324, województwo n = 287)

Pozytywną ocenę współpracy z samorządem gminnym (suma odpowiedzi „raczej pozytywnie” i „zdecydowanie pozytywnie”) na poziomie średniej (73%) wydały zarówno organizacje działające na poziomie lokalnym, jak i międzynarodowym. Odchylenie „in plus” do wartości 83% odnotowano w przypadku organizacji o zasięgu krajowym, a „in minus” w przypadku organizacji regionalnych (67%). Samorząd powiatowy uzyskał mniej pozytywnych opinii – 66% ankietowanych deklarujących kontakty z samorządem tego szczebla wyraziło opinię pozytywną. Tym razem najbardziej usatysfakcjonowanymi byli przedstawiciele organizacji o zasięgu lokalnym (71%), wobec 52% zadowolonych przedstawicieli organizacji krajowych. Pewne zależności występują również w przypadku wielkości organizacji – największy odsetek opinii pozytywnych (69%) padł ze strony organizacji najmniejszych, o przychodach rocznych poniżej 10 tys. zł, najbardziej powściągliwi w wygłaszaniu pochlebnych deklaracji byli przedstawiciele organizacji największych, o przychodach powyżej 1 mln zł (61%).

Pozytywna ocena wydana samorządowi województwa była najniższa ze wszystkich szczebli – 60% respondentów utrzymujących kontakty z województwem wyraziło się pozytywnie o tej współpracy. Tym razem poziom zadowolenia organizacji o zasięgu regionalnym był najwyższy (71%), a zaledwie 46% przedstawicieli podmiotów o zasięgu międzynarodowym wyraziło się pozytywnie o tej współpracy. Do wyrażenia pozytywnej opinii bardziej były skłonne podmioty największe (67%).

Problemy we współpracy z samorządem nie dostrzega jedynie 12% respondentów, niezależnie od poziomu aktualnych kontaktów. Dla pozostałych zetknięcie z samorządem stanowi źródło problemów, przy czym największym jest brak wystarczających/wolnych środków finansowych, czyli nieco upraszczając narrację – brak wsparcia finansowego ze strony samorządów. Jako przeszkodę we współpracy z samorządami traktuje ją 65% pytanym, ale warto tę odpowiedź połączyć z zadaniem wcześniej pytaniem o działania stanowiące realne i najistotniejsze wsparcie w kontekście przyszłej działalności.

Wówczas za zwiększeniem puli funduszy wieloletnich opowiedziało się 54% ankietowanych, więc ten problem jest cały czas dostrzegany.

Kolejną przeszkodą są skomplikowane formalności, wymogi formalnoprawne, czyli tzw. biurokracja, która przeszkadza 36% ankietowanych. Wracając ponownie do wcześniejszego pytania o wsparcie pod kątem przyszłej działalności, propozycję uproszczenia procedur formalnych na linii współpracy organizacji pozarządowych z sektorem publicznym zaznaczyło 44% pytanym. Różnica w odsetku odpowiedzi nie jest może aż tak istotna – zakres przedmiotowy pytań jest wszakże nieco odmienny – istotne jest dostrzeganie tej sytuacji jako ważnego problemu.

I trzecia grupa odpowiedzi związana jest już całkowicie z postrzeganiem urzędników i całych urzędów, tj. „brak elastyczności urzędów”, „niechęć urzędników do angażowania się w realizację nowych przedsięwzięć”, „brak zrozumienia ze strony urzędników”, „niechęć urzędników do nieszablonych (odbiegających od procedur) przedsięwzięć”. Pozytywnie na przynajmniej jedno z tych pytań odpowiedziało ponad 50% ankietowanych.

Ponadto oprócz odpowiedzi zaproponowanych w kafeterii 8 respondentów zaznaczyło odpowiedź „inne”, niekiedy dosyć szczegółowo opisane:

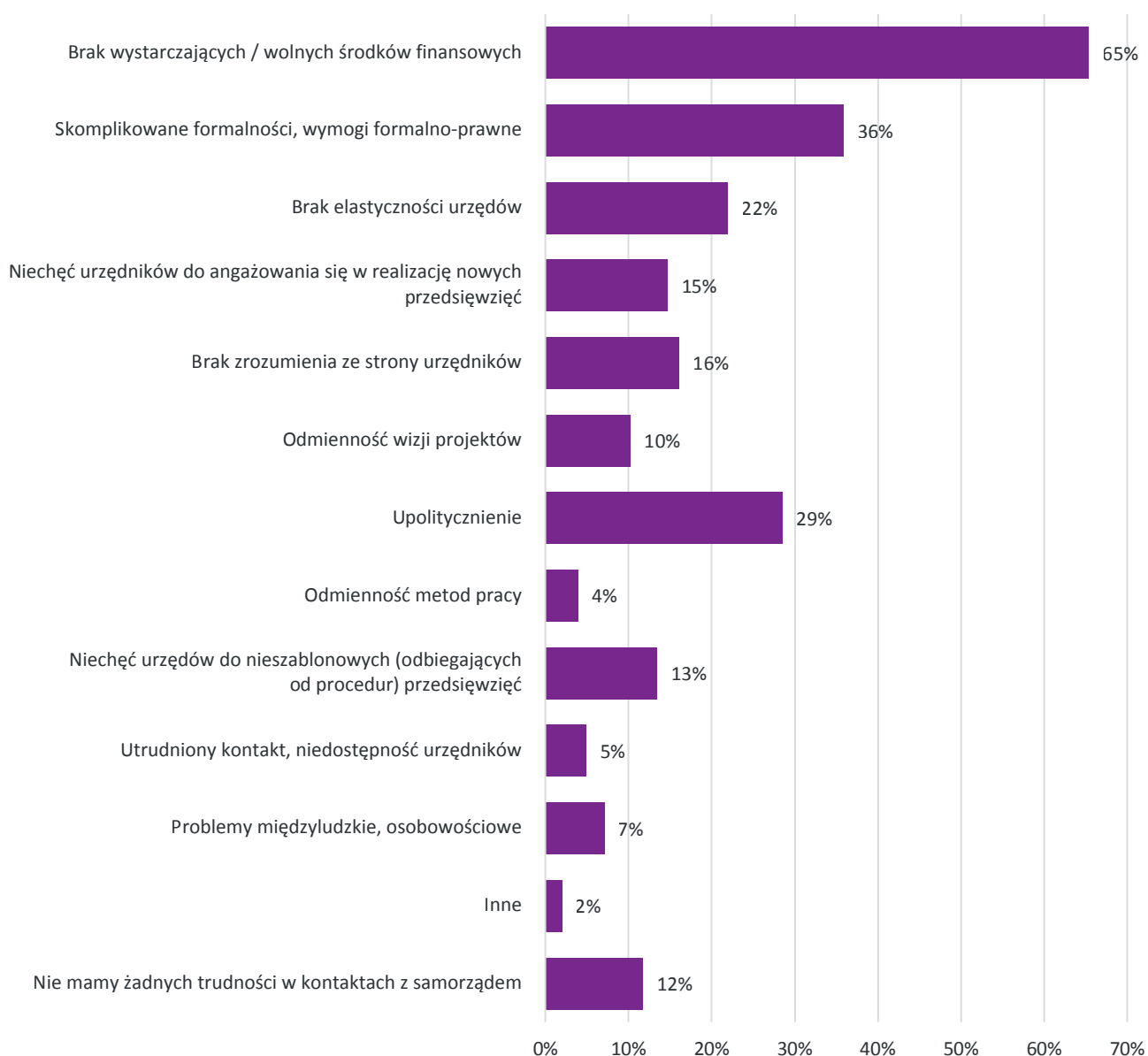
- „Tzw. układy” (organizacja utrzymująca regularne kontakty z samorządem gminy).
- „Brak środków w samorządzie gminnym na strategiczne potrzeby jednostki. Sprzęt, pojazdy ratownicze”(organizacja utrzymująca regularne kontakty z samorządem gminy i powiatu).
- „Nierówne traktowanie stosunkowo młodych podmiotów ze starymi, na korzyść tych drugich” (organizacja utrzymująca regularne kontakty z samorządem gminy i sporadyczne z samorządem województwa).
- „Oprócz także skomplikowanych formalności, dotknęły nas wielokrotnie kuriozalne przepisy i formalne procedury. Trudno nie odnieść wrażenia, że celowo nieuczciwie” (organizacja utrzymująca sporadyczne kontakty z samorządami wszystkich szczebli).

- „Bardzo duże środki przyznawane tym samym instytucjom i organizacjom, a pozostałym odpady finansowe” (organizacja utrzymująca regularne kontakty z samorządami wszystkich szczebli).
- „Brak stałego kontaktu (nie bardzo wiemy jak nawiązać stały kontakt) konkretnych osób ze strony samorządów, z którymi utrzymuje się kontakt, by znać możliwości i zasady współdziałania, rozumienia mechanizmów współpracy” (organizacja utrzymująca sporadyczne kontakty z samorządami wszystkich szczebli).
- „Zdecydowana większość środków finansowych trafia do piłki nożnej. Inne sporty traktowane są marginalnie. Nawet w przypadku porównywalnej liczby członków” (organizacja utrzymująca regularne kontakty z samorządem gminy).
- „Mało spotkań dla mieszkańców” (organizacja utrzymująca regularne kontakty z samorządem gminy).

Wykres 35.

Problemy dostrzegane przez organizacje pozarządowe w kontaktach z samorządem jako procent odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Tabela 25.

Problemy dostrzegane przez organizacje pozarządowe w kontaktach z samorządami wg wielkości organizacji

Wyszczególnienie	Klasa wielkości			
	Poniżej 10 tys. zł	Od 10 tys. zł do 100 tys. zł	Od 100 tys. zł do 1 mln zł	1 mln zł i więcej
Brak wystarczających/wolnych środków finansowych	68%	66%	57%	52%
Skomplikowane formalności, wymogi formalnoprawne	32%	43%	34%	30%
Brak elastyczności urzędów	18%	20%	34%	39%
Niechęć urzędników do angażowania się w realizację nowych przedsięwzięć	17%	13%	13%	9%
Brak zrozumienia ze strony urzędników	16%	19%	11%	13%
Odmienność wizji projektów	10%	9%	19%	4%
Upolitycznienie	25%	30%	36%	35%
Odmienność metod pracy	3%	5%	6%	4%
Niechęć urzędów do nieszablonowych (odbiegających od procedur) przedsięwzięć	12%	9%	26%	30%
Utrudniony kontakt, niedostępność urzędników	6%	5%	2%	0%
Problemy międzyludzkie, osobowościowe	9%	6%	4%	9%
Inne	2%	1%	6%	0%
Nie mamy żadnych trudności w kontaktach z samorządem	14%	9%	6%	17%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).
Problemy dostrzegane przez organizacje pozarządowe w kontaktach z samorządami wg zasięgu działalności

Tabela 26.

Problemy dostrzegane przez organizacje pozarządowe w kontaktach z samorządami wg zasięgu działalności

Wyszczególnienie	Zasięg działalności			
	Lokalny	Regionalny	Krajowy	Międzynarodowy
Brak wystarczających/wolnych środków finansowych	66%	63%	66%	67%
Skomplikowane formalności, wymogi formalnoprawne	34%	38%	39%	41%
Brak elastyczności urzędów	18%	30%	18%	41%
Niechęć urzędników do angażowania się w realizację nowych przedsięwzięć	13%	20%	18%	11%
Brak zrozumienia ze strony urzędników	19%	13%	7%	7%
Odmienność wizji projektów	9%	12%	16%	4%
Upolitycznienie	29%	26%	27%	37%
Odmienność metod pracy	2%	10%	5%	4%
Niechęć urzędów do nieszablonowych (odbiegających od procedur) przedsięwzięć	10%	18%	20%	19%
Utrudniony kontakt, niedostępność urzędników	5%	6%	2%	4%
Problemy międzyludzkie, osobowościowe	7%	9%	7%	7%
Inne	2%	2%	2%	4%
Nie mamy żadnych trudności w kontaktach z samorządem	15%	4%	11%	4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 410).

Udział organizacji pozarządowych w konsultacjach społecznych

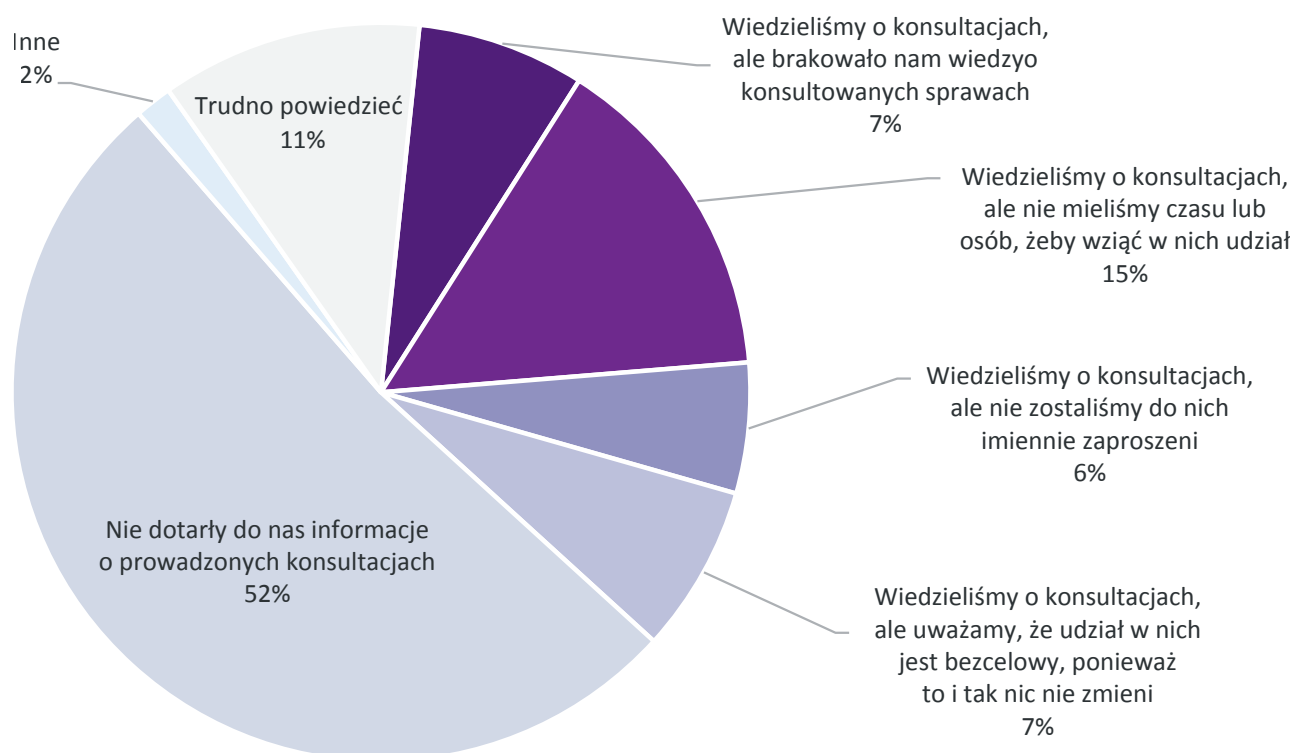
Spośród badanych organizacji pozarządowych 40% zadeklarowało, iż w okresie ostatnich dwóch lat brało udział w opracowywaniu lub konsultowaniu projektów uchwał, strategii, dokumentów przygotowywanych przez samorządy poprzez zgłaszanie uwag, wniosków lub propozycji. Aktywność ta nie jest jednak związana z wielkością organizacji, ani jej obszarem działania. Wprawdzie organizacje międzynarodowe i dysponujące budżetem

przekraczającym 1 mln złotych wykazują najwyższy odsetek wśród biorących udział w konsultacjach, ale zaraz po nich lokatę zajmują organizacje o zasięgu regionalnym i budżetem od 10 tys. zł do 100 tys. zł.

Główną przyczyną braku udziału we wszelkiego rodzaju konsultacjach dokumentów opracowywanych przez samorządy jest niedostateczny przepływ informacji, ponad połowa ankietowanych niebiorących udziału w pracach „legislacyjnych” przypisuje to brakowi wiedzy na temat tego działania. Dla odmiany, 35% niebiorących udziału w tych pracach wiedziało o nich, ale znalazło powody, aby nie uczestniczyć, w tym najbardziej popularny powód, czyli brak czasu. Organizacje, które zaznaczyły odpowiedź „inne” uzasadniają swoją bierność głównie początkiem działalności i brakiem wiedzy o możliwości uczestniczenia w konsultacjach.

Wykres 36.

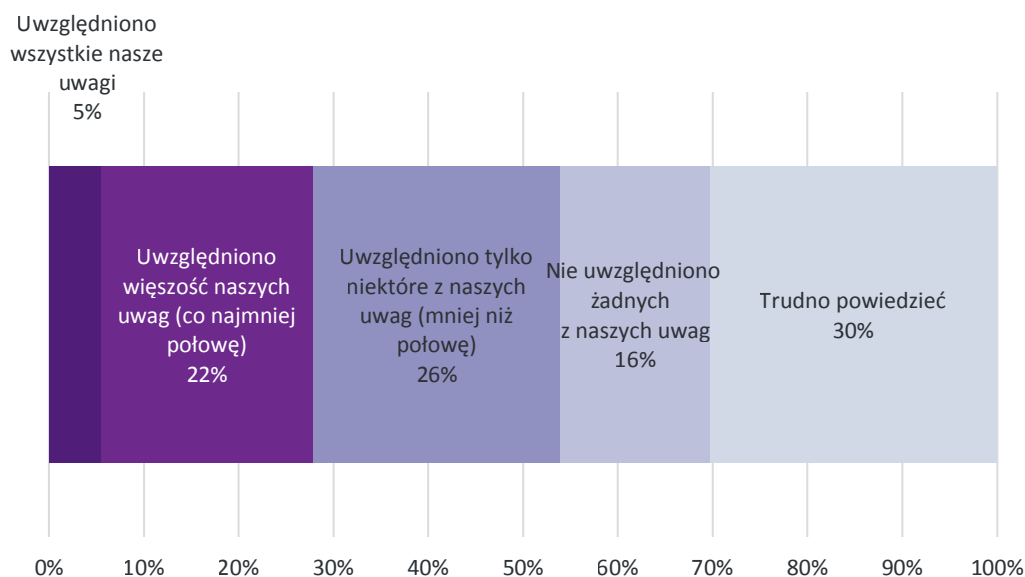
Przyczyny braku udziału ze strony organizacji pozarządowych w konsultacjach dokumentów przygotowywanych przez samorządy

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 245).

Efektywność współpracy organizacji pozarządowych z samorządem na niwie konsultacji dokumentów należy ocenić średnio. Z zebranych deklaracji wynika, że uwagi od ponad połowy organizacji biorących udział w procesach konsultacyjnych zostały uwzględnione. Do tego dochodzi pewien nieokreślony odsetek uwag od organizacji, które nie mają wiedzy o losie swoich przesłanych uwag.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania CAWI (n = 165).

Najbardziej optymalną formą konsultacji społecznych, zaznaczoną przez 60% respondentów, są bezpośrednie spotkania terenowe. Tylko nieco mniej entuzjastów (58%) mają zgłoszenia mailowe. Poprzez aplikacje internetowe (np. dedykowana strona internetowa z narzędziem do zgłaszania propozycji) gotowe jest współpracować 40% organizacji. Natomiast spotkania on-line są formą akceptowalną przez 34% pytanych. Niecały 1% wskazuje na jeszcze inne formy współpracy, np. tradycyjne, listowe.

▶ Potrzeby i oczekiwania w stosunku do samorządu terytorialnego

Na zakończenie ankiety przedstawiciele organizacji pozarządowych wypowiedzieli się na temat oczekiwań w stosunku do samorządu terytorialnego, bazując oczywiście na swoich dotychczasowych doświadczeniach. Oprócz zaproponowanych w ramach ankiety czterech konkretnych odpowiedzi ankietowani mogli uzupełnić listę potrzeb o własne przemyślenia i potrzeby (można było zaznaczyć do 3 odpowiedzi).

Z zaproponowanych form współdziałania najczęściej wybierano „nawiązanie współpracy w zakresie delegowania realizacji wybranych zadań samorządu do organizacji”. Takie wyzwanie okazało się akceptowalne przez 53% respondentów.

Drugą formą współdziałania jest bezpośrednia działalność na rzecz NGO-sów wyrażająca się „zbudowaniem systemu przepływu informacji pomiędzy organizacjami pozarządowymi”. Brak takiego systemu odczuło 46% ankietowanych.

Następna w kolejności jest „aktywna koordynacja działań organizacji pozarządowych w zakresie tworzenia możliwości współdziałania NGO-sów” – 36% odpowiedzi. Ostatnim z proponowanych rozwiązań jest „stworzenie systemu zachęt do podjęcia pracy w charakterze wolontariusza w NGO-sach” – 34% odpowiedzi.

Ponad 5% odpowiadających zaznaczyło odpowiedź „inne”. Co najmniej połowa z zaproponowanych rozwiązań dotyczy ograniczenia biurokracji, wsparcia finansowego, czy udostępnienia infrastruktury i wyposażenia, a więc zagadnień omawianych wcześniej. W grupie odpowiedzi mających charakter współdziałania

są np. propozycje zbudowania „systemu nagród dla społeczników niskiego szczebla, szczególnie w obszarach bardzo słabo docenianych społecznie, jak np. edukacja historyczna”, „organizowanie kół wsparcia dla organizacji działających w podobnej dziedzinie, aby mogły wymieniać się swoimi doświadczeniami”, „ułatwienia dla pracodawców zatrudniających i pozwalających ochotnikom na udział w akcjach ratowniczych”.

Generalnie przedstawione propozycje współdziałania sprowadzają się do „tworzenia relacji partnerskich na linii samorząd – NGO”. I chyba jest to najważniejsze przesłanie z całego badania.

Wsparcie organizacji pozarządowych przez jednostki samorządu terytorialnego

Podstawą dofinansowania wybranych działalności organizacji pożytku publicznego jest ustawa o finansach publicznych, a w szczególności jej artykuł 221, który w ust. 1 mówi:

„Podmioty niezależne od sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku mogą otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dotacje celowe na cele publiczne związane z realizacją zadań tej jednostki, a także na dofinansowanie inwestycji związanych z realizacją tych zadań”¹⁰.

Analizy wielkości środków przekazanych do organizacji pozarządowych dokonano w oparciu o sprawozdania budżetowe jednostek samorządu terytorialnego za 2021 rok, dostępne na stronach Ministerstwa Finansów¹¹. Wyboru dokonano w oparciu o klasyfikację budżetową wydatków¹², a w szczególności o §236 „Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielona w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego.”

W 2021 roku jednostki samorządu terytorialnego przekazały łącznie organizacjom pozarządowym 217,9 mln zł tytułem dotacji na realizację celów publicznych. Największe środki przekazane zostały z miast na prawach powiatu – 112,2 mln zł. Samorządy gminne przekazały łącznie 63,0 mln zł, z tym, że ponad połowę (32,8 mln zł) wyasygnowały gminy miejsko-wiejskie. Udział gmin wiejskich zamknął się kwotą 24,0 mln zł, a gmin miejskich – 6,2 mln zł. Powiaty ziemskie wsparły organizacje pozarządowe środkami w wysokości 17,6 mln zł, natomiast Województwo Małopolskie kwotą 25,1 mln zł.

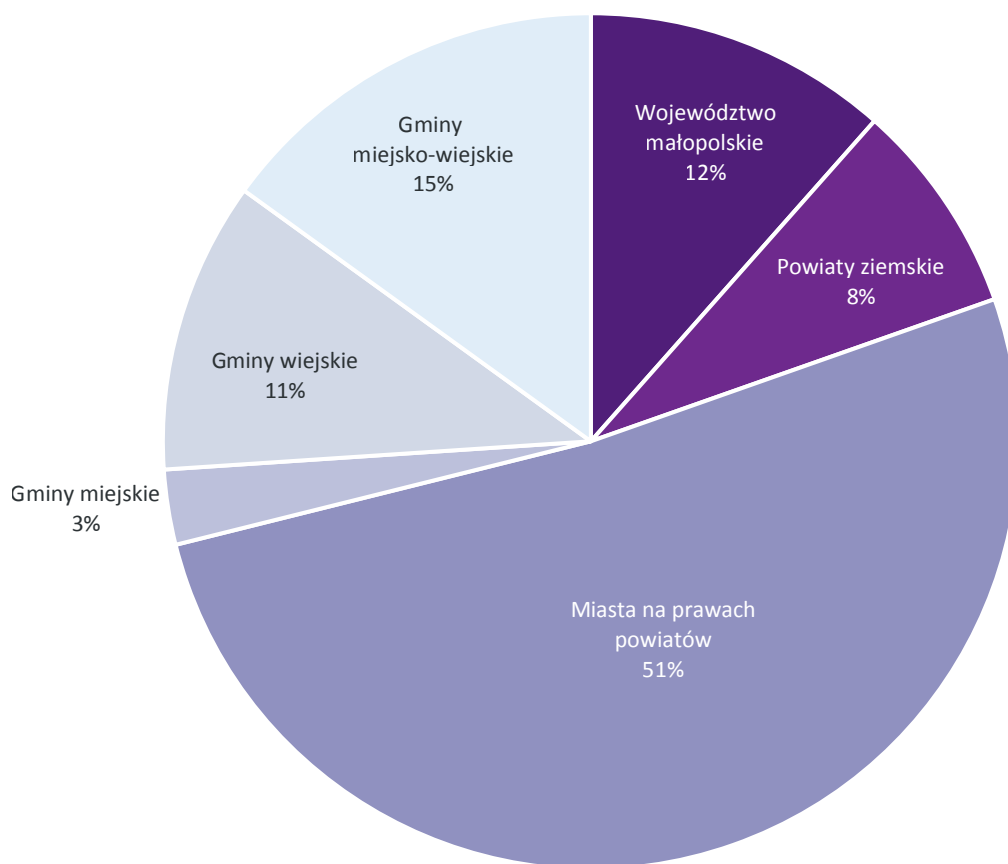
¹⁰ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.).

¹¹ <https://www.gov.pl/web/finanse/sprawozdania-budzetowe>

¹² Tekst jednolity: Dz.U. z 2022 poz. 513

Wykres 38.

Struktura wielkości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym w 2021 roku przez jednostki samorządu terytorialnego z Małopolski

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z baz Ministerstwa Finansów.

Łącznie we współfinansowaniu działalności organizacji pożytku publicznego **uczestniczyło 16 powiatów ziemskich** (82% wszystkich), **153 gminy** (bez miast na prawach powiatu), tj. 85% ogółu, oraz **wszystkie miasta na prawach powiatu i samorząd województwa**.

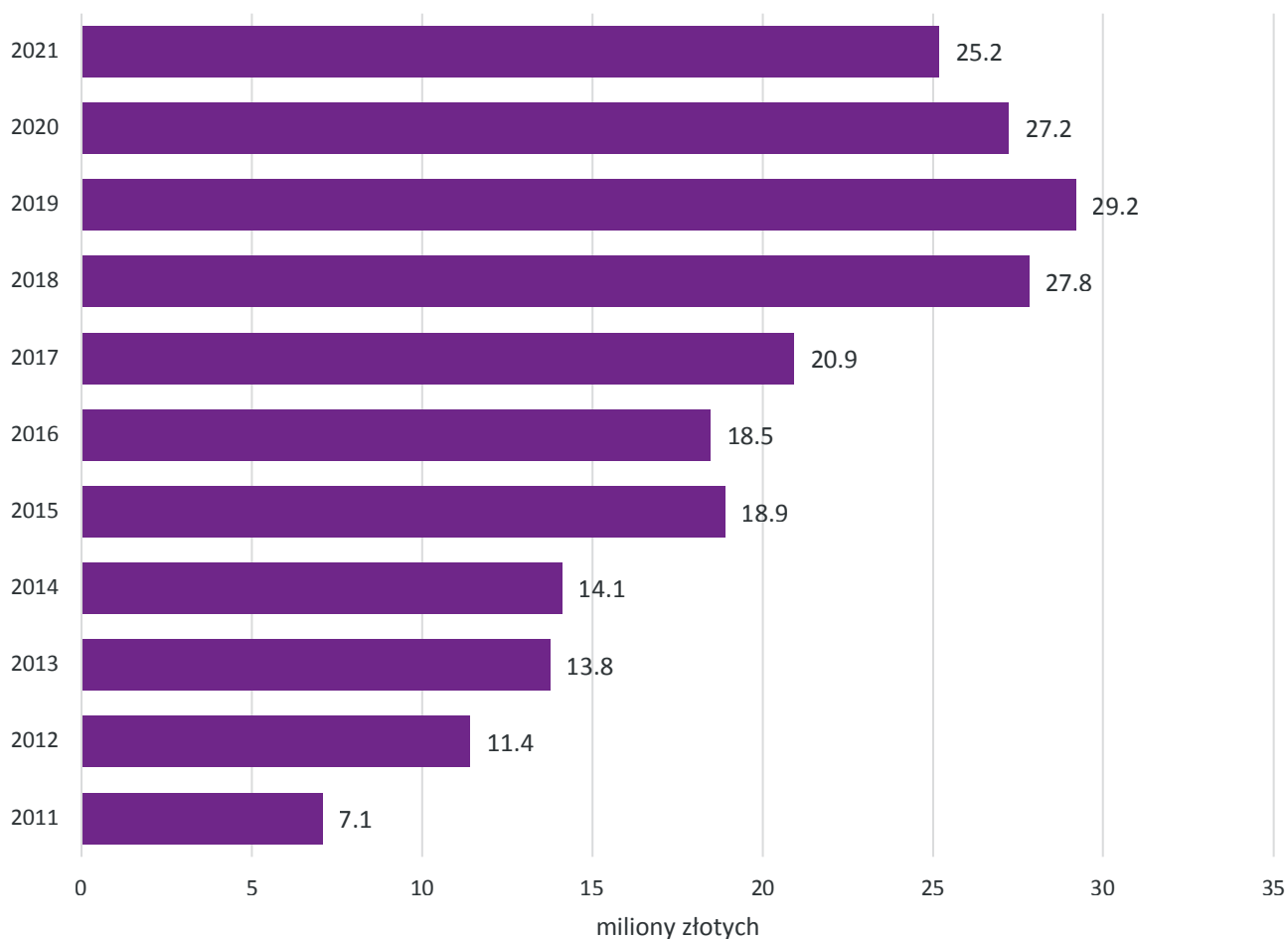
Zakres zadań publicznych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego jest zróżnicowany w zależności od szczebla jednostki. Automatycznie w nieco odmienny sposób ukierunkowane są współpraca i dofinansowanie dla organizacji pozarządowych realizujących te zadania. Do zobrazowania dynamiki zmian oraz kierunków wsparcia posłużą dane o środkach przeznaczonych na współpracę z budżetu województwa małopolskiego

W 2021 roku województwo małopolskie przekazało z budżetu kwotę **25,2 mln zł** organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego na realizację zadań publicznych. Środki te w porównaniu do rekordowego 2019 roku, gdy dotacje były o 4 mln zł wyższe, stopniowo się zmniejszają.

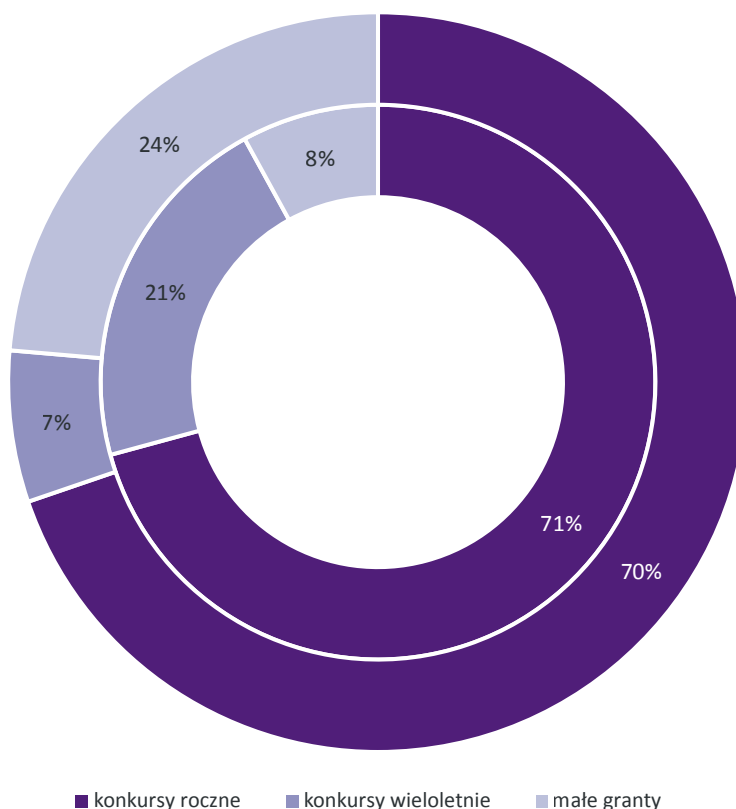
Wykres 39.

Kwota dotacji przekazanych z budżetu województwa małopolskiego organizacjom pozarządowym w latach 2011–2021

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Województwa Małopolskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2021 roku.

Na całościowy obraz wsparcia organizacji pozarządowych składają się środki wypłacane tytułem realizacji umów wieloletnich, umów rocznych oraz grantów, czyli „małych projektów” wyłanianych w trybie pozakonkursowym. Dominującą formą są projekty wyłonione w drodze konkursów o rocznym okresie realizacji. Zarówno pod względem ilościowym, jak i wartościowym projekty te stanowią ok. 70% ogółu. W przypadku projektów wieloletnich i grantów proporcje pomiędzy liczbą a wartością projektów układają się niemal symetrycznie, tj. projekty wieloletnie charakteryzują się większą wartością przy małej liczbie projektów, a granty małą wartością przy dużej liczbie projektów.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Województwa Małopolskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2021 roku.

Większość przyznanych w 2021 roku dotacji trafiło do organizacji mających siedzibę na terenie Małopolski. Jedynie 6% kwoty skierowanych zostało do organizacji zlokalizowanych poza Małopolską, chociaż ich działalność ukierunkowana jest na mieszkańców województwa małopolskiego.

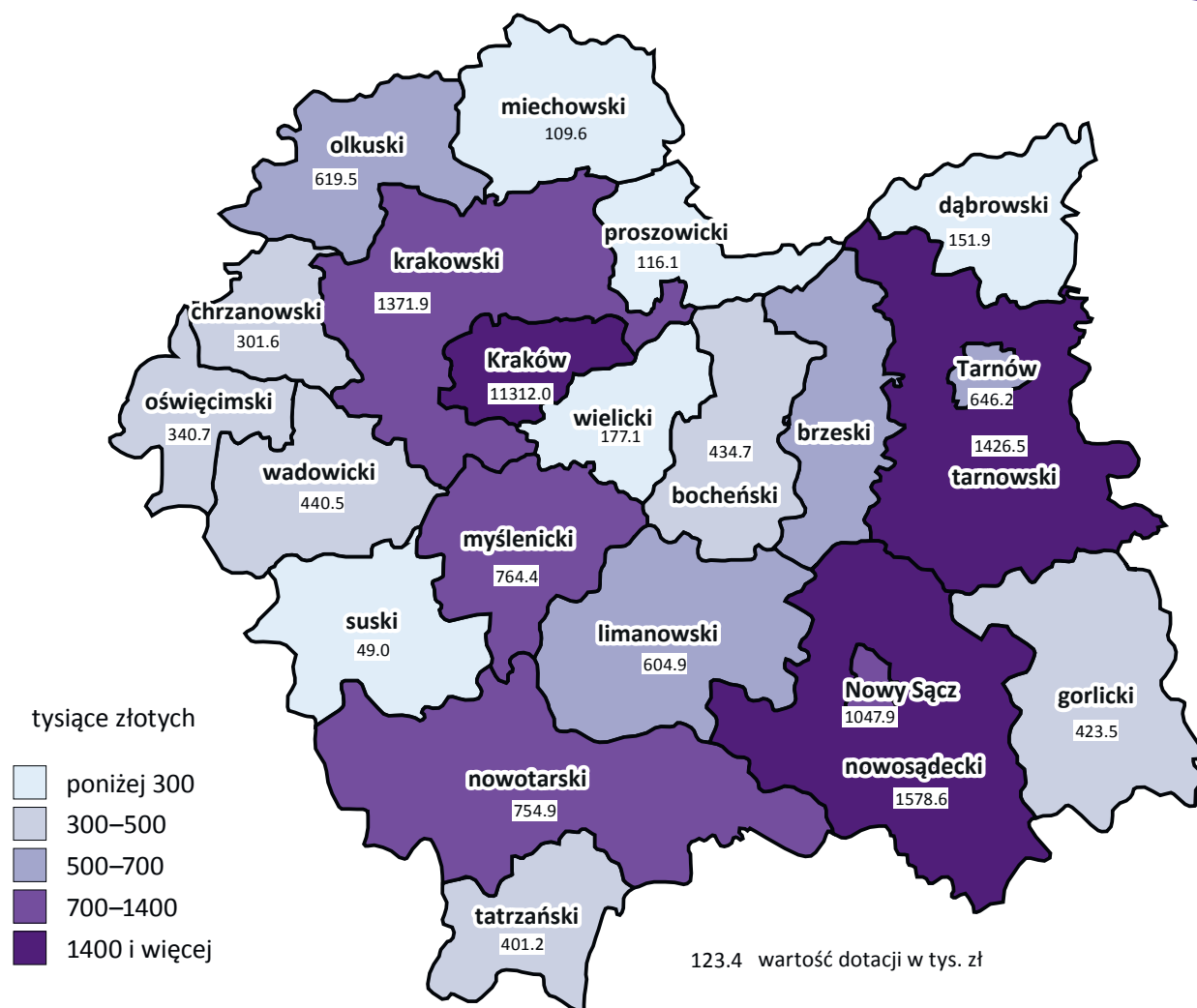
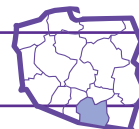
Duże zróżnicowanie obserwuje się na poziomie powiatów. W skrajnych przypadkach mamy do czynienia z organizacjami mającymi siedzibę w Krakowie, do których trafiło w formie dotacji 11,3 mln zł, oraz organizacjami z powiatu suskiego, które otrzymały 49 tys. zł. Iloraz wartości ekstremalnych wynosi zatem ponad 230.

W przeliczeniu na mieszkańca zróżnicowanie nieco się zmniejsza, w tym przypadku iloraz wartości skrajnych wynosi niespełna 25, aczkolwiek największa wartość ponownie przypada na Kraków (14,5 zł), a najmniejsza na powiat suski (0,6 zł).

Mapa 11.

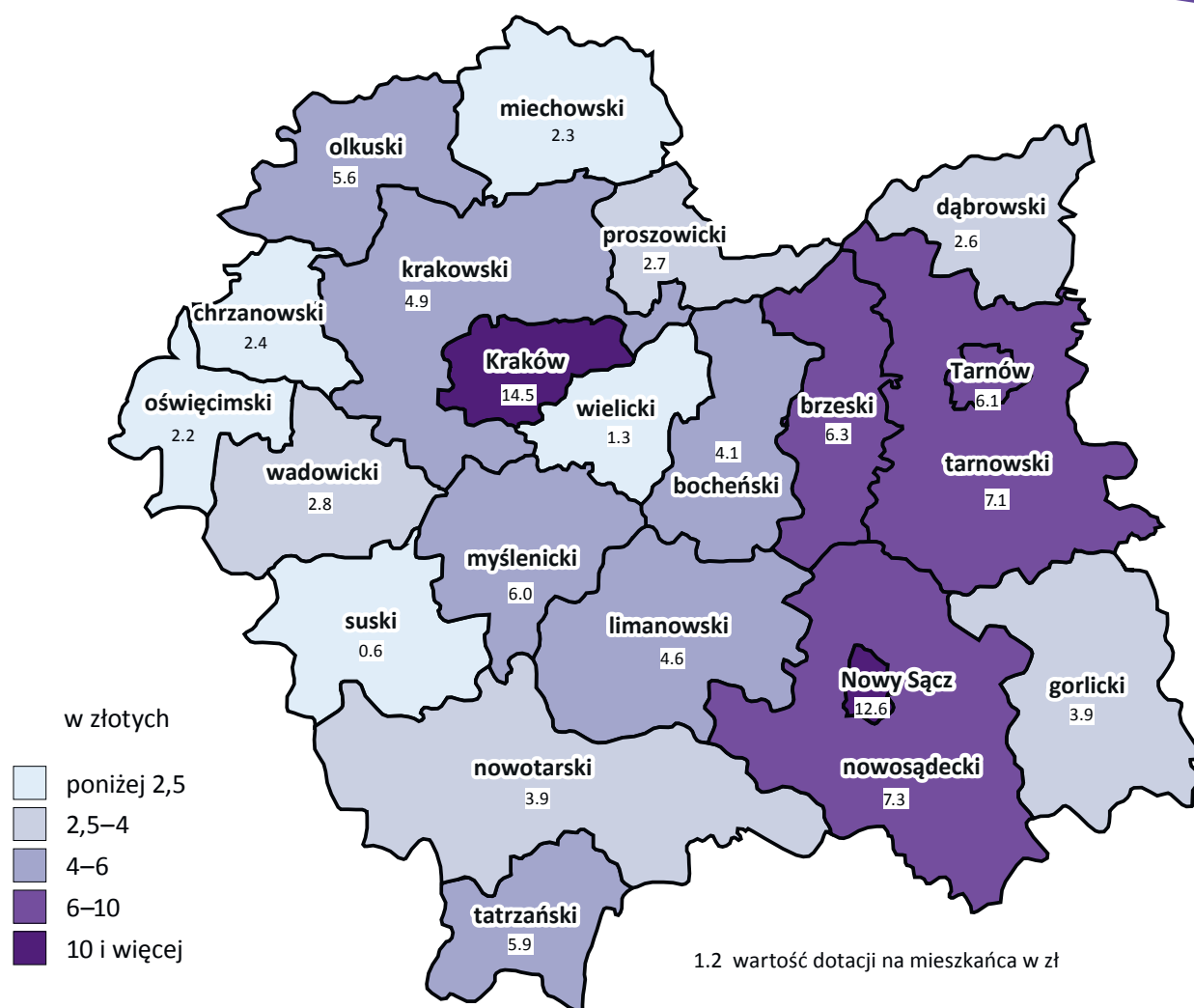
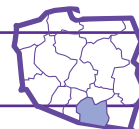
Dotacje z budżetu województwa dla organizacji pożytku publicznego realizujących zadania publiczne wg powiatów

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Województwa Małopolskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2021 roku.

Mapa 12.

Dotacje z budżetu województwa dla organizacji pożytku publicznego realizujących zadania publiczne na mieszkańca wg powiatów (w złotych)

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Województwa Małopolskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2021 roku.

Ostatnim zagadnieniem, na które warto zwrócić uwagę, omawiając dotacje z budżetu województwa, są obszary współpracy. Środki przyznawane są na realizację konkretnych zadań wpisujących się w zadania publiczne będące w kompetencjach samorządu wojewódzkiego, i tylko na nie można wydatkować środki. Zdefiniowane zostało 9 obszarów, w ramach których województwo współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Warto zwrócić uwagę na zmiany w strukturze dofinansowania widoczne w 2020 i 2021 roku. Znaczące zmiany w udziale poszczególnych obszarów w dofinansowaniu są w dużej mierze efektem wdrażania szeregu działań ukierunkowanych na zapobieganie negatywnym skutkom pandemii COVID-19.

Tabela 27.

Struktura dotacji z budżetu województwa do działań organizacji pozarządowych wg obszarów działania

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	
	w procentach			w tys. zł	
Sport	34	33	34	20	5 061,7
Kultura i podtrzymywanie tradycji narodowej	22	25	18	22	5 590,5
Turystyka i krajoznawstwo	13	13	19	23	5 851,1
Polityka społeczna, ochrona zdrowia, niepełnosprawni	12	10	16	15	3 667,4
Wolontariat, NGO, rozwój społeczności lokalnych	5	3	1	3	769,3
Ekologia, ochrona zwierząt, przyroda	5	1	3	3	848,0
Polityka senioralna	4	8	4	3	803,0
Rozwój gospodarczy, przedsiębiorczość	2	2	1	2	538,6
Nauka i edukacja	2	2	2	7	1 641,5
Ratownictwo i ochrona ludności	2	2	2	2	422,0

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Programu współpracy Województwa Małopolskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2021 roku.

Aneks – Organizacje pozarządowe w badaniach Głównego Urzędu Statystycznego

Zakres podmiotowy badania prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny opiera się na definicji organizacji non-profit rekomendowanej przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Zgodnie z nią do sektora non-profit zalicza się podmioty, które:

- są odpowiednio sformalizowane, czyli zarejestrowane w odpowiednim urzędzie, lub co najmniej cele ich działalności, struktura, realizowane działanie mają trwały charakter;
- są instytucjonalnie odrębne od administracji publicznej;
- nie są nastawione na zysk;
- są samorządne;
- działalność w nich jest dobrowolna.

Pojęcie organizacji non-profit utożsamiane jest z sektorem organizacji pozarządowych określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Pomimo bardzo zbliżonych definicji zakres podmiotowy badania prowadzonego przez GUS nieco odbiega od zestawień udostępnianych przez inne instytucje i nieco zmienia się przy każdej edycji badania. W ostatniej edycji badaniem objęto np. koła gospodyń wiejskich. Szczegółowe wyniki badania zawierają załączone tablice wynikowe, natomiast w tym miejscu warto zaprezentować dane nt. wpływu pandemii COVID-19 na działalność organizacji

Tabela 28. Wpływ COVID-19 na działalność organizacji non-profit

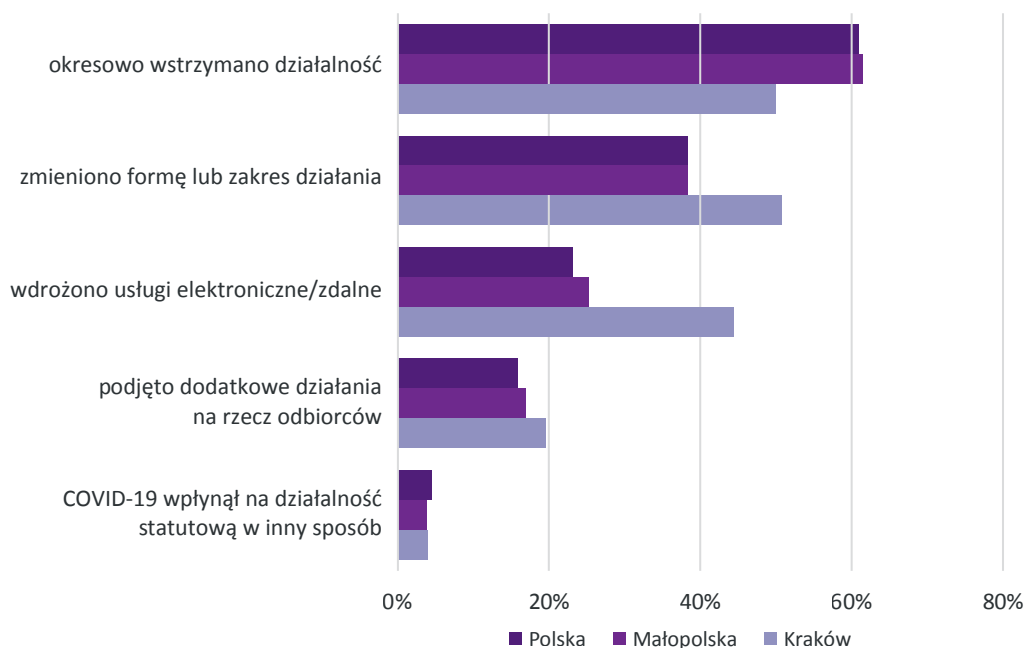

WYSZCZEGÓLNIENIE a – w tys. b – w procentach w kolumnie		Polska	Małopolska	w tym Kraków
Organizacje sektora non-profit objęte badaniem	a	95,2	8,9	2,6
Ogółem organizacje, na których działalność statutową wpłynął COVID-19	a	71,3	6,9	2,0
	b	100%	100%	100%
W tym organizacje, w przypadku których				
okresowo wstrzymano działalność	a	43,4	4,2	1,0
	b	60,9%	61,5%	50,0%
zmieniono formę lub zakres działania	a	27,3	2,7	1,0
	b	38,3%	38,4%	50,8%
wdrożono usługi elektroniczne/zdalne	a	16,5	1,7	0,9
	b	23,1%	25,3%	44,4%
podjęto dodatkowe działania na rzecz odbiorców	a	11,3	1,2	0,4
	b	15,8%	17,0%	19,6%
COVID-19 wpłynął na działalność statutową w inny sposób	a	3,3	0,3	0,1
	b	4,6%	3,9%	4,0%

WYSZCZEGÓLNIENIE a – w tys. b – w procentach w kolumnie		Polska	Małopolska	w tym Kraków
Organizacje non-profit korzystające z form pomocy lub ułatwień w ramach tarczy antykryzysowej	a	16	1,8	0,5
	b	22,5%	26%	25,2%
W tym z				
dopłat, zwolnień lub odroczeń w zakresie wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne	a	7	0,8	0,3
	b	9,9%	11,0%	15,5%
preferencyjnych pożyczek lub zmiany dotychczasowych warunków i inne instrumenty zwrotne	a	6,3	0,6	0,1
	b	8,9%	8,7%	6,3%
zmiany dotychczasowych warunków realizowanych zadań publicznych lub realizacji nowych związanych z COVID-19	a	3,1	0,4	0,1
	b	4,3%	5,8%	4,7%
ułatwień i zwolnień dotyczących podatków i opłat	a	1,6	0,2	0,1
	b	2,3%	2,8%	3,6%
innych form pomocy	a	0,5	0,1	0,0
	b	0,7%	1,8%	0,8%

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres 41. Odsetek organizacji non-profit, na działalność których wpłynęła pandemia COVID-19 wg rodzajów ograniczeń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Oznaczenia do wszystkich tabel Głównego Urzędu Statystycznego:

- (–) zjawisko nie wystąpiło
- 0,0 w liczebnościach: zjawisko wystąpiło, ale liczebność < 50
- 0,0 w procentach: zjawisko wystąpiło, ale liczebność jednostek mniejsza niż 11 lub liczebność jednostek w przedziale > 10 i < 50, ale jednocześnie odsetek mniejszy niż 0,5%

Tabela 29. Organizacje sektora non-profit

Forma prawna i organizacyjna		Polska	Małopolska	Kraków	
		liczba organizacji w tys.			
Ogółem	2020	95,2	8,9	2,6	
	2018	88,1	8,7	2,6	
	2016	91,8	8,8	2,5	
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, samorząd gospodarczy i zawodowy	Ogółem	95,2	8,9	2,6	
	w tym podmioty ekonomii społecznej	Ogółem	94,5	8,8	2,5
		w tym przedsiębiorstwa społeczne	0,3	0,0	0,0
		OPP	9,3	0,8	0,3
	Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	razem	66,8	6,2	1,4
		typowe stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	31,1	3,0	1,1
		stowarzyszenia sportowe	18,9	1,7	0,3
		ochotnicze straże pożarne	14,2	1,3	0,0
		koła łowieckie	2,5	0,2	0,0
	Fundacje	16,0	1,5	1,0	
	Społeczne podmioty wyznaniowe	1,9	0,3	0,1	
	Koła gospodyń wiejskich	8,5	0,7	–	
	Samorząd gospodarczy i zawodowy	razem	2,1	0,2	0,1
		kółka rolnicze	0,6	0,1	0,0
		pozostały samorząd gospodarczy	0,8	0,1	0,0
pozostały samorząd zawodowy		0,7	0,0	0,0	
Partie polityczne	0,1	0,0	0,0		

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1/3/4s.

Tabela 30. Pola działalności statutowej organizacji non-profit

Dziedzina / pole działalności	Polska	Małopolska	Kraków
	liczba organizacji w tys.		
Sport, turystyka, rekreacja, hobby	25,6	2,2	0,4
w tym			
Prowadzenie zajęć w zakresie kultury fizycznej, organizowanie zawodów sportowych, prowadzenie obiektów sportowych	21,9	1,9	0,4
Organizowanie imprez turystycznych i rekreacyjnych, prowadzenie obiektów służących turystyce i rekreacji	3,7	0,3	0,0
Działalność hobbystyczna, kluby i koła zainteresowań, kluby kolekcjonerów	2,7	0,2	0,0
Ratownictwo	14,5	1,4	0,0
Pomoc społeczna i humanitarna	7,9	0,8	0,3
w tym			
Pomoc osobom niepełnosprawnym, chorym oraz starszym	2,2	0,3	0,1
Działania wspomagające rodziny	0,9	0,1	0,0
Kultura i sztuka	11,8	1,3	0,5
w tym			
Ochrona zabytków i miejsc pamięci narodowej, podtrzymywanie tradycji narodowych, regionalnych, kulturowych	7,3	0,7	0,1
Działalność sceniczna; teatr, muzyka, kinematografia	4,2	0,5	0,2
Środki masowego przekazu, produkcja telewizyjna lub radiowa, wydawanie czasopism lub książek	3,6	0,4	0,2
Sztuki plastyczne, rzeźba, fotografia, architektura, wzornictwo	3,6	0,5	0,1
Edukacja i wychowanie, badania naukowe	10,0	1,1	0,5
w tym: Kształcenie ustawiczne, edukacja dorosłych, szkolenia uzupełniające i kursy	1,7	0,1	0,1
Prowadzenie szkół podstawowych lub gimnazjalnych	0,5	0,0	0,0
Prowadzenie przedszkoli oraz innych form opieki przedszkolnej	1,4	0,2	0,0
Prowadzenie działalności wychowawczej i formacyjnej dzieci i młodzieży, w tym harcerstwo	0,7	0,1	0,0
Pozostałe działania, w tym wspieranie placówek edukacyjnych lub wychowawczych	5,1	0,5	0,2
Ochrona zdrowia	3,7	0,3	0,2
w tym			
Profilaktyka, promocja i edukacja zdrowia, krwiodawstwo	2,2	0,2	0,1
Sprawy zawodowe, pracownicze, branżowe	2,6	0,2	0,1
Ochrona środowiska	2,9	0,3	0,1
Łowiectwo	2,6	0,2	0,0
Rynek pracy, aktywizacja zawodowa	1,2	0,1	0,1
Rozwój lokalny w wymiarze społecznym i ekonomicznym	6,2	0,4	0,0
w tym			
Animowanie działań wspólnot lokalnych, działania sąsiedzkie, samopomoc sąsiedzka	2,5	0,2	0,0
Prawo i jego ochrona, prawa człowieka	1,6	0,2	0,1
Wsparcie dla instytucji, organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich	1,5	0,2	0,0
Pozostała działalność, w tym międzynarodowa i religijna	3,4	0,3	0,1

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1/4s.

Tabela 31. Rodzaj działalności stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych oraz fundacji

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje		Polska	Małopolska	Kraków
		liczba organizacji w tys.		
Ogółem		82,8	7,7	2,4
wyłącznie nieodpłatną działalność statutową		67,1	6,3	1,7
odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą	razem	15,7	1,4	0,7
	odpłatną działalność statutową bez działalności gospodarczej	9,7	0,8	0,4
	działalność gospodarczą bez odpłatnej działalności statutowej	3,6	0,3	0,2
	odpłatną działalność statutową oraz działalność gospodarczą	2,5	0,2	0,2
w tym: Podmioty ekonomii społecznej				
Ogółem		82,8	7,7	2,4
wyłącznie nieodpłatną działalność statutową		67,1	6,3	1,7
odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą	razem	15,7	1,4	0,7
	odpłatną działalność statutową bez działalności gospodarczej	9,7	0,8	0,4
	działalność gospodarczą bez odpłatnej działalności statutowej	3,6	0,3	0,2
	odpłatną działalność statutową oraz działalność gospodarczą	2,5	0,2	0,2
z tego organizacje pożytku publicznego (OPP)				
Ogółem		9,2	0,8	0,3
wyłącznie nieodpłatną działalność statutową		6,3	0,5	0,1
odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą	razem	2,9	0,2	0,1
	odpłatną działalność statutową bez działalności gospodarczej	1,9	0,1	0,1
	działalność gospodarczą bez odpłatnej działalności statutowej	0,5	0,1	0,0
	odpłatną działalność statutową oraz działalność gospodarczą	0,5	0,1	0,0
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne		66,8	6,2	1,4
wyłącznie nieodpłatną działalność statutową		55,9	5,3	1,0
odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą	razem	10,8	0,9	0,4
	odpłatną działalność statutową bez działalności gospodarczej	7,4	0,6	0,3
	działalność gospodarczą bez odpłatnej działalności statutowej	1,9	0,1	0,1
	odpłatną działalność statutową oraz działalność gospodarczą	1,5	0,1	0,1
z tego: stowarzyszenia sportowe		18,9	1,7	0,3
wyłącznie nieodpłatną działalność statutową		15,5	1,3	0,2
odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą	razem	3,4	0,3	0,1
	odpłatną działalność statutową bez działalności gospodarczej	2,5	0,2	0,1
	działalność gospodarczą bez odpłatnej działalności statutowej	0,3	0,0	0,0
	odpłatną działalność statutową oraz działalność gospodarczą	0,5	0,0	0,0
Ochotnicze straże pożarne		14,2	1,3	0,0
wyłącznie nieodpłatną działalność statutową		13,9	1,3	0,0

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje		Polska	Małopolska	Kraków
		liczba organizacji w tys.		
odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą	razem	0,4	0,0	–
	odpłatną działalność statutową bez działalności gospodarczej	0,2	0,0	–
	działalność gospodarczą bez odpłatnej działalności statutowej	0,1	0,0	–
	odpłatną działalność statutową oraz działalność gospodarczą	0,0	–	–
Fundacje		16,0	1,5	1,0
	wyłącznie nieodpłatną działalność statutową	11,1	1,0	0,6
odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą	razem	4,9	0,5	0,3
	odpłatną działalność statutową bez działalności gospodarczej	2,3	0,2	0,1
	działalność gospodarczą bez odpłatnej działalności statutowej	1,7	0,2	0,1
	odpłatną działalność statutową oraz działalność gospodarczą	0,9	0,1	0,1

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Tabela 32. Forma działalności statutowej stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych oraz fundacji

Forma działalności	Polska	Małopolska	Kraków
	liczba organizacji w tys.		
Ogółem stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	82,8	7,7	2,4
Przekazywanie pieniędzy osobom potrzebującym, w tym stypendia	2,9	0,3	0,1
Bezpłatne przekazywanie i użyczenie dóbr materialnych (w tym pieniędzy) lub zakup usług na rzecz osób potrzebujących (np. opłacanie leczenia)	5,5	0,6	0,3
Finansowe wspieranie działań organizacji, instytucji, firm	6,7	0,6	0,3
Reprezentowanie oraz obrona praw członków jednostki lub jej podopiecznych, a także innych grup ludzi, społeczeństwa, zwierząt, środowiska naturalnego, organizacji, instytucji, firm	5,5	0,4	0,2
Animowanie współpracy między organizacjami/instytucjami (inicjowanie wspólnych akcji, spotkań, wymiana doświadczeń itp.)	12,8	1,3	0,5
Mobilizowanie, edukowanie opinii publicznej (kampanie społeczne, debaty, konferencje, wydawanie czasopism, raportów itp.)	9,9	1,1	0,6
Świadczenie innych bezpłatnych usług	54,8	5,0	1,2
Świadczenie płatnych usług (wszelkie niematerialne usługi, za które pobierano opłatę nie większą niż poniesione koszty)	18,7	1,8	0,8
Wytwarzanie wyrobów/przedmiotów (np. ozdoby, pamiątki, przedmioty codziennego użytku, produkty spożywcze)	1,8	0,3	0,0

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Tabela 33. Zasięg działania stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych oraz fundacji

Zasięg działania	Polska	Małopolska	Kraków
	liczba organizacji w tys.		
Ogółem stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	82,8	7,7	2,4
najbliższe sąsiedztwo	8,4	0,8	0,2
gmina	22,9	2,1	0,3
powiat	18,2	1,8	0,2
województwo	14	1,2	0,4
cały kraj	15,6	1,4	1
poza granice kraju	3,6	0,4	0,3
w tym			
podmioty ekonomii społecznej	82,8	7,7	2,4
najbliższe sąsiedztwo	8,4	0,8	0,2
gmina	22,9	2,1	0,3
powiat	18,2	1,8	0,2
województwo	14	1,2	0,4
cały kraj	15,6	1,4	1
poza granice kraju	3,6	0,4	0,3
z tego:			
organizacje pożytku publicznego	9,2	0,8	0,3
najbliższe sąsiedztwo	0,5	0,0	0,0
gmina	1,7	0,1	0,0
powiat	2	0,2	0,0
województwo	2,1	0,2	0,1
cały kraj	2,3	0,2	0,1
poza granice kraju	0,5	0,0	0,0
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	66,8	6,2	1,4
najbliższe sąsiedztwo	7,4	0,7	0,2
gmina	20,6	1,9	0,2
powiat	16,2	1,6	0,1
województwo	10,9	0,9	0,3
cały kraj	9,5	0,9	0,5
poza granice kraju	2,1	0,3	0,1
z tego:			
stowarzyszenia sportowe	18,9	1,7	0,3
najbliższe sąsiedztwo	1,8	0,1	0,1
gmina	5,1	0,5	0,1
powiat	4,2	0,5	0,0
województwo	4,2	0,4	0,1
cały kraj	3,1	0,2	0,1
poza granice kraju	0,4	0,0	0,0
ochotnicze straże pożarne	14,2	1,3	0,0

Zasięg działania	Polska	Małopolska	Kraków
	liczba organizacji w tys.		
najbliższe sąsiedztwo	1,7	0,1	0,0
gmina	6,5	0,6	–
powiat	4,8	0,5	–
województwo	1	0,0	–
cały kraj	0,2	0,0	0,0
poza granice kraju	0,1	0,0	–
Fundacje	16	1,5	1
najbliższe sąsiedztwo	1	0,1	0,1
gmina	2,4	0,2	0,1
powiat	2	0,2	0,1
województwo	3,1	0,3	0,2
cały kraj	6,1	0,6	0,4
poza granice kraju	1,5	0,2	0,1

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Tabela 34. Członkostwo i praca społeczna w organizacjach sektora non-profit

Wyszczególnienie		Polska	Małopolska	Kraków
Organizacje zrzeszające osoby fizyczne (w tys.)	2020	76,2	7	1,4
	2018	70,2	6,8	1,5
	2016	74,7	7	1,4
Organizacje zrzeszające osoby prawne (w tys.)	2020	3,6	0,3	0,2
	2018	5,8	0,6	0,1
	2016	5,8	0,5	0,2
Suma członkostw (w tys.)	2020	8 442,1	557,3	262,6
	2018	9 034,4	537,1	241,1
Członkostwa osób fizycznych (w tys.)	2020	8 317,4	549,9	257,2
	2018	8 890,3	527,3	238,3
w tym kobiety (w %)	2020	44,9	42,4	49,8
	2018	41,7	41,3	49,6
Członkowie osoby fizyczne (w tys.)	2020	8 224,9	540,2	250,7
	2018	8 796,2	517,3	232,4
w tym kobiety (w %)	2020	44,9	42,4	49,8
	2018	42,1	42,1	50,8
Średnia liczba członków osób fizycznych	2020	108	77	174
	2018	125	76	160
Mediana liczby członków osób fizycznych	2020	28	29	25
	2018	28	28	28

Wyszczególnienie		Polska	Małopolska	Kraków
Organizacje korzystające z pracy społecznej (w tys.)	2020	85,1	7,9	2,2
	2018	75,4	7,5	2,1
	2016	82,8	7,9	2,1
w tym (w %): członków organizacji	2020	98,4	98,8	98,2
	2018	95,9	96	94,5
	2016	96,6	96	94,4
wolontariuszy nienależących do organizacji	2020	29,4	30,1	34,5
	2018	33	36,3	44,7
	2016	35,6	36,1	41
osób, z którymi podpisano porozumienia wolontariackie	2020	15,3	18,4	20
	2018	17,5	20,8	23,9
	2016	16,5	16,7	23,7
Suma osób pracujących społecznie (w tys.)	2020	2 581,7	144,2	56,9
	2018	3 042,3	193,1	82,6
	2016	3 042,3	193,1	82,6
w tym członków organizacji (w %)	2020	76,4	67,2	47,8
	2018	69,5	60,2	43,6
	2016	71,7	62	45,3
w tym kobiety (w %)	2020	48,6	46,2	57,6
	2018	36,5	46,9	60,2
	2016	36,7	46,4	56,2
Średnia liczba osób pracujących społecznie	2020	30	18	26
	2018	40	26	40
	2016	38,8	24,8	39,4
Mediana liczby osób pracujących społecznie	2020	8	10	7
	2018	10	11	10
	2016	10	11	10

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny.

Tabela 35.

Członkostwo i praca społeczna w stowarzyszeniach i podobnych organizacjach oraz fundacjach

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
Organizacje zrzeszające osoby fizyczne (w tys.)	65,4	6,0	1,4
Organizacje zrzeszające osoby prawne (w tys.)	2,8	0,2	0,1
Suma członkostw (w tys.)	6912,4	444,1	190,7
Członkostwa osób fizycznych (w tys.)	6823,3	438,3	186,2
Członkowie osoby fizyczne (w tys.)	6737,3	429,2	180,0
Średnia liczba członków osób fizycznych (w osobach)	103	71	132
Mediana liczby członków osób fizycznych (w osobach)	29	30	25
Organizacje korzystające z pracy społecznej (w tys.)	74,2	6,9	2,1
Suma osób pracujących społecznie (w tys.)	2389,3	127,9	55,5

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
Średnia liczba osób pracujących społecznie (w osobach)	32	18	26
Mediana liczby osób pracujących społecznie (w osobach)	8	10	7
w tym podmioty ekonomii społecznej			
Organizacje korzystające z pracy społecznej (w tys.)	65,4	6,0	1,4
Suma osób pracujących społecznie (w tys.)	2,8	0,2	0,1
Średnia liczba osób pracujących społecznie (w osobach)	6912,4	444,1	190,7
Mediana liczby osób pracujących społecznie (w osobach)	6823,3	438,3	186,2
Organizacje zrzeszające osoby fizyczne (w tys.)	6737,3	429,2	180,0
Organizacje zrzeszające osoby prawne (w tys.)	103	71	132
Suma członkostw (w tys.)	29	30	25
Członkostwa osób fizycznych (w tys.)	74,2	6,9	2,1
Członkowie osoby fizyczne (w tys.)	2389,3	127,9	55,5
Średnia liczba członków osób fizycznych (w osobach)	32	18	26
Mediana liczby członków osób fizycznych (w osobach)	8	10	7
z tego: organizacje pożytku publicznego			
Organizacje korzystające z pracy społecznej (w tys.)	6,3	0,5	0,1
Suma osób pracujących społecznie (w tys.)	0,3	0,0	0,0
Średnia liczba osób pracujących społecznie (w osobach)	1225,1	63,9	30,8
Mediana liczby osób pracujących społecznie (w osobach)	1203,0	63,9	30,7
Organizacje zrzeszające osoby fizyczne (w tys.)	1183,8	62,1	29,8
Organizacje zrzeszające osoby prawne (w tys.)	187	125	262
Suma członkostw (w tys.)	34	40	42
Członkostwa osób fizycznych (w tys.)	8,5	0,7	0,2
Członkowie osoby fizyczne (w tys.)	515,9	40,3	28,6
Średnia liczba członków osób fizycznych (w osobach)	60	57	118
Mediana liczby członków osób fizycznych (w osobach)	10	13	16
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne			
Organizacje korzystające z pracy społecznej (w tys.)	65,4	6,0	1,4
Suma osób pracujących społecznie (w tys.)	2,8	0,2	0,1
Średnia liczba osób pracujących społecznie (w osobach)	6841,1	436,4	185,6
Mediana liczby osób pracujących społecznie (w osobach)	6751,9	430,6	181,1
Organizacje zrzeszające osoby fizyczne (w tys.)	6737,3	429,2	180,0
Organizacje zrzeszające osoby prawne (w tys.)	103	71	132
Suma członkostw (w tys.)	29	30	25
Członkostwa osób fizycznych (w tys.)	60,2	5,6	1,3
Członkowie osoby fizyczne (w tys.)	2045,2	111,3	43,5
Średnia liczba członków osób fizycznych (w osobach)	34	20	33

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
Mediana liczby członków osób fizycznych (w osobach)	10	10	8
z tego: Stowarzyszenia sportowe			
Organizacje korzystające z pracy społecznej (w tys.)	18,1	1,6	0,3
Suma osób pracujących społecznie (w tys.)	1,1	0,0	0,0
Średnia liczba osób pracujących społecznie (w osobach)	1487,5	115,1	33,1
Mediana liczby osób pracujących społecznie (w osobach)	1458,4	112,2	30,3
Organizacje zrzeszające osoby fizyczne (w tys.)	1450,3	111,7	29,9
Organizacje zrzeszające osoby prawne (w tys.)	80	68	104
Suma członkostw (w tys.)	30	35	35
Członkostwa osób fizycznych (w tys.)	17,3	1,6	0,3
Członkowie osoby fizyczne (w tys.)	223,8	18,8	4,4
Średnia liczba członków osób fizycznych (w osobach)	13	12	15
Mediana liczby członków osób fizycznych (w osobach)	8	10	10
Ochotnicze straże pożarne			
Organizacje korzystające z pracy społecznej (w tys.)	14,2	1,3	0,0
Suma osób pracujących społecznie (w tys.)	0,0	–	–
Średnia liczba osób pracujących społecznie (w osobach)	541,3	59,2	0,6
Mediana liczby osób pracujących społecznie (w osobach)	539,6	59,2	0,6
Organizacje zrzeszające osoby fizyczne (w tys.)	539,2	59,2	0,6
Organizacje zrzeszające osoby prawne (w tys.)	38	45	43
Suma członkostw (w tys.)	33	38	45
Członkostwa osób fizycznych (w tys.)	12,7	1,2	0,0
Członkowie osoby fizyczne (w tys.)	213,8	24,3	0,1
Średnia liczba członków osób fizycznych (w osobach)	17	21	6
Mediana liczby członków osób fizycznych (w osobach)	12	15	6
Fundacje			
Organizacje korzystające z pracy społecznej (w tys.)	–	–	–
Suma osób pracujących społecznie (w tys.)	0,0	–	–
Średnia liczba osób pracujących społecznie (w osobach)	71,3	7,7	5,1
Mediana liczby osób pracujących społecznie (w osobach)	71,3	7,7	5,1
Organizacje zrzeszające osoby fizyczne (w tys.)	–	–	–
Organizacje zrzeszające osoby prawne (w tys.)	–	–	–
Suma członkostw (w tys.)	0	0	0
Członkostwa osób fizycznych (w tys.)	13,9	1,3	0,8
Członkowie osoby fizyczne (w tys.)	344,1	16,6	11,9
Średnia liczba członków osób fizycznych (w osobach)	25	12	14
Mediana liczby członków osób fizycznych (w osobach)	5	5	5

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Tabela 36. Zatrudnienie w stowarzyszeniach i podobnych organizacjach społecznych oraz fundacjach

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
OGÓŁEM ORGANIZACJE (w tys.)	82,8	7,7	2,4
Zatrudniające na umowę o pracę (w tys.)	10,9	1,1	0,6
Ogółem osoby zatrudnione na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w tys.)	129,0	12,4	5,2
w tym kobiety (w tys.)	94,9	8,8	3,6
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	12	11	9
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	3	3	2
Przeciętne zatrudnienie na podstawie stosunku pracy w etatach w 2020 r. (w tys.)	106,0	10,3	4,4
Średnia liczba etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	10	9	8
Mediana liczby etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	2	2	2
Ogółem osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne w 2020 r. (w tys.)	367,8	35,8	25,9
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	8	5	8
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	2	2	2
w tym podmioty ekonomii społecznej			
Zatrudniające na umowę o pracę (w tys.)	10,9	1,1	0,6
Ogółem osoby zatrudnione na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w tys.)	129,0	12,4	5,2
w tym kobiety (w tys.)	94,9	8,8	3,6
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	12	11	9
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	3	3	2
Przeciętne zatrudnienie na podstawie stosunku pracy w etatach w 2020 r. (w tys.)	106,0	10,3	4,4
Średnia liczba etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	10	9	8
Mediana liczby etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	2	2	2
Ogółem osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne w 2020 r. (w tys.)	367,8	35,8	25,9
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	8	5	8
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	2	2	2
z tego:			
organizacje pożytku publicznego			
Zatrudniające na umowę o pracę (w tys.)	3,1	0,2	0,1
Ogółem osoby zatrudnione na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w tys.)	62,8	5,9	2,2
w tym kobiety (w tys.)	48,1	4,5	1,7
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	20	26	21

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	6	8	5
Przeciętne zatrudnienie na podstawie stosunku pracy w etatach w 2020 r. (w tys.)	52,2	5,0	1,9
Średnia liczba etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	17	22	18
Mediana liczby etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	4	6	4
Ogółem osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne w 2020 r. (w tys.)	92,2	5,9	3,8
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	13	9	15
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	2	2	2
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne			
Zatrudniające na umowę o pracę (w tys.)	7,0	0,7	0,3
Ogółem osoby zatrudnione na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w tys.)	89,2	8,0	3,1
w tym kobiety (w tys.)	65,1	5,7	2,1
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	13	11	11
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	3	3	3
Przeciętne zatrudnienie na podstawie stosunku pracy w etatach w 2020 r. (w tys.)	73,7	6,7	–
Średnia liczba etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	11	10	0
Mediana liczby etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	2	2	2
Ogółem osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne w 2020 r. (w tys.)	260,1	26,0	18,0
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	9	4	7
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	2	2	2
z tego: Stowarzyszenia sportowe			
Zatrudniające na umowę o pracę (w tys.)	1,8	0,2	0,1
Ogółem osoby zatrudnione na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w tys.)	6,0	0,6	0,3
w tym kobiety (w tys.)	2,6	0,3	0,1
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	3	3	4
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	1	1	2
Przeciętne zatrudnienie na podstawie stosunku pracy w etatach w 2020 r. (w tys.)	6,0	0,7	0,3
Średnia liczba etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	3	3	4
Mediana liczby etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	1	1	2
Ogółem osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne w 2020 r. (w tys.)	110,2	14,1	10,8
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	3	3	4

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	1	2	2
Ochotnicze straże pożarne			
Zatrudniające na umowę o pracę (w tys.)	0,1	–	–
Ogółem osoby zatrudnione na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w tys.)	0,1	–	–
w tym kobiety (w tys.)	0,1	–	–
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	2	–	–
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	1	–	–
Przeciętne zatrudnienie na podstawie stosunku pracy w etatach w 2020 r. (w tys.)	0,2	–	–
Średnia liczba etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	2,2	–	–
Mediana liczby etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	1	–	–
Ogółem osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne w 2020 r. (w tys.)	1,8	0,1	–
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	1	–	–
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	1	–	–
Fundacje			
Zatrudniające na umowę o pracę (w tys.)	3,9	0,4	0,3
Ogółem osoby zatrudnione na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w tys.)	39,8	4,4	2,1
w tym kobiety (w tys.)	29,9	3,1	1,4
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	10	11	8
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowę o pracę na dzień 31.12.2020 r. (w osobach)	3	2	2
Przeciętne zatrudnienie na podstawie stosunku pracy w etatach w 2020 r. (w tys.)	32,3	3,6	1,7
Średnia liczba etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	8,3	9	6,5
Mediana liczby etatów przypadająca na organizację zatrudniającą na podstawie stosunku pracy w 2020 r. (w szt.)	2	2	2
Ogółem osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne w 2020 r. (w tys.)	107,6	9,7	7,9
Średnia liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	8	7	9
Mediana liczby osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2020 r., dla których jednostka stanowiła główne miejsce pracy (w osobach)	2	2	1

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Tabela 37.

Wynik finansowy w stowarzyszeniach i podobnych organizacjach społecznych oraz fundacjach

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
	w tys. osób		
Liczba członków organów kolegialnych jednostek (zarząd, rada, komisja rewizyjna) wg stanu na 31.12.2020	671,3	61	17,8
w tym kobiety	240,1	20,4	7,3
w tym podmioty ekonomii społecznej			
Liczba członków organów kolegialnych jednostek (zarząd, rada, komisja rewizyjna) wg stanu na 31.12.2020	671,3	61	17,8
w tym kobiety	240,1	20,4	7,3
z tego: organizacje pożytku publicznego			
Liczba członków organów kolegialnych jednostek (zarząd, rada, komisja rewizyjna) wg stanu na 31.12.2020	74	6,5	2
w tym kobiety	36,9	2,7	0,9
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne			
Liczba członków organów kolegialnych jednostek (zarząd, rada, komisja rewizyjna) wg stanu na 31.12.2020	600	53,3	12,7
w tym kobiety	206,2	17	5,1
z tego: Stowarzyszenia sportowe			
Liczba członków organów kolegialnych jednostek (zarząd, rada, komisja rewizyjna) wg stanu na 31.12.2020	145,4	14,2	2,8
w tym kobiety	36	2,9	0,7
Ochotnicze straże pożarne			
Liczba członków organów kolegialnych jednostek (zarząd, rada, komisja rewizyjna) wg stanu na 31.12.2020	129,1	12,8	0,1
w tym kobiety	9,8	0,8	0,1
Fundacje			
Liczba członków organów kolegialnych jednostek (zarząd, rada, komisja rewizyjna) wg stanu na 31.12.2020	71,3	7,7	5,1
w tym kobiety	33,9	3,4	2,2

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Tabela 38.

Wynik finansowy w stowarzyszeniach i podobnych organizacjach społecznych oraz fundacjach

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków	Polska	Małopolska	Kraków
	Liczba organizacji w tys.			Kwota w tys. zł		
dodatni	41,0	3,9	1,1	3 152 703	178 240,4	91 498,7
ujemny	19,4	2,0	0,8	2 219 590	297 075,2	249 102,5
zerowy	22,3	1,8	0,5			
w tym podmioty ekonomii społecznej						
dodatni	41,0	3,9	1,1	3 152 703	178 240,4	91 498,7
ujemny	19,4	2,0	0,8	2 219 590	297 075,2	249 102,5
zerowy	22,3	1,8	0,5			
z tego: organizacje pożytku publicznego						
dodatni	5,5	0,4	0,1	1 038 420	49 777,1	19 266,8
ujemny	3,1	0,3	0,1	380 817,2	20 980,6	13 647,5
zerowy	0,6	0,0	0,0			
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne						
dodatni	33,4	3,2	0,7	1 674 088	110 709	49 713,2
ujemny	14,6	1,5	0,5	967 061,9	185 963,4	148 681,8
zerowy	18,7	1,4	0,3			
z tego: Stowarzyszenia sportowe						
dodatni	7,5	0,8	0,1	241 218,4	21 760,8	12 064,8
ujemny	4,1	0,4	0,1	195 031,1	21 083,7	15 454,1
zerowy	7,3	0,5	0,1			
Ochotnicze straże pożarne						
dodatni	7,4	0,8	0,0	102 453,5	11 611,6	116
ujemny	1,8	0,2	–	59 526,8	3 640,8	–
zerowy	5,0	0,3	–			
Fundacje						
dodatni	7,7	0,7	0,5	1 478 616	67 531,4	41 785,6
ujemny	4,8	0,5	0,3	1 252 528	111 111,8	100 420,6
zerowy	3,6	0,3	0,2			

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Tabela 39. Przychody uzyskane w latach 2016–2020 roku w organizacjach non-profit

Wyszczególnienie	Rok	Polska	małopolskie	w tym Kraków
Ogółem przychody w mln zł	2020	34 446,1	2 772,3	1 552,9
	2018	31 692,1	2 780,0	1 583,6
	2016	2 777,7	2 778,4	1 869,4
Średnia przychodów w tys. zł	2020	366,8	315,6	611,9
Mediana przychodów w tys. zł	2020	15,6	20	43,4
Przychody o charakterze rynkowym (w % ogółem)	2020	28,5	26,7	32,1
	2018	34,2	36,8	41,9
	2016	37,4	34	33,5
działalność gospodarcza (w % ogółem)	2020	11,6	11,5	15,4
	2018	14,9	17,7	22
	2016	16,2	17,3	18,8
działalność statutowa odpłatna (w % ogółem)	2020	14,8	14	15
	2018	17,2	18,2	19,1
	2016	17,2	14,1	13
odsetki, dywidendy (w % ogółem)	2020	1,6	0,9	1,1
	2018	0,7	0,3	0,4
	2016	0,7	0,2	0,2
zamówienia publiczne (w % ogółem)	2020	0,5	0,3	0,5
	2018	1,5	0,7	0,4
	2016	3,3	2,4	1,5
O charakterze nierynkowym (w % ogółem)	2020	63	65,4	58,5
	2018	56,5	55,6	49,3
	2016	53	59,8	60,4
publiczne (w % ogółem)	2020	45,2	51,8	41,2
	2018	40,5	44,6	36
	2016	35,2	49,6	49
dotacje udzielane w trybie otwartego konkursu ofert (w % ogółem)	2020	14,3	18,8	16,7
	2018	12,6	14,6	13,2
	2016	10,7	10,2	8,4
w tym przekazane przez administrację samorządową (w % ogółem)	2020	7	9,4	7,3
	2018	7,9	9,3	8,1
	2016	6,4	6,4	5,1
w tym przekazane przez administrację rządową (w % ogółem)	2020	7,2	9,4	9,4
	2018	4,7	5,3	5,1
	2016	4,3	3,8	3,3
dotacje przyznane według liczby odbiorców (w % ogółem)	2020	16,1	19,3	12,4
w tym przekazane przez administrację samorządową (w % ogółem)	2020	12,6	14,9	9,7
w tym przekazane przez administrację rządową (w % ogółem)	2020	3,5	4,4	2,7
refundacje/dofinansowanie do wynagrodzeń lub składek na ubezpieczenia społeczne osób zatrudnionych (w % ogółem)	2020	1,4	2,1	1,4

Wyszczególnienie	Rok	Polska	małopolskie	w tym Kraków
dotacje udzielane z pominięciem otwartego konkursu ofert (w % ogółem)	2020	1,4	2,7	3
UE, zagranica (w % ogółem)	2020	8,7	6,6	5
	2018	7,4	7,1	4,6
	2016	4,1	2,4	1,9
1% PIT i nawiązki sądowe (w % ogółem)	2020	2,9	2,3	2,7
	2018	2,6	1,8	2,2
	2016	1,9	1,6	1,6
inne (w % ogółem)	2020	0,4	0,1	0,1
źródła niepubliczne (w % ogółem)	2020	17,9	13,7	17,3
	2018	16	11,1	13,3
	2016	17,8	10,2	11,3
darowizny i inne przekazane środki (w % ogółem)	2020	16,6	12,2	15,2
	2018	15	10,4	12,9
	2016	16,9	9,4	10,6
zbiórki publiczne (w % ogółem)	2020	1,3	1,4	2,1
	2018	1	0,7	0,3
	2016	0,9	0,8	0,8
Składki członkowskie (w % ogółem)	2020	5,8	5,1	6,6
Inne (w % ogółem)	2020	2,8	2,7	2,7

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 40. Przychody uzyskane w 2020 roku w stowarzyszeniach i podobnych organizacjach społecznych oraz fundacjach

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków	Polska	Małopolska	Kraków
	liczba organizacji w tys.			kwota w mln zł		
przychody uzyskane w 2020	71,6	6,7	2,1	28 372,9	2 182,1	1 203,6
	% w kolumnie					
w tym						
przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych	8,9	0,8	0,2	3,3	2,5	3,0
przychody z funduszy europejskich	4,2	0,4	0,1	9,7	6,6	4,2
przychody z krajowych źródeł publicznych	39,3	3,7	0,8	33,5	41,2	30,2
przychody z krajowych źródeł niepublicznych (w tym zbiórki, darowizny, składki)	60,5	5,9	1,7	22,8	18,1	22,4
przychody z odpłatnej działalności statutowej	18,6	1,8	0,8	14,3	13,0	16,1
przychody z działalności gospodarczej	7,3	0,7	0,4	10,0	13,1	17,8
inne	14,0	1,3	0,6	6,4	5,4	6,3

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków	Polska	Małopolska	Kraków
	liczba organizacji w tys.			kwota w mln zł		
w tym podmioty ekonomii społecznej przychody uzyskane w 2020	71,6	6,7	2,1	28 372,9	2 182,1	1 203,6
				% w kolumnie		
w tym przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych	8,9	0,8	0,2	3,3	2,5	3,0
przychody z funduszy europejskich	4,2	0,4	0,1	9,7	6,6	4,2
przychody z krajowych źródeł publicznych	39,3	3,7	0,8	33,5	41,2	30,2
przychody z krajowych źródeł niepublicznych (w tym zbiórki, darowizny, składki)	60,5	5,9	1,7	22,8	18,1	22,4
przychody z odpłatnej działalności statutowej	18,6	1,8	0,8	14,3	13,0	16,1
przychody z działalności gospodarczej	7,3	0,7	0,4	10,0	13,1	17,8
inne	14,0	1,3	0,6	6,4	5,4	6,3
				kwota w mln zł		
przychody uzyskane w 2020	9,1	0,7	0,3	10 770,3	727,0	371,1
				% w kolumnie		
w tym przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych	8,5	0,7	0,2	3,3	2,5	3,0
przychody z funduszy europejskich	0,9	0,1	0,0	9,7	6,6	4,2
przychody z krajowych źródeł publicznych	5,6	0,5	0,2	33,5	41,2	30,2
przychody z krajowych źródeł niepublicznych (w tym zbiórki, darowizny, składki)	8,0	0,6	0,2	25,0	19,2	28,2
przychody z odpłatnej działalności statutowej	3,0	0,2	0,1	8,3	6,9	4,9
przychody z działalności gospodarczej	1,0	0,1	0,1	5,6	5,9	8,8
inne	3,6	0,3	0,1	5,9	4,5	5,5
				kwota w mln zł		
przychody uzyskane w 2020	58,0	5,4	1,3	16 134,6	1453,3	722,3
				% w kolumnie		
w tym przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych	6,4	0,5	0,1	1,2	1,7	2,0
przychody z funduszy europejskich	3,0	0,3	0,0	6,6	5,9	2,5
przychody z krajowych źródeł publicznych	33,3	3,2	0,5	43,5	45,6	33,3
przychody z krajowych źródeł niepublicznych (w tym zbiórki, darowizny, składki)	51,9	5,1	1,2	16,0	20,2	26,9
przychody z odpłatnej działalności statutowej	13,8	1,3	0,5	16,1	10,8	13,3
przychody z działalności gospodarczej	4,3	0,3	0,2	10,3	11,0	16,5
inne	10,3	0,9	0,3	6,1	4,9	5,5

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków	Polska	Małopolska	Kraków
	liczba organizacji w tys.					
z tego: Stowarzyszenia sportowe						
przychody uzyskane w 2020	15,7	1,5	0,3	kwota w mln zł		
				3390,9	274,1	173,7
% w kolumnie						
w tym przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych	1,4	0,1	0,0	0,3	0,1	0,1
przychody z funduszy europejskich	0,3	0,0	0,0	1,0	0,1	–
przychody z krajowych źródeł publicznych	11,5	1,2	0,1	41,3	43,1	37,6
przychody z krajowych źródeł niepublicznych (w tym zbiórki, darowizny, składki)	13,0	1,3	0,3	17,8	11,6	10,4
przychody z odpłatnej działalności statutowej	4,7	0,5	0,2	23,2	18,0	21,5
przychody z działalności gospodarczej	1,0	0,1	0,1	9,1	23,2	28,8
inne	2,3	0,3	0,0	7,4	3,8	1,7
Ochotnicze straże pożarne						
przychody uzyskane w 2020	12,0	1,2	0,0	kwota w mln zł		
				741,3	96,5	0,7
% w kolumnie						
w tym przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych	0,4	0,1	–	0,1	0,1	–
przychody z funduszy europejskich	0,4	0,1	–	0,5	0,8	–
przychody z krajowych źródeł publicznych	8,9	0,9	–	84,3	82,2	–
przychody z krajowych źródeł niepublicznych (w tym zbiórki, darowizny, składki)	11,1	1,1	0,0	7,4	10,1	94,5
przychody z odpłatnej działalności statutowej	0,5	0,1	–	2,4	5,3	–
przychody z działalności gospodarczej	0,3	0,0	–	2,5	0,4	–
inne	0,9	0,1	0,0	2,9	1,0	5,5
Fundacje						
przychody uzyskane w 2020	13,7	1,3	0,8	kwota w mln zł		
				12 238,3	728,9	481,3
% w kolumnie						
w tym przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych	2,6	0,2	0,1	6,0	4,0	4,4
przychody z funduszy europejskich	1,1	0,1	0,1	13,6	8,0	6,7
przychody z krajowych źródeł publicznych	6,0	0,6	0,3	20,6	32,8	25,9
przychody z krajowych źródeł niepublicznych (w tym zbiórki, darowizny, składki)	8,7	0,8	0,5	31,5	14,1	16,0
przychody z odpłatnej działalności statutowej	4,8	0,5	0,3	11,9	17,4	20,1
przychody z działalności gospodarczej	3,0	0,3	0,3	9,5	17,4	19,6
inne	3,7	0,4	0,2	6,8	6,4	7,3

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Tabela 41. Majątek trwały w stowarzyszeniach i podobnych organizacjach społecznych oraz fundacjach

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków	Polska	Małopolska	Kraków
	liczba organizacji w tys.					
organizacje posiadające środki trwałe	20,3	1,9	0,5	17 151,8	1 420,1	561,3
organizacje będące właścicielami nieruchomości	6,2	0,6	0,1	8 667,2	680,6	341,9
organizacje ponoszące nakłady inwestycyjne w 2020	2,2	0,2	0,0	796,7	27,9	18,5
w tym podmioty ekonomii społecznej						
organizacje posiadające środki trwałe	20,3	1,9	0,5	17 151,8	1 420,1	561,3
organizacje będące właścicielami nieruchomości	6,2	0,6	0,1	8 667,2	680,6	341,9
organizacje ponoszące nakłady inwestycyjne w 2020	2,2	0,2	0,0	796,7	27,9	18,5
z tego: organizacje pożytku publicznego						
organizacje posiadające środki trwałe	3,1	0,3	0,1	4 930,4	469,5	268,9
organizacje będące właścicielami nieruchomości	0,9	0,1	0,0	2 913,5	319,7	204,5
organizacje ponoszące nakłady inwestycyjne w 2020	0,2	0,0	0,0	121,6	11,1	5,0
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne						
organizacje posiadające środki trwałe	17,0	1,6	0,3	11 504,7	1 057,3	370,1
organizacje będące właścicielami nieruchomości	5,5	0,6	0,1	4 948,9	427,9	217,5
organizacje ponoszące nakłady inwestycyjne w 2020	2,0	0,1	0,0	712,1	15,1	13,1
z tego: Stowarzyszenia sportowe						
organizacje posiadające środki trwałe	2,7	0,3	0,1	1 296,0	163,1	126,9
organizacje będące właścicielami nieruchomości	0,5	0,1	0,0	504,9	80,8	56,6
organizacje ponoszące nakłady inwestycyjne w 2020	0,3	0,1	0,0	13,7	0,4	0,3
Ochotnicze straże pożarne						
organizacje posiadające środki trwałe	6,5	0,7	0,0	3 065,9	424,8	0,1
organizacje będące właścicielami nieruchomości	2,5	0,3	0,0	729,4	86,8	0,1
organizacje ponoszące nakłady inwestycyjne w 2020	1,1	0,1	–	76,8	0,3	–
Fundacje						
organizacje posiadające środki trwałe	3,3	0,3	0,2	5 647,1	362,8	191,1
organizacje będące właścicielami nieruchomości	0,7	0,1	0,0	3 718,3	252,7	124,4
organizacje ponoszące nakłady inwestycyjne w 2020	0,3	0,0	0,0	84,6	12,7	5,4

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Tabela 42.

Najpoważniejsze problemy w działalności stowarzyszeń i podobnych organizacjach społecznych oraz fundacji w 2020 roku

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
	w tys. osób		
problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych	11,4	11,8	13,8
problemy w kontaktach z administracją publiczną	7,3	7,0	9,0
trudności w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność jednostki	22,7	23,4	25,3
trudności ze znalezieniem pracowników	3,1	2,0	2,4
problemy pojawiające się wewnątrz organizacji	5,8	5,6	4,2
trudności wynikające z kontaktów/współpracy z innymi organizacjami	2,0	2,2	1,5
trudności w kontaktach z mediami	1,3	1,0	2,6
niewystarczająca liczba chętnych do pracy społecznej	14,0	15,7	11,4
niewystarczające wsparcie społeczne	5,7	6,4	4,0
inne	7,0	7,5	9,6
organizacja nie miała problemów	19,6	17,3	16,2
w tym podmioty ekonomii społecznej			
problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych	11,4	11,8	13,8
problemy w kontaktach z administracją publiczną	7,3	7,0	9,0
trudności w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność jednostki	22,7	23,4	25,3
trudności ze znalezieniem pracowników	3,1	2,0	2,4
problemy pojawiające się wewnątrz organizacji	5,8	5,6	4,2
trudności wynikające z kontaktów/współpracy z innymi organizacjami	2,0	2,2	1,5
trudności w kontaktach z mediami	1,3	1,0	2,6
niewystarczająca liczba chętnych do pracy społecznej	14	15,7	11,4
niewystarczające wsparcie społeczne	5,7	6,4	4,0
inne	7,0	7,5	9,6
organizacja nie miała problemów	19,6	17,3	16,2
organizacje pożytku publicznego			
problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych	11,4	11,9	13,2
problemy w kontaktach z administracją publiczną	7,8	7,7	9,9
trudności w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność jednostki	23,9	24,1	25,9
trudności ze znalezieniem pracowników	5,2	5,1	5,9
problemy pojawiające się wewnątrz organizacji	5,6	7,0	3,8
trudności wynikające z kontaktów/współpracy z innymi organizacjami	1,8	1,7	0,0
trudności w kontaktach z mediami	1,5	1,1	2,4
niewystarczająca liczba chętnych do pracy społecznej	12,9	13,5	10,2
niewystarczające wsparcie społeczne	5,6	5,3	2,4
inne	8,6	7,1	8,6

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
	w tys. osób		
organizacja nie miała problemów	15,6	15,3	16,3
Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne			
problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych	11,2	11,6	14,7
problemy w kontaktach z administracją publiczną	6,9	6,5	8,5
trudności w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność jednostki	21,3	22,3	22,3
trudności ze znalezieniem pracowników	2,7	1,6	2,7
problemy pojawiające się wewnątrz organizacji	6,0	5,9	4,6
trudności wynikające z kontaktów/współpracy z innymi organizacjami	2,0	2,2	1,3
trudności w kontaktach z mediami	1,1	0,7	2,4
niewystarczająca liczba chętnych do pracy społecznej	15,4	17,2	12,3
niewystarczające wsparcie społeczne	6,0	6,7	4,0
inne	6,9	7,5	10,9
organizacja nie miała problemów	20,5	17,8	16,4
Stowarzyszenia sportowe			
problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych	11,0	9,0	12,9
problemy w kontaktach z administracją publiczną	6,7	4,4	4,8
trudności w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność jednostki	23,0	27,9	28,3
trudności ze znalezieniem pracowników	3,5	2,1	0,0
problemy pojawiające się wewnątrz organizacji	4,7	3,6	7,3
trudności wynikające z kontaktów/współpracy z innymi organizacjami	2,4	2,4	0,0
trudności w kontaktach z mediami	1,0	0,6	2,3
niewystarczająca liczba chętnych do pracy społecznej	14,2	21,6	14,3
niewystarczające wsparcie społeczne	6,0	10,1	4,4
inne	6,3	4,4	7,7
organizacja nie miała problemów	21,3	13,9	15,0
Ochotnicze straże pożarne			
problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych	8,9	8,2	0,0
problemy w kontaktach z administracją publiczną	5,7	5,9	0,0
trudności w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność jednostki	20,4	22,5	0,0
trudności ze znalezieniem pracowników	1,9	–	–
problemy pojawiające się wewnątrz organizacji	5,3	9,8	–
trudności wynikające z kontaktów/współpracy z innymi organizacjami	0,8	2,1	–
trudności w kontaktach z mediami	0,3	–	–
niewystarczająca liczba chętnych do pracy społecznej	21,2	19,1	0,0
niewystarczające wsparcie społeczne	7,6	4,6	–
inne	1,8	2,6	76,5

Stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne, fundacje	Polska	Małopolska	Kraków
	w tys. osób		
organizacja nie miała problemów	26,1	25,2	–
Fundacje			
problemy wynikające z przepisów i procedur prawnych	12,3	12,4	12,4
problemy w kontaktach z administracją publiczną	9,1	9,1	9,8
trudności w pozyskiwaniu środków finansowych na działalność jednostki	27,9	27,5	29,8
trudności ze znalezieniem pracowników	4,6	3,4	1,9
problemy pojawiające się wewnątrz organizacji	4,9	4,5	3,6
trudności wynikające z kontaktów/współpracy z innymi organizacjami	2,2	2,0	1,9
trudności w kontaktach z mediami	2,0	2,4	2,9
niewystarczająca liczba chętnych do pracy społecznej	8,8	10,1	10,1
niewystarczające wsparcie społeczne	4,7	5,4	4,1
inne	7,5	7,9	7,5
organizacja nie miała problemów	15,9	15,3	16,0

Źródło danych: Główny Urząd Statystyczny, badania realizowane na formularzach SOF-1.

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Rozwoju Regionu
ul. Wielicka 72B, 30-552 Kraków

ISBN: 978-83-67243-07-0

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020.

www.obserwatorium.malopolska.pl